

KNIHOVNA VÁCLAVA HAVLA VÝROČNÍ ZPRÁVA 2014

... Evropské věnuvan
od z něj bude pa tr
nětelná káma ve
nele test, ale lech
jímala už před lety
Václav Havel

Co malá
vážítku

dissent

President 1989-2011

VÁCLAV HAVEL

vydala Knihovna Václava Havla, o. p. s. v roce 2015
registrovaná u Městského soudu v Praze ve složce O 338 dne 26. července 2004
statutární zástupce: Marta Smolíková
Sídlo: Ostrovní 13, 110 00 Praha 1
IČ 27169413 / DIČ CZ27169413

BANKOVNÍ SPOJENÍ:

7077 7077 / 0300 CZK; IBAN: CZ61 0300 0000 0000 7077 7077
7755 7755 / 0300 EUR; IBAN: CZ40 0300 0000 0000 7755 7755
7747 7747 / 0300 USD; IBAN: CZ66 0300 0000 0000 7747 7747
SWIFT CODE: CEKO CZPP

SÍDLO V ROCE 2014:

Kateřinská 18
128 00 Praha 2

Tel.: (+420) 222 220 112

e-mail: info@vaclavhavel-library.org

Knihovna Václava Havla je registrovaná podle knihovního zákona
pod evidenčním číslem 6343/2007 u Ministerstva kultury

www.vaclavhavel-library.org

www.facebook.com/KnihovnaVaclavaHavla

www.facebook.com/VaclavHavelLibrary

www.youtube.com/knihovnavaclavahavla

www.twitter.com/KnihovnaVH

SMYSL TO CELÉ MÁ JEDINĚ JAKO ŽIJÍCÍ
ČI ŽIVOUcí ORGANISMUS, KTERÝ
ZAUI MÁ SVÉ NEPŘEHLÉDNUTELNÉ
MÍSTO V CELKU VEŘEJNÉHO
A POLITICKÉHO ŽIVOTA. [...] KNIHOVNA
MUSÍ NĚČÍM ORIGINÁLNÍM BÝT JAKO
TAKOVÁ, SAMA O SOBĚ, VE SVÉ
KAŽDODENNOSTI, JAKO TRVALE
EXISTUJÍCÍ FENOMÉN ČI MÍSTO.

VÁCLAV HAVEL, NĚKOLIK VĚT
KE KNIHOVNĚ VÁCLAVA HAVLA, HRÁDEČEK

OBSAH

KNIHOVNA VÁCLAVA HAVLA	6
LIDÉ KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA	8
Zakladatelé	
Správní rada	
Dozorčí rada	
Statutární zástupce	
Tým Knihovny	
Poděkování	8
25 LET OD SAMETOVÉ REVOLUCE slovo ředitelky Marty Smolíkové	11
DOKUMENTAČNÍ CENTRUM	14
Archiv v číslech	
Spolupráce na badatelských projektech	15
Nové přírůstky	
Knihovna	16
Fotoarchiv	17
Výstupy archivu	
Filmové koprodukce	18
Konference	19
PUBLIKAČNÍ ČINNOST	20
Sešity	
Edice	22
Studentská řada	
Hovory v Lánech	23
Spisy VH	
Dílo Pavla Juráčka	24
Edice Konference	
Mimo edice	
Nakladatelská spolupráce / koedice	25
SVĚT VÁCLAVA HAVLA	26
Cena Václava Havla za lidská práva 2014	
Václav Havel European Dialogues	28
Lavička Václava Havla	29
25. výročí sametové revoluce	31

Palachův týden	
Filmový program v USA	32
Festival svobody	34
Odhalení busty Václava Havla v budově Kongresu USA	36
Kabinet Havel 2014/2015	37
Další akce	38
KLUB KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA	42
Rodina a přátelé Václava Havla	
Talks in English	43
Občanská společnost a lidská práva v socialistickém Československu (1977–1989)	45
Ukrajina a Rusko	47
Osobnosti v Knihovně Václava Havla	49
Debaty s Respektem	55
Debaty Knihovny Václava Havla	56
Sdílený prostor – tvorba měst jako dialog	57
Umění	58
Výzvy, paradoxy, hry Václava Havla	
Hry Václava Havla	60
Literární setkávání a knižní kultura	61
Osmdesátá – Cyklus výstav současného umění	71
Fotografická výstava	76
VZDĚLÁVÁNÍ	77
Stálá expozice Knihovny Václava Havla	
Soutěž o nejlepší studentský esej 2014	
Workshop Havel v kostce	
Přednáškové cykly	78
Český underground II.	
Paměť disentu II.	
Ekonomické semináře Víta Macháčka	
České země, Evropa a svět	79
Večery s Markem Orko Váchou	80
Příležitostné přednášky a diskuse	
OHLASY V MÉDIÍCH	83
NÁVŠTĚVNOST	84
FINANČNÍ PŘEHLEDY	85
FUNDRAISING	87
ZPRÁVA AUDITORA A ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	88

KNIHOVNA VÁCLAVA HAVLA

je místem dokumentace a výzkumu moderní české historie s důrazem na šíření myšlenek a díla Václava Havla, dramatika, bojovníka proti totalitě, vůdce sametové revoluce 1989, československého a českého prezidenta i symbolu ostrážitosti vůči jakékoli zvlí moci.

DLE ZAKLÁDACÍ LISTINY A STATUTU JE JEJÍM POSLÁNÍM

- organizovat archivní, archivně-badatelskou, dokumentační a knihovnickou činnost zaměřenou na dílo Václava Havla a dokumenty či věci s jeho působením související a odborně analyzovat jejich vliv na život a sebereflexi společnosti,
- plnit vhodnými způsoby, například formou expozic, funkcí vzdělávací a popularizační, a tím přibližovat veřejnosti historický význam zápasu za lidská práva a svobody v době totality a tvorbu občanské společnosti v době budování demokracie,
- organizovat vědecký výzkum a publikační činnost v oblasti svého zájmu,
- organizovat klubová a rozmanitá veřejná setkání navazující svým duchem a obsahem na úkoly Společnosti popsané v předchozích bodech
- vykonávat doplňkové služby bezprostředně zajišťující či podporující plnění předchozích úkolů

LIDÉ KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

ZAKLADATELÉ

Dagmar Havlová
Miloslav Petrušek († 2012)
Karel Schwarzenberg

SPRÁVNÍ RADA (stav k 31. 12. 2014)

Jan Macháček – předseda
Michaela Bakala
Dagmar Havlová
Michal Horáček
Bessel Kok
Martin Palouš
Jacques Rupnik
Nina Smitová
Mark Vydra

DOZORČÍ RADA

Dita Stejskalová
Emil Holub
Ondřej Jonáš

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE

(k 31. 12. 2014) Marta Smolíková –
výkonná ředitelka

TÝM KNIHOVNY

Veronika Brázdilová –
koordinátorka programu
Ivona Dostálová – asistentka
0,45 úvazek
Anna Freimanová – editorka
0,8 úvazek
Pavel Hájek – senior manager
Jan Hron – správa digitálního ar-
chivu, od 1. 9. 2014 na rodičovské
dovolené
Zdenka Potměšilová – kustodka,
zkrácený úvazek 15 hodin týdně
Lucie Prachařová – office manager
Libuše Šídlová – kustodka, zkrácený
úvazek 15 hodin týdně
Jáchym Topol – programový
ředitel
Martin Vidlák – vedoucí dokumen-
tačního centra
Marie Císařová – výpomoc
na akcích, DPP
Tereza Císařová – výpomoc
na akcích, DPP

Eva Csémyová – archiv,
DPČ
Barbora Hanková – výpomoc
na akcích, DPP
Tereza Johanidesová – DPČ
knihovnice
Marianna Placáková – kurátorka
výstav, koordinace vybraných akcí,
DPP
Gabriela Romanová – archiv, DPČ
Magdalena Rutová – výpomoc na
akcích, DPP
Filip Simon – výpomoc na akcích,
DPP
Lucie Skvrnová – výpomoc na ak-
cích, DPP
Barbora Šenoltová – výpomoc na
akcích, DPP
Tereza Šenoltová – výpomoc na
akcích, DPP
Petr Štefek – archiv, DPČ
Marie Topolová – výpomoc na
akcích, DPP
Tomáš Trnka – IT podpora, DPP

EXTERNÍ SPOLUPRÁCE

Klára Binarová – Cena Václava Havla
za lidská práva

Zuzana Formánková – Archiv Pavla
Juráčka

Zuzana Janečková – Cena Václava
Havla za lidská práva

Ondřej Němec – Fotoarchiv

Adéla Volfová – Evropské Dialogy
Václava Havla

Erika Zlamalová – Archiv Ivana
M. Havla

DOBROVOLNÍCI / STÁŽISTÉ

Kristýna Čermáková – soupisy knih

Ondřej Černý – revize překladů

Tereza Němcová – překlady

Eliška Naegele – rešerše

Jan Mudra – digitalizace

Tereza Reichlová – bibliografie

Filip Simon – digitalizace

SLUŽBY

Účetní služby: VGD, s. r. o.

Audit: KPMG Česká republika Audit

Webmaster: 2142 net, Jiří Šolc

V PRŮBĚHU 1. POLOLETÍ 2015

DOŠLO K NÁSLEDUJÍCÍM ZMĚNÁM

VE STATUTÁRNÍCH ORGÁNECH

SPRÁVNÍ RADA

Jan Macháček – předseda (zánik člen-
ství a funkce předsedy správní rady
26. ledna 2015)

Michaela Bakala (obnovený man-
dát člena od 12. ledna 2015,

místopředsedkyní správní rady zvolen-
na od 26. března 2015)

Iva Brožová (nová členka od

1. července 2015)

Michal Horáček (ukončení členství
30. června 2015)

Gabriel Eichler (nový člen od
1. července 2015)

Božena Jirků (nový člen od 24. března
2015)

Bessel Kok (ukončení členství
30. června 2015)

Martin Palouš (členství obnoveno od
1. července 2015)

Jacques Rupnik (členství obnoveno od
1. července 2015)

Nina Smitová (členství obnoveno od
1. července 2015)

Milan Šimečka (nový člen od
1. července 2015)

Mark Vydra (ukončení členství
30. června 2015)

DOZORČÍ RADA

Dita Stejskalová (odstoupila z funkce
členky k 30. červnu 2015)

Emil Holub (obnoveno členství od
1. července 2015)

Ondřej Jonáš (obnoveno členství od 1.
července 2015)

Luděk Niedermayer (nové členství od
1. července 2015)

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE

Marta Smolíková, výkonná ředitelka,
podala na zasedání správní rady dne

19. května 2015 k datu 31. srpna 2015
rezignaci.

Michael Žantovský byl na jednání
správní rady dne 19. května 2015
zvolen ředitelem Knihovny Václava
Havla od 1. září 2015.

PODĚKOVÁNÍ

ZA FINANČNÍ PODPORU

Fondation Zdenek et Michaela

Bakala

RPG RE Commercial, s.r.o./ Asental
Business, s.r.o.

Zastoupení Evropské komise v ČR
Ministerstvo zahraničních věcí ČR
Visegrad Fund

Nadace Karka Janečka

Českoněmecký fond budoucnosti

Foundation European Network

Remembrance and Solidarity

Milena Kelly

Eyede Recognition

Michal Broža

Marek Kovařík

Tomáš Pikola

Martin Konečný

a dalším drobným dárcům

ZA NEFINANČNÍ PODPORU

TechSoup o. s.

AG Studio (Ing. arch. Luděk Štefek)

ZA CELOROČNÍ SPOLUPRÁCI

Rada Evropy

Nadace Dagmar a Václava Havlových
VIZE 97

Václav Havel Library Foundation
Nadace Charty 77
Bison and Rose
European Network Remembrance
and Solidarity
Google Cultural Institute
Respekt
Jihočeská univerzita
Pardubická univerzita
Centrum současného umění DOX
Nadace Forum 2000
Filozofická fakulta UK Praha
Fakulta humanitních studií Univerzity
Karlovy
Divadlo Husa na provázku
Kancelář Evropského parlamentu v ČR
Boston Consulting

ZA SPOLUPRÁCI PŘI REALIZACI JEDNOTLIVÝCH PROJEKTŮ

Artefakt Kulturmanagement
Behavioral Economics Society –
Spolek studentů převážně z VŠE
Cesta domů
Conditio humana
Český rozhlas
Česká televize
České centrum Brusel
České centrum Mnichov
České centrum New York
České centrum Tel Aviv
České vysoké učení technické
Divadlo Husa na provázku
Divadlo NaHraně
Divadlo Na zábradlí
European Partnership for Democracy

Festival Kulturus
Forum 50%
Iniciativa Evropské hodnoty
Iniciativa Strategie 31
Institut plánování a rozvoje hlavního
města Prahy
Institut umění – Divadelní ústav
Nakladatelství Argo
Nakladatelství Euromedia
Nakladatelství Galén
Nakladatelství Labyrint
Nakladatelství Paulínky
Nakladatelství Prostor
Nakladatelství TORST
Národní divadlo
Národní filmový archiv
Národní muzeum
Společnost Negative
New York University Prague
NEWTON Media
Občanské sdružení ABCD
Občanské sdružení Babylon
Občanské sdružení Litera
Open Air Festival Trutnov
Otevřená společnost, o.p.s.
Polský institut v Praze
Pražská informační služba
Pražský dům v Bruselu
Projekt Šance
Sdružení Gulag.cz
Sdružení Romano Džaniben
Slovenský institut v Praze
Společnost Anny Pammrové
Stálá mise České republiky při Radě
Evropy
Stálé zastoupení ČR při EU

Svět knihy
Tibetské listy
Ústav pro soudobé dějiny Akademie
věd ČR
Ústav pamati národa SR
Ústav pro studium totalitních režimů
Velvyslanectví ČR v Dublinu, Irsko
Velvyslanectví ČR ve Washingtonu, USA
Velvyslanectví ČR v Londýně, Velká
Británie
Velvyslanectví ČR v Austrálii
Velvyslanectví Státu Izrael
Velvyslanectví Slovinské republiky
World Learning
Zaostřeno o. p. s.
Židovská obec Praha

PROGRAMOVÉMU VÝBORU MEZINÁRODNÍ KONFERENCE K CENĚ VÁCLAVA HAVLA ZA LIDSKÁ PRÁVA 2014

Veronice Bajgarové
Igoru Blaževičovi
Marku Hudemovi
Ladislavu Jandjukovi
Monice Ladmanové
Janu Macháčkovi
Lucii Reitingerové
Ondřeji Soukupovi
Petrušce Šustrové

JEDNOTLIVCŮM ZA POMOC

Irmě Comstock
Lence Deverové
Lucii Reitingerové
Pavlu Seifertovi

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ

Dagmar Havlové
Dagmar Havlové Ilkovičové
Ivanu M. Havlovi
Marku Juráčkovi
Ladislavu Hejdánkovi
Oldřichu Škáchovi

**ZA POSKYTNUTÍ ARCHIVNÍCH
MATERIÁLŮ DOKUMENTAČNÍMU
CENTRU KNIHOVNY**

Rebeka Bartůňková
Kamila Bendová

Martina Břeňová
Anna Freimanová
Mira Haviarová
Pavel Hroch
Martina Klicperová
Michael Kocáb
Karel Král
Jaroslav Krejčí
Andrej Krob
Oldřich Krutský
Miroslav Masák
Josef Moural
Ondřej Němec

Alan Pajer
Pavel Pecháček
Marcel Pexa
Jarmila Poláková
Jacques Rupnik
Prokop Tomek
Radko Trohař
Jiří Schwarz
Nathan Steiner
Ivo Šilhavý
Jiří Štork
Lukáš Volek
Jan Voráč

25 LET OD SAMETOVÉ REVOLUCE

SLOVO ŘEDITELKY

Rok 2014 byl pro Knihovnu Václava Havla v mnoha ohledech přelomový: stala se jedním z ústředních organizátorů oslav 25. výročí sametové revoluce, spustila několik mezinárodních projektů, získala do své správy mimořádně cenné a významné archivní materiály a v neposlední řadě se též přestěhovala na novou adresu.

OSTROVNÍ 13

Během letních měsíců se veškerý provoz Knihovny, do té doby rozdělený na část administrativní (Kateřinská 18) a výstavně-klubovní (Řetězová 7), sestěhoval pod jednu střechu do citlivě zrenovovaného klasicistního domu v Ostrovní 13, bezprostředně sousedícího se sídlem Nadace Dagmar a Václava Havlových a bývalou Kanceláří Václava Havla ve Voršilské ulici. Dvě podlaží o celkové rozloze více než 600 m² poskytla Knihovně dostatek prostoru pro důstojné uložení knižních a archivních fondů, vybudování samostatné badatelny či rozšíření digitalizačního pracoviště, a výrazně přispěla rovněž ke zkvalitnění klubového provozu, včetně tolik potřebného zázemí. Neméně podstatných změn se dočkal i výstavní program Knihovny: konání krátkodobých instalací bylo kvůli dispozici hlavního sálu pozastaveno a stálá expozice byla transformována do multimediální podoby. Nyní *Havel v kostce* přibližuje život a dílo Václava Havla především prostřednictvím interaktivních dotykových obrazovek a webových aplikací.

DOKUMENTAČNÍ CENTRUM

Dokumentační centrum pokračovalo ve zdokonalování obsahové i technické stránky digitálního archivu. Zvýšenou péčí věnovalo rozšiřování fotografického fondu, vypracovalo rozsáhlé rešerše pro výstavy, knižní i filmové tituly.

Výrazně postoupilo v digitalizaci Archivu Ivana M. Havla a v kompletaci podrobné bibliografie díla Václava Havla. Vedle řady různých materiálů od jednotlivých dárců převzalo do své správy pozůstalost Pavla Juráčka a knihovnu Ladislava Hejdánka. Rovněž zahájilo jednání o odkupu fotografického archivu Oldřicha Škáchy.

Dokumentační centrum během uplynulého roku připravovalo řadu vlastních akcí, z nichž lze například zmínit cyklus *Nezávislé iniciativy*, který mapoval působení neoficiálních občanských sdružení před listopadem 1989.

Na poli koprodukčních projektů se dokumentační centrum výrazně podílelo na přípravě dokumentárních snímků *Olga* Miroslava Janka a *Život podle Václava Havla* Andrey Sedláčkové a publikací Michael Žantovský: *Havel* a Eda Kriseová: *Václav Havel*.

GOOGLE ART PROJECT

Jako jedna z prvních institucí v Evropě vstoupila Knihovna do projektu internetového vyhledavače Google Cultural Institute, v jehož prostředí pořádá virtuální výstavy s celosvětovým dosahem.

AKCE PRO VEŘEJNOST

Programové schéma Knihovny v roce 2014 opět pracovalo s mozaikovitým propojením klubových akcí s projekty

určenými široké veřejnosti. Svým návštěvníkům tak Knihovna v průběhu roku nabídla možnost účastnit se autorských čtení, debatních večerů, nejrozličnějších přednáškových cyklů, odborných konferencí, besed s exkluzivními zahraničními hosty a dalších domácích i zahraničních akcí, na nichž se podílela jak v roli garanta, tak aktivního hosta nebo spoluorganizátora.

VZDĚLÁVÁNÍ

Žákům základních škol byl určen workshop Niny Rutové, lektorky a propagátorky tzv. kritického myšlení, hojně využívající možností nové stálé expozice Knihovny. Studentům středních škol byl věnován již 6. ročník soutěže o Cenu Knihovny VH za nejlepší studentský esej. Vysokoškolští studenti měli v loňském roce možnost navštěvovat cyklus přednášek o undergroundu a neoficiální české kultuře 2. poloviny 20. století, vedený historickým sociologem z FHS UK Nicolasem Maslowským. Schema vzdělávacích programů bylo již koncem roku obohaceno volným cyklem ekonomických seminářů, koncipovaným Vitem Macháčkem, přednáškami z etiky Marka Orko Váchy a příležitostnými přednáškami, věnovanými různým kulturně-historickým tématům.

PUBLIKACE

Publikační program Knihovny završil některé víceleté projekty (Václav Havel: *Sám sobě podezřelý*, sborník *Slunce zapadá už ráno*), a v dalších případech je výrazně přiblížil vydání (*Spisy Václava Havla* – elektronická verze; Václav M. Havel: *Mé vzpomínky*; Jakub Potůček, Pavel Hájek: *Luceřna / Barrandov*).

Mimo výše zmíněné vyšlo v regulérních edičních řadách Knihovny v roce 2014 dalších 8 titulů, z toho 4 mimo edice. V důsledku rozšiřování tematického záběru Knihovny byly stávající ediční řady doplněny o dvojici nových: Dílo Pavla Juráčka a Konference Knihovny Václava Havla.

MEZINÁRODNÍ PROJEKTY

V roce 2014 Knihovna zahájila konferencí *Občan, moc a demokracie v evropské krizi* (únor, Praha) nový víceletý mezinárodní projekt *Evropské dialogy Václava Havla*, jehož cílem je otevřít debatu mezi občany a politiky o Evropě. Významnou součástí projektu byla nejen rozprava Petra Pitharta s německým prezidentem Joachimem Gauckem (květen, Praha), ale též související akce v Brugách, Berlíně či Bruselu.

Podruhé byla ve spolupráci s Radou Evropy a Nadací Charity 77 udělena Cena Václava Havla za lidská práva. Jejím laureátem se stal ázerbájdžánský disident Anar Mammadli. Konference na jeho počest, nazvané *Lidská práva 25 let poté*, se zúčastnil i první oceněný, Ales Bialiatki, který byl v létě 2014 na nátlak světové veřejnosti propuštěn z běloruského vězení.

Dalším projektem, který procházel celým rokem a přesahoval hranice českých zemí, bylo vytváření pamětních míst Václava Havla, tzv. Laviček Václava Havla.

ČTVRTSTOLETÍ SAMETOVÉ REVOLUCE

V roce 25. výročí sametové revoluce Knihovna pořádala či spolupřádala velké množství vzpomínkových akcí doma i v zahraničí.

Ve spolupráci s National Gallery of Art ve Washingtonu sestavila kolekci českých „havlovských“ filmů, obsahující jak snímky tzv. „nové vlny“, tak díla současných dokumentaristů, a zajistila jejich nekomerční projekce v deseti univerzitních městech USA a Kanady.

Vedle bohatého listopadového programu, který Knihovna připravila jako součást celorepublikového *Festivalu svobody*, se její zástupci zúčastnili celé řady zahraničních akcí (např. účast Jana Macháčka na debatě v Oxfordu či přednášky Jáchyma Topola v Sydney). Jejich vrcholem bylo odhalení busty Václava Havla z dílny českoamerického sochaře Lubomíra Janečky v Kongresu USA. Slavnostního

aktu a bohatého doprovodného programu, který byl ve Washingtonu uspořádán pod hlavičkou *Celebration of Freedom, 25 Years of Democracy, A Salute to Václav Havel*, se zúčastnila řada osobností z České republiky mezi nimi i Dagmar Havlová, Ivan M. Havel s manželkou, manželé Bakalovi a další.

Knihovna prostřednictvím svých aktivit po celý rok usilovala o vytvoření otevřené platformy k setkávání lidí nejrůznějšího smýšlení a zaměření, pro které však základní lidské hodnoty – jakými jsou například tolerance, pravda, spravedlnost – mají stejnou platnost. Jejich popis je obsažen v této výroční zprávě. Videozáznamy z jednotlivých akcí lze zhlédnout na webových stránkách či YouTube kanálu Knihovny.

Na závěr je třeba zdůraznit, že takto bohatá činnost by nebyla možná bez významné, velkorysé a dlouhodobé finanční podpory manželů Zdenka a Michaely Bakala a spolupráce s řadou institucí a jednotlivců, kteří se nejrůznějšími způsoby podíleli na realizaci projektů Knihovny. Ocenění patří vysoce motivovanému týmu a všem blízkým spolupracovníkům. Můj zvláštní dík patří zakladatelům Knihovny, Dagmar Havlové za veškerou její podporu při výkonu funkce ředitelky a Karlu Schwarzenbergovi za aktivní a reprezentativní účast na řadě akcí Knihovny, jakož i členům a členkám správní a dozorčí rady za veškerý čas a péči, kterou v průběhu roku Knihovně Václava Havla věnovali.

Marta Smolíková

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Marta Smolíková'.

Marta Smolíková
ředitelka – statutární zástupce
1. 7. 2015

DOKUMENTAČNÍ CENTRUM

V roce 2014 došlo díky přestěhování Knihovny do nových prostor v Ostrovní 13 k přehlednějšímu uspořádání knihovny a archivu, které tvoří jádro dokumentačního centra Knihovny Václava Havla. Dokumentační centrum spravuje specializovanou knihovnu zahrnující více než 4 700 katalogizovaných publikací a databázi digitalizovaných materiálů, ve které bylo ke konci roku uloženo na 31 000 položek. Spolu s tím provozuje veřejně přístupnou badatelnu určenou k prezenčnímu studiu a digitalizační pracoviště.

Dokumentační centrum též spravuje sbírku fyzických dokumentů, předmětů, audiovizuálních materiálů a fotografií. Průběžně své fondy doplňuje zejména digitalizovanými archiváliemi a to díky spolupráci s dalšími institucemi, zápujčkám a také díky darům soukromých osob. Využívá vlastní badatelskou činnost, podílí se na přípravě programu Knihovny, jejích akcí i edičního plánu. V neposlední řadě provozuje též stálou expozici Knihovny.

Během roku 2014 pokračovala digitalizace archivních dokumentů, jejich popis metadat a katalogizace knihovního fondu. Z větších celků bylo započato se systematickým popisem a digitalizací rodinného archivu spravovaného Ivanem M. Havlem, pokračovalo se s přepisy pořadů Rádia Svobodná Evropa z archivu ČSDDS (rok 1978). Digitalizováno a popsáno bylo pět archivních krabic výstřižků z tisku zapůjčených z Archivu Kanceláře prezidenta republiky a začalo se se zpracováváním archivu Pavla Juráčka, který Knihovna získala darem. (viz s. 16).

Na počátku roku byla do digitálního archivu implementována rozsáhlá databáze událostí, která byla koncem roku 2013 získána ze stránek www.vaclavhavel.cz. Archiv byl rozšířen o samostatnou kategorii *Život Václava Havla*, obsahující přehled událostí a míst, včetně příslušných

dokumentů. Data v ní uložená se stala podkladem pro aplikaci nové stálé expozice *VH aneb Havel v kostce*. Další novinkou bylo zavedení časové osy pro zlepšení vyhledávání dokumentů, událostí a bibliografie díla Václava Havla.

ARCHIV V ČÍSLECH

V roce 2014 bylo naskenováno 26 393 nových dokumentů.

Do elektronické databáze bylo ke konci roku 2014 zařazeno celkem 31 650 dokumentů, z nichž na webových stránkách bylo prezentováno 31 327, z toho

- 1 497 fotografií
- 180 audiovizuálních záznamů
- 539 zvukových nahrávek
- 4 751 knih a periodik.

Životopisných a programových záznamů bylo celkem 15 275.

Od října 2012, kdy byl otevřen registrační systém pro přístup badatelů, se do digitálního archivu registrovalo na 1 400 badatelů, z toho během roku 2014 přibylo 562 českých a 125 zahraničních.

Dokumentační centrum v roce 2014 odpovědělo na 162 samostatných badatelských dotazů podaných elektronickou poštou, přičemž 15 z nich bylo vyřízeno při osobní návštěvě badatelů.

Dokumentační centrum v roce 2014 využilo práce sedmi dobrovolných spolupracovníků a stážistů.

SPOLUPRÁCE NA BADATELSKÝCH PROJEKTECH

Mezi významné a úzce spolupracující badatele v roce 2014 patřil Michael Žantovský, velvyslanec ČR ve Velké Británii, někdejší poradce a tiskový mluvčí prezidenta Václava Havla, který vydal ve spolupráci s Knihovnou v nakladatelství Argo životopisnou knihu *Havel*. Dalším významným badatelským projektem byla *Rukověť dramatiky Václava Havla*, kterou pro Knihovnu zpracovala Lenka Jungmannová (Ústav pro českou literaturu AV ČR) a Lucie Čepcová (Institut umění – Divadelní ústav).

Archiv významnou měrou přispěl ke vzniku filmů *Olga Miroslava Janka* a *Život podle Václava Havla* režisérky Andrey Sedláčkové (viz *Filmové koproduce* s. 18). Velmi úzce spolupracoval s Martinem Bermeiserem (Univerzita v Řezně) na disertační práci s názvem *Václav Havels Reden. Aspekte einer holistischen Rhetorik*, a s Janem Bernardem (FAMU) na vzniku knihy věnované scenáristické práci Václava Havla, jejíž vydání zařadila Knihovna do edičního plánu na rok 2015.

Ze spolupráce s někdejším tajemníkem Václava Havla vznikl na webu Knihovny multimediální kalendář *Revoluce (očíma) Vladimíra Hanzela*, kde byly postupně soustředěny a zveřejněny vzpomínky, dokumenty a desítky hodin digitalizovaných audionahrávek z různých jednání a schůzek Václava Havla z období srpen – prosinec 1989. Dále probíhala spolupráce zejména s Divadelním ústavem,

Archivem Národního divadla a Divadlem Na zábradlí na cyklu pořadů *Výzvy, paradoxy, hry Václava Havla*.

Zvláštní pozornost Dokumentační centrum věnovalo projektu *Rukověť dramatiky Václava Havla*, na jehož základě Lenka Jungmannová (Ústav pro českou literaturu AV ČR) a Lucie Čepcová (Institut umění – Divadelní ústav) zkompletovaly bibliografii dramatického díla Václava Havla. Výstupem z tohoto projektu je korpus čítající informace 930 premiérových uvedení her Václava Havla v ČR a zahraničí, včetně kritických ohlasů. Po redakčním zpracování textů bude práce zveřejněna ve formě elektronické databáze na webových stránkách Knihovny.

NOVÉ PŘÍRŮSTKY

Mezi významné akvizice v roce 2014 patří první část postupně zpracovávaného rodinného archivu Ivana M. Havla, dále knihy, písemnosti a audiovizuální záznamy od Anny Freimanové a Andreje Kroba k cyklu divadelních her Václava Havla, petiční archy za propuštění Václava Havla a svolání *Několik vět* od Rebecky Bartůňkové (dcery Jiřího Křížana), dokumenty Charty 77 od Karla Krále, výstřižky z tisku o Divadle na tahu od Martiny Břeňové, skautská kronika z druhé poloviny čtyřicátých let od Radka Trohaře, konvolut písemností o založení Přírodního parku Hrádeček od Jiřího Schwarze a plakáty, denní tisk a další dokumenty od Jiřího Štorka. Drobnější akvizice představují především materiály od Kamily Bendové, Martiny Klicperové, Michaela Kocába, Miroslava Masáka, Josefa Mourala, Pavla Pecháčka, Marcela Pexy a Jacquese Rupnika.

Zcela mimořádnou akvizici představuje pozůstalost Pavla Juráčka, sestávající z několika tisíc stran rukopisů, strojopisných složek, fotografií, dokumentů, osobní i úřední korespondence, které jeho syn – Marek Juráček –

Knihovně daroval. Výsledkem postupného třídění a digitalizace získaného materiálu by mělo být nejen zmapování života a díla jedné z klíčových postav „nové vlny“ československého filmu šedesátých let 20. století, ale též zpřístupnění jeho literární tvorby ve svazcích knižní edice Dílo Pavla Juráčka (blíže viz s. 24). Cílem těchto aktivit je uvést Pavla Juráčka do širšího kulturního povědomí a pomyslně navázat na hluboké přátelství mezi ním a Václavem Havlem, k němuž Havel krátce po Juráčkově smrti, v létě roku 1989, řekl: „Pavel byl můj kamarád, kterého jsem měl hrozně rád. Byl to jeden z nejcitlivějších a nejjemnějších lidí, které jsem znal – proto o něm nemůžu napsat víc.“

Z fotografických přírůstků jde zejména o uložení výjimečného a pro Knihovnu zcela klíčového archivu Oldřicha Škáchy. Fotografický archiv Oldřicha Škáchy byl trvale získán v roce 2015 a to včetně veškerých licenčních práv. Dále Knihovna získala konvoluty fotografií Oldřicha Krutského, Alana Pajera, Iva Šilhavého, Pavla Hrocha, Jaroslava Krejčího nebo Lukáše Volka.

Z audiovizuálních akvizic jsou to zejména unikátní záznamy Jana Voráče z návštěvy prezidenta Václava Havla v severních Čechách 12. února 1990 a záznam Nathana Steinera z celosvětového setkání Židů pocházejících z Československa z dubna 1990 v Izraeli. Dále filmy *Olga*, *ÓÓÓÓ my se máme*, *Oj, to byl boj!* a *Zánik Československa v parlamentu* z produkce Film a sociologie, které poskytla Jarmila Poláková, záznam studentů Vysoké školy dopravy a spoju v Žilině z návštěvy pražských divadel 26. listopadu 1989 od Miry Haviarové, záznam Maďarské televize z 28. října 1989 v Československu, který poskytl Prokop Tomek z archivu Pavla Pecháčka a další akvizice pocházející od drobných dárců.

KNIHOVNA

Knihovna je specializovaným knihovním fondem a mezi zásadní úkoly Dokumentačního centra patří postupné zpracovávání a zpřístupňování bibliografie Václava Havla, která je volně přístupná prostřednictvím webových stránek a současně je provázaná s knižním katalogem. Bibliografie, kterou postupně zpracovává Tereza Johanidsová, zahrnuje texty Václava Havla publikované doma i v zahraničí.

Ke konci roku 2014 dosáhl knihovní katalog počtu 4 751 svazků knih a periodik, z nichž přibližně čtvrtinu představuje dílo Václava Havla. Základ tvořil osobní fond Václava Havla ze soukromé knihovny na Hrádečku, včetně samizdatové řady *Edice Expedice* a knihy z jeho prezidentské a exprezidentské kanceláře. Cenný je soubor cizojazyčných překladů, kterým v takovém rozsahu žádný jiný knihovní fond v České republice nedisponuje. Veškeré publikace z knihovního fondu jsou zapůjčovány ke studiu výhradně prezenční formou, katalog tohoto fondu je volně dostupný bez předchozí registrace na internetových stránkách Dokumentačního centra.

Knižní fond byl v roce 2014 mimo běžné nákupy domácí a zahraniční literatury spolu s dary obohacen např. o překlady esejí Václava Havla ve vietnamštině (Pham Huu Uyen), iránské překlady jeho vybraných divadelních her a eseje *Letní přemítání*, které poskytl Reza Mirchi, či lotyšský překlad hry *Protest* (Halina Lapiņa). Mezi další zajímavé přírůstky patří samizdatový *Příběh a totalita*, který věnoval Tadeáš Hornek, či práce Ladislavy Petiškové o pantomimě Václava Havla: *Perpetuum mobile aneb 7 dní pana A*. Mimořádně cenným byl dar osobní knihovny Ladislava Hejdánka, která bude v dalších letech katalogizována. Obsahuje odhadem 6 000 svazků knih a periodik. Tento

dar zahrnuje filozofickou a teologickou literaturu a taktéž dobovou beletrii.

Podobně jako v minulých letech dostávala Knihovna publikace Ústavu pro studium totalitních režimů či Ústavu paměti národa, dále periodika *Soudobé dějiny*, *Paměť a dějiny*, *Securitas imperii* a *Paměť národa*.

Fond prací o Václavu Havlovi se rozšířil o následující bakalářské, diplomové a disertační práce:

Premieren der Theaterstücke von Václav Havel im Wiener Burgtheater und Reaktionen in der österreichischen Presse (Robert Pejšek, Masarykova univerzita Brno, 2014)

Democratization and Retributive Justice Since the Post-Cold War Period Chile and the Czech Republic (Bradley M. Reynolds, Bates College, Lewiston, Maine, 2014)

Fenomén spiritismu v Podkrkonoší (Filip Simon, Univerzita Hradec Králové, 2014)

práce studentů slavistiky Dr. Bronislavy Volkové z Indiana University, Bloomington

Václav Havel's Plays Staged in Bosnia And Herzegovina (Emir Zec, Masarykova univerzita Brno, 2011)

Die „Beneš-Dekrete“ im tschechischen politischen Diskurs nach 1989 (Martin Žáček, Univerzita Karlova, 2014).

FOTOARCHIV

Knihovna pokračovala v spolupráci s fotografem Ondřejem Němcem, který fotoarchiv spravuje po obsahové i technické stránce. Pod jeho vedením fotoarchiv navázal na zásadní změnu péče o fond fotografií, ke které došlo v roce 2013, a vedle digitálního archivu začal budovat i fond fyzický. V roce 2014 bylo zpracovááno několik set fotografií, na webových stránkách ve fotogalerii bylo nově zpřístupněno na 90 důležitých snímků. Zároveň byly zpracovány obrazové podklady pro novou stálou expozici

a fotograficky zdokumentováno 47 medailí a mincí uložených v Knihovně (150 fotografií).

Fotoarchiv se podílel na vyhledávání materiálů nejen pro vlastní projekty Knihovny – především publikace a slideshow (např. Trutnov, Washington) –, ale též pro koediční a koprodukční projekty partnerů. Díky jeho aktivitám se fotografie z Knihovny objevily ve snímcích *Život podle Václava Havla* režisérky Andrey Sedláčkové (Negativ/Arte/Česká televize) a *Olga* režiséra Miroslava Janka (Česká televize/FaS), a knihách Michaela Žantovského *Havel* (Argo) a Edy Kriseové *Václav Havel* (Práh).

V prostředí Google Cultural Institute byly zveřejněny tři virtuální fotografické výstavy. Snímky Oldřicha Krutského, dokumentující exodus východních Němců přes Prahu v roce 1989, byly představeny výstavou *Přes Východ na Západ*. Profilové fotografie Václava Havla pořízené Ondřejem Němcem v letech 1975–2011 tvořily výstavu *Václav Havel očima Ondřeje Němce*. Pod titulem *S chtitěm po svobodě* byla uspořádána virtuální výstava snímků Pavla Hrocha, zachycující (po)revoluční euforii začátku devadesátých let minulého století.

V průběhu roku 2014 vzniklo za přispění fotoarchivu na webových stránkách a facebookovém profilu Knihovny více než padesát fotogalerií dokumentující významné akce Knihovny a klíčové události československé historie.

VÝSTUPY ARCHIVU

Dokumentační centrum se intenzivně podílelo na veřejné prezentaci Knihovny Václava Havla, iniciovalo programy a debaty, z nichž získávalo řadu cenných informací a archivních materiálů.

Důležitým počinem Dokumentačního centra v roce 2014 bylo poskytnutí materiálů a vytvoření aplikací pro

interaktivní stálou expozici Knihovny VH aneb Havel v kostce. V ediční oblasti šlo zejména o podporu knižních titulů *Sám sobě podezřelý a Hovory v Lánech 1991*.

Zápůjčky Dokumentačního centra se objevily na výstavách: Od hliněné destičky k tabletu: kultura psaní v dějinách (Východočeské muzeum v Pardubicích, říjen 2014 – únor 2015); k připomínce snídaně Françoise Mitterranda s československými disidenty v prosinci 1988 (Velvyslanectví Francouzské republiky, prosinec 2014); výstava EVROPA!!? Fragmenty českého přemýšlení o Evropě 1918–1989 (Collegium Europaeum, FF UK a FLÚ AV ČR).

FILMOVÉ KOPRODUKCE

Knihovna se koprodukčně podílela na vzniku dvou celovečerních dokumentárních filmů: *Olgy* Miroslava Janka a *Život podle Václava Havla* Andrey Sedláčkové. Oba snímky byly nominovány na prestižní výroční ceny *Český lev*, přičemž snímek *Olga* si ze soutěže odnesl cenu za Nejlepší dokumentární film roku 2014.

OLGA (ZPRÁVA O SLEDOVÁNÍ OBJEKTA, KTERÝ ODMÍTAL VYPOVÍDAT A DĚLAL SI CO CHTĚL)

Nejbližší a nejspolehlivější parták Václava Havla, kamarádka, která nezkazí žádnou legraci, naopak ji vymýšlí, štedrá hostitelka, vášnivá hráčka a houbařka, milovnice přírody, ostrá glosátorka, statečná a neúnavná disidentka, žena věčná, vždy s nohama na zemi a vždy svá. Celovečerní dokumentární film režiséra Miroslava Janka (*Občan Havel, Čtyři dohody*) není pouze popisným životopisem, ale osobním portrétem výjimečné osobnosti – první dámy Olgy Havlové. Osobitá žena, veřejnosti známá jako manželka Václava Havla a zakladatelka nadace Výbor dobré vůle, je zde představena ze své civilní stránky. Janek se tolik nesoustředí na oficiální biografická data, ale nechává

promlouvat dosud nezveřejněné archivní záběry a fotografie i osobní zpovědi přátel.

Snímek společnosti Film a sociologie vznikl za výrazné podpory Knihovny Václava Havla: Četné podněty čerpá z knihy sestavené Annou Freimanovou – *Síla věčnosti Olgy Havlové* (Knihovna Václava Havla 2013) – a často pracuje s dobovými materiály uloženými v Digitálním archivu Knihovny Václava Havla (rešerše Anna Freimanová) a Archivu Ivana M. Havla (rešerše Erika Zlamalová), který Knihovna od ledna 2014 systematicky zpracovává. Slavnostní uvedení snímku se uskutečnilo 6. 3. 2014 v rámci festivalu Jeden svět, premiéra proběhla 13. 5. 2014.

ŽIVOT PODLE VÁCLAVA HAVLA

O Václavu Havlovi byly natočeny stovky hodin materiálu, přesto biografický film zachycující celoživotního příběh velkého Evropana doposud chyběl. Pestrý Havlův život – rodinu, dětství, jeho lásky, dramatickou tvorbu a politickou činnost – zachytila v sedmdesátiminutovém dokumentárním filmu režisérka Andrea Sedláčková, která Havla představuje ve všech životních etapách a rolích, mj. jako intelektuálního rebelu, milovníka žen a života či obdivovatele undergroundu a rockerů. Portrét Václava Havla vznikl v mezinárodní koprodukci České televize, Knihovny Václava Havla a francouzsko-německé televize ARTE. Knihovna pro potřeby snímku vypracovala rozsáhlé rešerše, čerpající především z Digitálního archivu Knihovny (Martin Vidlák) a Archivu Ivana M. Havla (Erika Zlamalová, Pavel Hájek), který již od ledna 2014 systematicky zpracovává a vřazuje do své databáze.

Slavnostní premiéra, kterou v rámci koprodukční smlouvy Knihovna zajišťovala, se uskutečnila 16. listopadu 2014 ve Velkém sále Lucerny v rámci Festivalu svobody (viz s. 34). O den později – u příležitosti 25. výročí sametové revoluce – byl snímek vysílán na televizním kanálu ARTE. Dne 23. listopadu 2014 se uskutečnila slavnostní premiéra

Života podle Václava Havla (pod názvem *Living in Freedom*) v Bohemian National Hall v New Yorku za účasti ředitelky a koproducentky filmu Marty Smolíkové. Na Nový rok film odvysílala Česká televize.

KONFERENCE

HAVEL ON STAGE:

INSCENAČNÍ PRAXE, PŘEKLADY, RECEPCE

15. – 18. 5. 2014, Filozofická fakulta Karlovy Univerzity, Praha
Mezinárodní konference na téma jevištní interpretace, překladatelské praxe a recepce dramatického díla Václava Havla doma a v zahraničí. Pozvání Knihovny přijali čeští i zahraniční teatrologové a překladatelé: Paul Wilson, Markéta Goetz-Stankiewicz, Gyorgy Varga, Inna Bezrukova, Joachim Bruss, Mircea Dan Duta, Andrzej Slawomir Jagodziński a Monika Zgustová, kteří se ve svých příspěvcích zaměřili na různá inscenační pojetí a jejich kritické ohlasy, ale i na translatologickou problematiku spojenou s překlady Havlových her. Konference byla pořádána ve spolupráci s Katedrou divadelní vědy & Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, za podpory Zastoupení Evropské komise v ČR, Institutu umění – Divadelního ústavu a Divadelní Revue.

MINULOST V NÁS

13. 6. 2014, Běhal Fejér Institute Praha
Konference věnovaná obrazu minulosti v literaturách zemí střední Evropy se účastnili autoři, kritici, publicisté a nakladatelé Mirka Ábelová, Petr Borkovec, Miloš

Doležal, Adam Drda, Jaroslav Formánek, Petra Hůlová, Bohdan Chlíbač, Peter Kocsis, Robert Krumphanzl, Monika Stehlíková, Max Ščur, Stanislav Škoda, Viktor Šlajchrt, Ondřej Štindl, Jan Šulc, Jáchym Topol, studenti bohemistiky a další. Garantem konference byl spisovatel Petr Placák. Konference byla pořádána občanským sdružením Babylon ve spolupráci s Knihovnou a za podpory Visegradského fondu, Hlavního města Prahy a Státního fondu kultury.

DĚJINY ČESKÉHO KULTURNÍHO

A INTELEKTUÁLNÍHO EXILU V SEVERNÍ AMERICE

14. 6. 2014, Pardubická univerzita, Pardubice
Druhá výroční konference špičkových amerických a českých osobností působících v oboru přírodních a humanitních věd. V rámci konference vystoupili např. Bronislava Volková (Indiana University, ČR/USA), Joanna Czaplińska (Uniwersytet Opolski, PL), Martin Palouš (Florida International University, ČR/USA), Josef Jařab (FF UP Olomouc, ČR), Paul Wilson (Kanada). Mezi jinými se konference zúčastnili přední čeští akademici Jiří Drahoš (AV ČR); Libor Grubhoffer (JČU České Budějovice, ČR); Jaroslav Pánek (AV ČR); Petr Vorel (Univerzita Pardubice, ČR) a Tomáš Zima (Univerzita Karlova v Praze, ČR). Akce byla uspořádána jako součást aktivit česko-americké vědecké společnosti The Comenius Academic Club a konala se ve spolupráci Filozofické fakulty Pardubické univerzity a Knihovny, za podpory Velvyslanectví Spojených států amerických v České republice, Magistrátu města Pardubic, Pardubického kraje a Východočeského muzea v Pardubicích.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Jádrem edičního plánu Knihovny je dílo a život Václava Havla, jeho rodiny a blízkých spolupracovníků a přátel. Pro přehlednost je plán členěn do šesti edičních řad: Sešity Knihovny Václava Havla, Edice Knihovny Václava Havla, Studentská řada, Hovory v Lánech, Spisy Václava Havla, Dílo Pavla Juráčka a Konference Knihovny Václava Havla. Tituly, které není možné zakomponovat do některé z předcházejících řad a které i přesto jsou pro ediční činnost Knihovny Václava Havla významné, vycházejí volně, mimo edice.

NEJPRODÁVANĚJŠÍ TITULY Z PRODUKCE

ROKU 2014:

Václav Havel: *Sám sobě podezřelý*

Filip Topol: *Fantazie g moll*

Pavel Juráček: *Prostřednictvím kočky*

Gabriela Romanová: *Příběh Edice Expedice*

NEJPRODÁVANĚJŠÍ TITULY Z PRODUKCE

MINULÝCH LET:

Krystyna Wanatowiczová: *Miloš Havel – český filmový magnát* (2013)

Martin C. Putna: *Václav Havel – duchovní portrét v rámu české kultury 20. století* (2011)

Václav Havel: *Moc bezmocných a jiné eseje* (2012)

SEŠITY KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

Nepřavidelný čtvrtletník Sešity Knihovny vychází od roku 2009. Svého druhu je laboratoř, experimentálním prostředím, prezentující badatelské výsledky Dokumentačního centra Knihovny (formou reprintu veřejnosti neznámých či nedostupných textů) a nově vzniklé „havlovské“ studie z oblasti kulturní a orální historie, určené studentům a širší veřejnosti.

V roce 2014 v této edici vyšly:

GABRIELA ROMANOVÁ: PŘÍBĚH EDICE EXPEDICE

(16. SVAZEK)

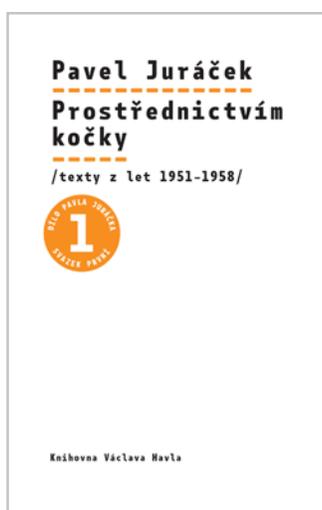
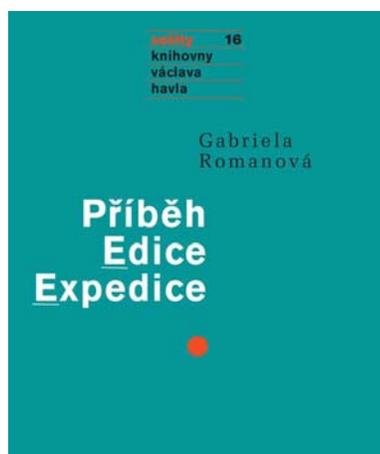
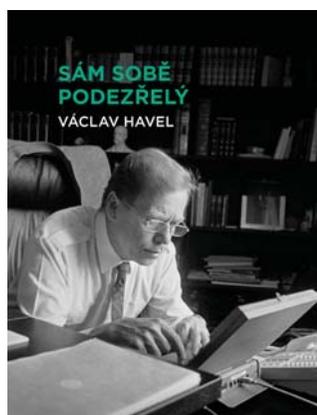
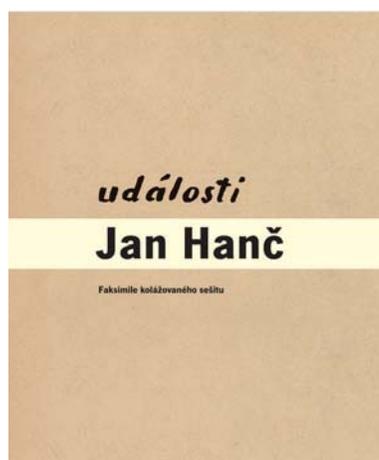
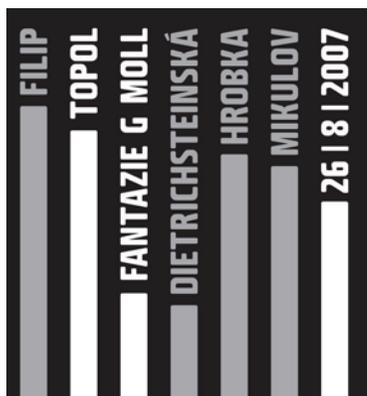
Příběh Edice Expedice přibližuje „život“ druhého největšího samizdatového nakladatelství v někdejší Československu, u jehož zrodu stál Václav Havel. První část knihy, doprovázená řadou dokumentárních fotografií, popisuje výrobu knih, jejich tuzemskou a zahraniční distribuci, ale též perzekuci, které byli tvůrci i čtenáři Edice Expedice v období normalizace vystaveni. Druhá část je sestavená z rozhovorů autorky s těmi, kteří se na Edici Expedice podíleli: kromě jiných to byli Ivan M. Havel, Daňa Horáková, Ondřej Němec, Jiřina Šiklová, Pavel Bratinka, Kamila Bendová.

EVA DANIŠOVÁ, IRENA ELIÁŠOVÁ,

JANA HEJKRLÍKOVÁ, IVETA KOKYOVÁ:

SLUNCE ZAPADÁ AŽ RÁNO (17. SVAZEK)

Romové na území dnešní České republiky se prostřednictvím psaného slova vyjadřují zhruba od konce 60. let 20. století. Počátky jejich písemnictví byly motivované snahou prokázat svou rovnocennost s okolní společností

a charakterizovala je obrozenská témata formující společnou paměť a vědomí romské pospolitosti. V dnešní zralejší fázi už se autoři začínají věnovat látce obecnější, s jakou se mohou identifikovat nejen romští čtenáři. Sbíрка prozaických textů Ireny Eliášové, Jany Hejkrlikové, Ivety Kokyové a Evy Danišové ztělesňuje tento nový trend a současně je ve dvou ohledech výjimečná. Především v ní promlouvají pouze Romky, které jsou vůči své komunitě výrazně kritičtější než jejich protějšky a reflektují pro muže neobvyklá témata, jako je mateřství, partnerství a erotika, byť stále pojímaná prudérně a žánrově. Leitmotivem většiny textů je nerovnoprávné postavení žen v patriarchální romské společnosti.

Svým řazením texty vytvářejí unikátní historickou i tematickou perspektivu. Novela Ireny Eliášové je situována do slovenské romské osady v 50. letech; autobiografické vyprávění Jany Hejkrlikové se odehrává v šedesátých letech v západních Čechách v soudržné komunitě romských přistěhovalců ze Slovenska; střepy rodinného života v povídkovém cyklu Ivety Kokyové ze 70. let už vypovídají o traumatu vykořeněnosti a novela Evy Danišové, svou datací zcela současná, už nemá žádné přiznané romské hrdiny a dotýká se univerzálního tématu stárnutí a osamění žen.

Tvorbu Ireny Eliášové a Ivety Kokyové přinášíme v dvojazyčném česko-romském provedení. Úměrně k tomu, jak romština coby primární komunikační kód mezi českými Romy ustupuje, narůstá její prestiž v tomto literárním poli. Obě autorky se k ní přiklonily pod vlivem starších autorů, kteří romské literatuře odvážně klestili cestu.

V závěru roku 2014 byl do redakčního čtení přijat text pro 18. svazek: *Ivan M. Havel (od Puzuka k Sakatekovi, 1938–1989)* Životopis Ivana M. Havla z pera bývalé

spolupracovnice Knihovny působící na FHS UK, Jany Wohlmuth Markupové.

EDICE KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

„Vlajková“ edice Knihovny, založená v roce 2010, se soustředí na vydávání rozsáhlých studií klíčového významu pro porozumění života a díla Václava Havla.

V roce 2014 do fáze posledních předtiskových korektur dospěl 8. svazek uspořádaný Janem Hronem: *Perzekuce Václava Havla. Dopisy a dokumenty z let 1968–1989*. Trojice dalších titulů – Václav M. Havel: *Mé vzpomínky*, Jan Bernard: *Václav Havel a film* (pracovní název), Jan Lukeš: *Rozhovor s Ivanem M. Havlem* (pracovní název) – prošla zevrubnou redakcí. Tyto tituly budou vydány v roce 2015 a 2016.

STUDENTSKÁ ŘADA

V této řadě vydává Knihovna od roku 2012 tematické výběry z díla Václava Havla, určené především studentům nebo těm, kteří se s jeho tvorbou (a životem) setkávají poprvé. Jednotlivé svazky doplňují eseje znalců Havlova díla a bohatý fotografický doprovod.

V roce 2014 v této řadě vyšly dva svazky:

VÁCLAV HAVEL: EVROPA JAKO ÚKOL

V Knihovně již 2. vydání sborníku vybraných projevů Václava Havla k veřejné debatě o smyslu evropského sjednocování.

Od prvních dnů ve vrcholné politické funkci se integrace kontinentu a postavení Československa, respektive České republiky, v ní, staly jedním ze stěžejních prezidentských témat, kterému Václav Havel věnoval stovky setkání s občany, politiky i novináři na nesčetných cestách doma i v zahraničí. Skrze myšlenky autora je tak možné sledovat, k jak

zásadním proměnám po pádu železné opony a v průběhu dalších let došlo. Po tragických zkušenostech 20. století se nedílnou součástí všech úvah Václava Havla stalo zajištění evropské vnitřní i vnější bezpečnosti. Proto jsou zde zařazeny i úvahy o smyslu a rozšiřování Severoatlantické aliance. Podrobnější přiblížení domácích a mezinárodních souvislostí však přesahuje rámec tohoto sborníku.

VÁCLAV HAVEL: SÁM SOBĚ PODEZŘELÝ

Soubor osmi osobně laděných prezidentských projevů Václava Havla z let 1990–1995.

Klíč k výběru projevů (Čestný doktorát Hebrejské univerzity, 70. hudební slavnosti, Konference o nenávisti, Sonningova cena, Čestný doktorát Newyorské univerzity, Projev k japonským intelektuálům, Medaile svobody, Budoucnost naděje) podává editorka svazku Anna Freimanová ve své ediční poznámce: „V roli prezidenta se Václav Havel najednou ocitá tvář v tvář různým formám pokušení moci, cítí nebezpečné napětí mezi myšlením a jednáním. V atmosféře až jisté adorace si uvědomuje, jak je důležité udržet si zdravý rozum. Všeemožně se snaží vtisknout prezidentské funkci vlastní značku, polidštit ji, vnést do ní jistými nestandardnostmi svou osobnost a signalizovat tak, že Václav Havel zůstal sám sebou a že se nevzdává ničeho ze své minulosti. Cítí ale, že není v lidských silách toto předsevzetí stoprocentně naplnit. Celoživotní vnitřní kontinuita spjatá s odpovědností, s osobním ručením a integritou myšlení byla pro Václava Havla vždy podmínkou identity. Dokazuje to i v těchto svých prezidentských textech, mimo jiné i stále se vracejícím faustovským tématem ďábelských pokušení, které promýšlel přinejmenším již od svého prvního vězení po zveřejnění Charty 77 na počátku roku 1977. Tehdy s ním StB rozehrála hru, v níž podle vlastního mínění příliš neobstál. Celý zbytek života se mu toto téma vrací a znovu se s ním vyrovnává, a vždy, tedy i jako prezident, dochází

k závěru, že musí sám sebe zpytovat, na sobě pracovat, a že je tudíž vše především v jeho rukou – potažmo v rukou každého z nás.“

Do širších dobových a kulturně historických souvislostí zasazují myšlení Václava Havla dva původní eseje – předmluva *Politická filosofie VH* od Martina Palouše, člena správní rady Knihovny Václava Havla, a doslov *Filosofická politika VH* od Michaela Žantovského, autora jedné z posledních Havlových biografí. Fotografický doprovod tvoří snímky Ondřeje Němce.

Titulem *Václav Havel: Sám sobě podezřelý* si Knihovna VH připomněla 25. výročí prvního zvolení Václava Havla prezidentem republiky, které se uskutečnilo 29. prosince 1989.

Na závěr nutno podotknout, že svazek *Sám sobě podezřelý* se setkal s mimořádným zájmem čtenářů – prakticky celý jeho náklad byl během prvních tří týdnů od vydání rozprodán.

HOVORY V LÁNECH

V roce 2013 založená publikační řada přepisů rozhlasového cyklu rozhovorů s Václavem Havlem *Hovory z Lán* (1990–2000) se v roce 2014 rozrostla o 2. svazek: *Hovory v Lánech 1991*. Do fáze korektur dospěl svazek s pořadovým číslem 3 – *Hovory v Lánech 1992* – jenž uzavírá „federální“ část Hovorů. S jeho vydáním se počítá na podzim roku 2015.

SPISY VÁCLAVA HAVLA

Edice, založená v roce 2013, navazuje na práci nakladatelství Torst. Reviduje jím připravené první knižní vydání Spisů Václava Havla (1999, 2007) za účelem jejich nového vydání formou e-knih. V roce 2014 bylo všech 8 svazků pečlivě přehlednuto a upraveno trojicí renomovaných redaktorů. Elektronické vydání Spisů Václava Havla je plánováno na listopad 2015.

DÍLO PAVLA JURÁČKA

Edice byla založena na jaře 2014, krátce poté, co se Marek Juráček (syn Pavla Juráčka) rozhodl darovat Knihovně veškerou pozůstalost svého otce. Již první seznámení s dochovanými strojopisy a rukopisnými poznámkami odhalilo nezpochybnitelnou literární i kulturněhistorickou hodnotu pozůstalosti, se kterou je nutné nadále systematicky pracovat. Za tímto účelem došlo k vytvoření dílčího Archivu Pavla Juráčka a též vznikl rámcový plán na vydávání jeho díla.

V roce 2014 byly redakčně připraveny první dva svazky Díla Pavla Juráčka; tiskem vyšel úvodní svazek s názvem *Prostřednictvím kočky*. Další svazek pod titulem *Situace vlka* bude vydán v roce 2015.

PAVEL JURÁČEK: PROSTŘEDNICTVÍM KOČKY (1. SVAZEK)

Soubor nejstarších prozaických textů jednoho z klíčových tvůrců „nové vlny“ československé kinematografie 60. let minulého století (*Postava k podpírání, Případ pro začínajícího kata*), který je širší veřejnosti znám především jako autor strhujícího deníku (*Deník 1959–1974* – podle ankety LN Kniha roku 2004).

Texty zařazené do tohoto svazku, které doposud nebyly nikdy publikovány, se obvykle označují slovem juvenilie. V tomto případě se však nejedná o mladistvé pokusy či první nesmělé kroky velkého autora: v povídkách, krátkých črtách stejně jako v deníkových záznamech Juráček vystupuje již jako suverénní, po všech stránkách „hotový“ a „celý“ autor.

EDICE KONFERENCE KnVH

Nejmladší edice Knihovny byla založena na podzim roku 2014 s cílem mapovat výstupy z vybraných konferencí, na jejichž přípravě a realizaci se Knihovna podílela, bez ohledu na to, zda v roli (spolu)organizátora či garanta. Oproti

běžným konferenčním sborníkům je při přípravě těchto svazků věnována mimořádná péče též výtvarnému řešení: Každý svazek doprovází dílo jednoho umělce, které s jeho tématem úzce souvisí a souzní.

Do fáze posledních korektur se do konce kalendářního roku dostala dvojice titulů: *Zahradní slavnost 1963–2013* (konference *Havlova Zahradní slavnost – klíčová událost českého moderního divadla*, 13. prosince 2013, Praha; výtvarný doprovod tvoří fotografie Jaroslava Krejčího) a *Česko za sto let* (konference *Evropa a Česko 2113*, 24. května 2013; výtvarný doprovod tvoří kresby Františka Skály).

MIMO EDICE

Tematicky se zde publikované práce od běžné produkce Knihovny výrazně neliší. Hlavní rozdíl spočívá především v žánru (zvukové nahrávky, DVD) a vizuálním pojetím (grafická úprava, formát).

V roce 2014 byly takto vydány tituly:

JAN HANČ: UDÁLOSTI

Unikátní faksimile dopisu-koláže-úšklebku Jana Hanče (1916–1963), nejnámějššího „outsidera“ české literatury, který svým neokázalým pojetím tvorby velmi výrazně ovlivnil řadu autorů 2. poloviny 20. století.

FILIP TOPOL: FANTAZIE G MOLL

Remasterovaný záznam varhanního koncertu Filipa Topola (1965–2013), pořízený v Dietrichsteinské hrobce v Mikulově 26. srpna 2007. Limitovaná edice 300 kusů vinylu s CD.

VÁCLAV HAVEL, MARTIN PALOUŠ:

ZVÁT, ČI NEZVAT / TO INVITE OR NOT TO INVITE

Brožura ke 2. mezinárodní konferenci k počtě laureáta Ceny Václava Havla za lidská práva.

MARTIN PALOUŠ, MARTA SMOLÍKOVÁ: VÁCLAV HAVEL

Neprodejní brožura vydaná u příležitosti slavnostního odhalení busty Václava Havla v Kongresu USA.

V roce 2014 postoupily práce též na titulech: *Přítel a tři tečky* (výbor z literární tvorby Filipa Topola), *Lucerna / Barandov* (výpravná monografie o stavitelských aktivitách rodiny Havlů) a *Rozhovor s Oldřichem Škáchou* (poslední autorizovaný rozhovor doplněný reprezentativním výběrem snímků, stopující Škáchovu „cestu k fotografii“).

NAKLADATELSKÁ SPOLUPRÁCE / KOEDICE

V roce 2014 se Knihovna v této oblasti zaměřila na vydávání životopisných knih o Václavu Havlovi. Spolupráce spočívala v poskytování archivních materiálů, konzultace s autory a zpracovávání dílčích rešerší.

Jednalo se především o tři tituly: reprezentativní monografii Michaela Žantovského *Havel* (Argo), reedici textu Edy Kriseové *Václav Havel* (Práh) a druhý díl zamýšlené trilogie Daniela Kaisera *Prezident. Václav Havel 1990–2003* (Paseka).

SVĚT VÁCLAVA HAVLA

Program, souhrnně nazvaný Svět Václava Havla, tvoří pestrý vějíř domácích a zahraničních „životopisných“ akcí, které Knihovna pořádá či se na nich aktivně podílí. Jeho páteř v roce 2014 tvořil druhý ročník Ceny Václava Havla za lidská práva spolu s projektem Evropské dialogy Václava Havla, vznikající sítě pamětních míst tzv. Laviček Václava Havla a oslavami 25. výročí sametové revoluce.

CENA VÁCLAVA HAVLA ZA LIDSKÁ PRÁVA

Cena je udělována v upomínku na Václava Havla, dramatika, bojovníka proti totalitě, vůdce sametové revoluce 1989, československého a českého prezidenta i symbolu ostražitosti vůči jakékoli zvůli moci. Nominováni na ni mohou být jednotlivci, nevládní organizace či instituce usilující o dodržování lidských práv. Laureáti Ceny Václava Havla za lidská práva obdrží kromě diplomu a plakety též odměnu ve výši šedesát tisíc eur.

Oficiální představení Ceny Václava Havla za lidská práva se uskutečnilo 25. března 2013 v Praze, kde ji za přítomnosti ministra zahraničních věcí ČR Karla Schwarzenberga svým podpisem stvrdili Jean-Claude Mignon, předseda Parlamentního shromáždění Rady Evropy, Marta Smolíková, ředitelka Knihovny Václava Havla, a František Janouch, předseda první Správní rady Nadace Charty 77. Ocenění nahradilo někdejší cenu za lidská práva Parlamentního shromáždění Rady Evropy, která vznikla v roce 2007 a byla udílěna každé dva roky. Poprvé byla tato cena udělena British Irish Human Rights Watch v roce 2009, následně pak v roce 2011 ruské nevládní organizaci Výbor proti mučení (Committee against Torture).

O laureátovi Ceny Václava Havla za lidská práva rozhoduje sedmičlenná komise v čele s prezidentem Parlamentního shromáždění nebo jím pověřenou osobou. Tři

z porotců jmenuje úřad Parlamentního shromáždění, další tři pak Knihovna Václava Havla spolu s Nadací Charty 77, přičemž nikdo z nich nesmí být v dané době součástí Parlamentního shromáždění. Tato komise veškeré přijaté návrhy posoudí, vybere tři finalisty, kteří jsou oznámeni veřejnosti měsíc před vyhlášením laureáta, které se koná v rámci prvního podzimního plenárního zasedání Parlamentního shromáždění rady Evropy. Na vyhlášení laureáta ceny jsou do Štrasburku pozváni všichni tři finalisté, kteří se poté přesouvají do Prahy, kde se koná mezinárodní konference na počest laureáta. Šest nezávislých členů komise je vybráno na období dvou let, přičemž zasednout v porotě mohou dvakrát.

Historicky prvním laureátem Ceny Václava Havla za lidská práva se v roce 2013 stal Ales Bialiatski z Běloruska, za něhož Cenu ve Štrasburku přejímala jeho žena Natalia Pinčuk, neboť Bialiatski si v té době odpykával v běloruském vězení trest za údajné daňové úniky.

Nominace na druhý ročník Ceny byla otevřena od první půle ledna do konce dubna 2014. Odborná sedmičlenná komise z doručených nominací nejprve 26. srpna vybrala a oznámila trojici finalistů:

– Izraelské Informační centrum pro lidská práva (Izrael)
B'Tselem

- Maltská jezuitská služba uprchlíkům / Jesuits Refugee Service Malta (Malta)
- Anar Mammadli z Ázerbájdžánu.

Laureátem roku 2014 se stal významný ázerbájdžánský ochránce lidských práv Anar Mammadli. Cenu z rukou Anne Brasseur, prezidentky Parlamentního shromáždění Rady Evropy, převzal 29. září 2014 Mammadliho otec, Asaf Mammadov, protože Mammadli byl v prosinci 2013 odsouzen k pěti a půl letům vězení.

Anar Mammadli je významným ázerbájdžánským ochráncem lidských práv, který ve svém regionu výrazným způsobem přispěl k respektování práva na svobodné volby. Je zakladatelem a předsedou organizace zaměřené na pozorování voleb Ázerbájdžánu. Od roku 2001 jeho volební Centrum pro monitorování voleb a demokracii (EMDS) provádělo nezávislé monitorování voleb v Ázerbájdžánu. V prosinci 2013 byl Anar Mammadli zatčen a obviněn ze „zneužití pravomoci“. Odsouzen byl k pěti a půl letům vězení.

Na počest laureáta uspořádala Knihovna Václava Havla mezinárodní konferenci Lidská práva 25 let poté – mezinárodní konference (1. 10. 2014, Pražská křižovatka). Konferenci uvedla videopozdravem prezidentka Parlamentního shromáždění Anne Brasseur. Vedle zástupců tří finalistů se jí zúčastnil též historicky první laureát Ceny, běloruský spisovatel a disident Ales Bialiatski, který byl v době udílení Ceny v roce 2013 nespravedlivě vězněn. Na konferenci za finalisty Ceny promluvili a diskutovali Asaf Mammadov z Ázerbájdžánu, Katrine Camilleri z Malty a Hagai El-Ad a Muhammad Sabah z Izraele, za členy poroty pak Marek A. Nowicky, Martin Palouš a František Janouch. Mezi zahraničními řečníky byli například Yevhen Hlibovytsky z ukrajinské organizace pro.mova,

Asaf Mammadov – otec uvězněného laureáta Ceny Václava Havla za lidská práva Anara Mammadliho na konferenci Lidská práva 25 let poté

Michaela Bakala, Marta Smolíková a první laureát Ceny Václava Havla za lidská práva Ales Bialiatski na konferenci Lidská práva 25 let poté

Ivlian Haindrava z Národní bezpečnostní rady v Gruzii, Sin Tong-hjok, oběť severokorejských koncentračních táborů a autor knihy *Útěk z tábora č. 18*, či Magdalena Vášáryová, slovenská politička. Z domácích osobností na konferenci vystoupili Šimon Pánek (Člověk v tísni), Jiří Pehe (New York University Prague) a novináři Ondřej Soukup a Jan Macháček. Závěrečné slovo přednesl Karel Schwarzenberg, zakladatel Knihovny a předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu. Konference v rámci panelů mj. sledovala současnou situaci lidských práv ve světě a situaci ve východní Evropě, původ a roli lídrů ve svobodném a nesvobodném světě i hrozby nového rozdělení Evropy a světa.

VÁCLAV HAVEL EUROPEAN DIALOGUES

Evropské dialogy Václava Havla jsou mezinárodním projektem, jenž si klade za cíl otevřít a vést diskusi o tématech určujících směřování současné Evropy s přihlédnutím k evropskému duchovnímu odkazu Václava Havla. Hlavním inspiračním zdrojem tohoto projektu je eseje Václava Havla *Moc bezmocných*. Evropské dialogy Václava Havla více než jiné projekty obdobného zaměření hodlají nabídnout „bezmocným“ prostor k vyjádření a tedy k posílení jejich pozice v rámci Evropy.

Projekt je plánován jako dlouhodobý a zahrnuje spolupráci s dalšími organizacemi v různých evropských městech. Jednotlivé akce probíhající formou konferencí, diskusí, debat či setkání jsou určena především středoškolským a vysokoškolským studentům, stejně jako ostatním zájemcům o evropskou problematiku z řad odborné i široké veřejnosti. Po téměř dvouletých přípravách a zajišťování externích finančních zdrojů byl projekt zahájen mezinárodní konferencí v pražském Centru současného umění DOX. Projekt inicioval bývalý poradce Václava Havla a později velvyslanec v Londýně Pavel Seifter, který se spolu s Jacquesem Rupnikem, členem

správní rady Knihovny, aktivně podílí na obsahovém zaměření projektu.

OBČAN, MOC A DEMOKRACIE V EVROPSKÉ KRIZI

21. – 22. 2. 2014, Centrum současného umění DOX, Praha
V rámci konference byli pozváni akademici, studenti, zástupci občanských iniciativ, politici i novináři. Hlavní příspěvek konference přednesl Petr Pithart, který později v květnu vedl dialog s německým prezidentem Joachimem Gauckem. Konference byla rozdělena do několika tematických bloků. Na téma Evropa a krize ekonomického kapitalismu diskutovali Claus Offe z Berlína, Daniel Kroupa a Jiří Pehe. Na evropský projekt se zaměřili Ivan Krastev (Vídeň, Sofie), Attila Bartha (Budapešť), Milena Vicenová a Tomáš Sedláček.

Na závěr prvního dne konference byla uspořádána širší panelová debata osobností z řad politických elit a zástupců médií o Evropě a demokracii, moderovaná Paulem Flathe-rem z Oxfordu. Účastnili se jí Libor Rouček, Petr Pithart, francouzský velvyslanec Jean-Pierre Asvazardourian, Adam Černý (Hospodářské noviny), Kateřina Šafaříková (Lidové noviny / Česká pozice) a Igor Záruba (E15). V sobotu konference pokračovala dvěma panely o limitech občanské společnosti v Evropě a federalismu – respektive evropské a americké cestě. Diskusí se mimo jiné účastnili: Jiří Příbáš (Cardiff), Martin Bútora (Bratislava), Lenka Rovná (Praha), Jan Macháček (Praha). Závěrečné shrnutí provedl Jacques Rupnik.

Konference *Občan, moc a demokracie v evropské krizi* se konala ve spolupráci se Zastoupením Evropské komise v ČR, Visegradského fondu, Informační kanceláře Evropského parlamentu, Nadace Forum 2000 a Centra současného umění DOX. Mezi dalšími spolupracujícími organizacemi byli Hungarian Europe Society, Stefan Batory Foundation a Inštitút pre veřejné otázky.

DALŠÍ AKCE V RÁMCI EVROPSKÝCH DIALOGŮ VÁCLAVA HAVLA

EVROPSKÉ DIALOGY VÁCLAVA HAVLA S JOACHIMEM GAUCKEM

7. 5. 2014, Velvyslanectví Spolkové republiky Německo, Praha
Debata na téma Evropa a (její) budoucnost proběhla v rámci státní návštěvy prezidenta Německé spolkové republiky Joachima Gaucka v budově velvyslanectví. Prezident Joachim Gauck diskutoval s dlouholetým předsedou Senátu PČR Petrem Pithartem. Následnou diskusi moderoval s oběma politiky Jacques Rupnik.

Spolkový prezident zakončil svůj proslov velice naléhavě, apelativně: „Evropa je od roku 1989 tak úzce propojená, jak jsme si to tehdy jen stěží dokázali představit. Volby do Evropského parlamentu jsou před námi. To je příležitost, abychom se zamysleli nad tím, kde stojíme a kam směřujeme: Jak se může smíření podařit? Jak jsme na tom se společnými hodnotami? Co se musí stát, aby byla Evropa ve světě brána jako jednotný aktér?“

EVROPA A UKRAJINA: SOUDRŽNOST A ROZŠÍŘENÍ, DVOJÍ VÝZVA PRO UNII

4. 4. 2014, College of Europe, Brugy

Hlavními hosty odpolední konference, která se konala na prestižní College of Europe, byli Luuk van Middelaar, autor knihy *The Passage to Europe* a poradce prezidenta Evropské rady, a Mykola Riabchuk, přední ukrajinský autor a akademik. Konference se za Knihovnu zúčastnili Jan Macháček a Jacques Rupnik, který zároveň na této škole vyučuje.

DISPUTE OVER EUROPE

2. 5. 2014 a 7. 11. 2014, Haus der Kulturen der Welt, Berlin

Cílem organizátorů mezinárodní konference bylo upozornit na to, že v době, kdy Evropa jako téma prakticky chybí v národních politických agendách, kdy aktuální problémy jsou

diskutovány politickými vůdci za zavřenými dveřmi a kdy rostoucí počet populistických stran získává vliv na veřejné mínění je zapotřebí poskytnout nový prostor Evropě – a všem jejím sporům, neboť pochybnosti a námitky občanů by měly být vyslyšeny a neměly by být ponechány „napospas“ populistům či týmům nejrůznějších specialistů. Na zahajovací akci, která se konala v květnu, představil projekt Evropských dialogů Václava Havla a resumé pražské konference předseda správní rady Knihovny Jan Macháček, na podzimní konferenci se zaměřením na výsledky voleb do Evropského parlamentu Knihovnu reprezentoval Jacques Rupnik.

LEKCE DEMOKRACIE OD ROKU 1989:

ZDROJE INSPIRACE PRO UKRAJINU A TUNIS

13. 11. 2014, Evropský parlament, Brusel

Ve spolupráci Českého centra v Bruselu, European Partnership for Democracy, Knihovny a Stálého zastoupení ČR v EU byla uspořádána jednodenní konference, jejímž cílem bylo nejen připomenout odkaz Václava Havla, ale také diskutovat o tom, co Evropská unie přináší pro sousední země ve smyslu demokratického vývoje.

Akce se zaměřila na Ukrajinu a Tunis, kde v říjnu proběhly volby a panely zahrnovaly nejen politiky, ale i zástupce občanské společnosti, kteří sdíleli své zkušenosti z demokratizačního procesu. Na konferenci vystoupil mj. bývalý srbský prezident Boris Tadić, členové Evropského parlamentu Kati Piri nebo Jordi Sebastià, Olga Ajvazovska či Iryna Schvets za Civic Network OPORA, Abdeljelil Bedoui za Forum Tunisien de Droits Économiques et Sociaux, Achraf Aouadi za i-Watch Association. Knihovnu na akci zastupoval předseda správní rady Jan Macháček.

LAVIČKA VÁCLAVA HAVLA (VACLAV HAVEL'S PLACE)

Budování Laviček Václava Havla je celosvětovým projektem, který inicioval velvyslanec ČR v USA Petr Gandalovič

spolu s architektem a designérem Bořkem Šípkem. Jedná se o pamětní místo, které je věnované Václavu Havlovi. Tvoří jej dvě křesla spojená kulatým stolem, jehož středem prorůstá strom, česká lípa. Záměrem tohoto projektu, koordinovaného Knihovnou Václava Havla ve spolupráci a s laskavým svolením Nadace Dagmar a Václava Havlových Vize 97, je vytvoření sítě míst ve veřejném prostoru, jež mohou přispět k setkávání a vedení skutečného dialogu – míst, kde bude možné diskutovat a přemýšlet v duchu ideálů a životních postojů Václava Havla. Na realizaci projektu se v zahraničí podílí rovněž Bill Shipsey, zakladatel Art for Amnesty, který koordinoval instalaci pamětních míst v Benátkách a v Haagu.

V roce 2013 proběhla instalace Laviček Václava Havla ve Washingtonu a v Dublinu. V roce 2014 se počet Laviček rozrostl na deset.

15. 2. 2014 | BARCELONA

Lavička Václava Havla, umístěná v bezprostřední blízkosti katalánského parlamentu v Parc de la Ciutadella v Barceloně, byla slavnostně odhalena 15. února 2014. Ceremoniálu se kromě starosty Barcelony Xaviera Triase zúčastnili také zakladatel Knihovny Václava Havla a bývalý ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg, předseda správní rady Knihovny Václava Havla Jan Macháček, ředitelka Knihovny Marta Smolíková a primátor hlavního města Prahy Tomáš Hudeček a samozřejmě autor Bořek Šípek.

1. 5. 2014 | PRAHA

První Lavička Václava Havla na území České republiky byla umístěna na Maltézském náměstí v Praze v den 10. výročí vstupu ČR do EU. Slavnostního ceremoniálu, který se nesl v přátelské a bezprostřední atmosféře, se z čestných hostů zúčastnili: Dagmar Havlová, ředitelka Knihovny Václava Havla Marta Smolíková, primátor Tomáš Hudeček, Karel Schwarzenberg a Bořek Šípek.

11. 6. 2014 | ČESKÉ BUDĚJOVICE

Lavička Václava Havla byla zřízena z iniciativy rektora Jihočeské univerzity Lubora Grubhoffera a umístěna v nově revitalizovaném parku univerzitního kampusu České Budějovice, kde Václav Havel pobýval na vojně společně s Andrejem Krobem, se tak staly pátým městem na světě a Jihočeská univerzita druhou univerzitní půdou (po Georgetownské univerzitě ve Washingtonu), kde tento objekt bude připomínat život a dílo Václava Havla. Slavnostní akt i přes tropické počasí přilákal pozornost několika set zájemců, především akademiků, studentů i spolupracovníků a přátel Václava Havla.

Knihovnu Václava Havla v Českých Budějovicích opět zastupovali: Karel Schwarzenberg, jeden z jejích zakladatelů, ředitelka Marta Smolíková a editorka Anna Freimanová. Na zahájení rovněž promluvil Karel Hvizďala, který s Václavem Havlem připravil knihu *Dálkový výslech*, a architekt a autor „Lavičky“ Bořek Šípek.

Mezi čestnými hosty byli sestra Angelika a sestra Evangelista, které se staraly o Václava Havla v posledních dnech jeho života, biskup Jiří Paďour, který s Václavem Havlem strávil léta studií na Divadelní fakultě Akademie múzických umění, Martin Palouš, člen správní rady Knihovny Václava Havla a zakladatel Centra Václava Havla na Floridské univerzitě, bývalý velvyslanec ve Švédsku, USA a v Moskvě Petr Kolář, bývalí poslanci Jan Ruml, Martin Bursík a Kateřina Jacques, bývalý kancléř prezidenta Ivo Mathé, čestný předseda Akademie věd ČR Rudolf Zahradník a další.

4. 10. 2014 | HRADEC KRÁLOVÉ

Vytvoření „Havlova místa“ v Hradci Králové, ve městě které je mj. známo bohatými divadelními aktivitami, inicioval divadelník a současný náměstek primátora Josef Krofta. Lavička byla instalována před kavárnou Městské knihovny, za podpory Magistrátu Hradce Králové. Na

odhalení promluvil i dlouholetý ředitel Klicperova divadla Ladislav Zeman, se kterým Knihovna vícekrát spolupracovala a kde je pravidelně uváděn i havlovský program. Odhalení se zúčastnila řada osobností z okolí i vzhledem k tomu, že Václav Havel dlouhodobě pobýval na ne tak vzdáleném Hrádečku.

30. 10. 2014 | PLZEŇ

V Plzni, v Evropském hlavním městě kultury 2015, byla Lavička Václava Havla odhalena na podzim v Šafaříkových sadech, které obkružují historické jádro města. Slavnostní odhalení připravil Magistrát města Plzně a úvodní řeč pronesl primátor Martin Baxa. Odhalení se zúčastnila řada osobností, mj. Jiří Pospíšil z Evropského parlamentu či mecenáška Meda Mládková, za Knihovnu pak Jan Macháček a Marta Smolíková i autor Bořek Šípek. Odhalení provázelo krátké divadelní představení v režii Romana Černíka, známého plzeňského organizátora nezávislých kulturních aktivit.

8.11.2014 | OXFORD

Lavička byla odhalena v parku Oxfordské univerzity za přítomnosti rektora Univerzity prof. Hamiltona, vicepremiéra vlády ČR Jiřího Bělobrádka, ministra kultury Daniela Hermana, zakladatele Knihovny Václava Havla Karla Schwarzenberga, velvyslance ČR ve Velké Británii Michaela Žantovského a autora projektu Bořka Šípka. Organizačně slavnostní odhalení doprovázené přednáškami a besedami na nejstarší evropské univerzitě zajistilo velvyslanectví ČR ve Spojeném království a studentská organizace Oxford Czech and Slovak Student Association.

Vedle toho byla v roce 2014 odhalena pamětní místa v dalších dvou městech, na jejichž organizaci se Knihovna přímo nepodílela. Jednalo se Lavičky v Benátkách (27. 9. 2014) a Haagu (9. 11. 2014).

25. VÝROČÍ SAMETOVÉ REVOLUCE

Během roku 2014 byla uspořádána řada akcí, jejichž cílem bylo připomenout 25. výročí událostí, které vedly k pádu komunistického režimu v někdejší Československu.

PALACHŮV TÝDEN

Leden 1989. Brutální policejní zákrok proti pokojnému pokusu uctít památku Jana Palacha, který se 16. ledna 1969 upálil na Václavském náměstí na protest proti okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968. Vodní děla, psi, slzný plyn ani zatýkání demonstranty nezastrašují, ale naopak vyprovokují k dalším a dalším protestům. Valící se události a sílící nepokoje signalizují blížící se krach komunistického režimu. Občanské iniciativy se spojují, petice za propuštění Václava Havla se rozšiřuje po celé republice, své podpisy pod ní připojují nejen umělci, ale další a další Češi a Slováci... Knihovna Václava Havla si tuto klíčovou událost moderních československých a českých dějin připomněla 16. ledna 2014:

PIETNÍ AKT

Tichá vzpomínka na studenta Filozofické fakulty UK Jana Palacha. Ve spolupráci se Studentskou radou FF UK.

PRŮVOD

Průvod od Filozofické fakulty UK na Václavské náměstí.

DEBATA

Jan Palach a Československo v roce 1989
Události před pětadvaceti lety připomněli za účasti Dany Němcové, Petra Placáka, Jiřího Suka, Alexandra Vondry a dalších též autentické záběry Originálního videojournalu. Večerem provázal Jakub Železný.

Evropské dialogy Václava Havla

Palachův týden v KnVH

Slavnostní odhalení Lavičky Václava Havla v Praze

NÁVRAT AGNIESZKY H.

Slavnostní uvedení dokumentárního filmu Krystyny Krauze a Jacka Petryckého o Agnieszce Hollandové. Významná polská režisérka Agnieszka Hollandová točila s velkými jmény Hollywoodu (například Meryl Streep či Leonardo di Caprio) a režii vystudovala na pražské FAMU. Když se loni do Čech pracovně vrátila, aby natočila mimořádně silný a úspěšný seriál *Hořící keř*, svolila k natočení dokumentu, ve kterém na svá studia v Česku vzpomíná. A nejen na studia, protože v Čechách našla svůj druhý domov a často se sem vrací. Režisérka Krystyna Krauze loni uvedla film *Náš Vašek* o vztazích mezi českou a polskou opozicí.

10. 2. 2014 | JAN PALACH: HRDINA NEBO ŠÍLENEC

Připomínka výročí upálení Jana Palacha a událostí Palachova týdne pokračovala také v únoru, kdy Petr Placák a Jakub Trojan zavítali v pondělí do Synagogy v Kralupech nad Vltavou a promítli návštěvníkům sestřih z Originálního Videojournalu.

FILMOVÝ PROGRAM V USA – THE PLAY'S THE THING: VÁCLAV HAVEL, ART AND POLITICS

Projekt byl připraven již v roce 2013, kdy ředitelkou filmového programu National Gallery of Art ve Washingtonu Margaret Parsons byla kurátorsky vybrána kolekce filmů, pro které Knihovna zajistila anglické titulky a promítací práva pro nekomerční užití v USA. Filmy byly původně uvedeny v rámci Mutual Inspirations Festival 2013, který byl zaměřen na osobnost Václava Havla. Následně pak ve spolupráci National Gallery of Art a Velvyslanectvím ČR ve Washingtonu byly v roce 25. výročí sametové revoluce tyto filmy nabídnuty k projekcím ve Spojených státech a Kanadě.

Filmy se promítaly v celkem deseti městech USA a Kanady a program představil Václava Havla jako disidenta a vězněného dramatika, který se stal světově uznávaným

státníkem a prvním prezidentem po roce 1989. Projekt vznikl ve spolupráci Knihovny Václava Havla, Národního filmového archivu, Velvyslanectví ČR ve Washingtonu, Mutual Inspirations Festival 2013 a České televize.

PŘEHLED PROJEKČÍ V USA A KANADĚ:

AMERICAN UNIVERSITY, WASHINGTON DC

14. 5. 2014 Leaving (Odcházení)

THE UNIVERSITY OF TEXAS, AUSTIN

18. 9. 2014 Every Young Man (Každý mladý muž)
25. 9. 2014 The Uninvited Guest (Nezvaný host)
The Mist (Mlha)
2. 10. 2014 A Report on Party and Guests (O slavnosti a hostech)
23. 10. 2014 Who is Václav Havel... (Kdo je Václav Havel...)
The Heart above the Castle (Srdce nad hradem)
6. 11. 2014 And the Beggar's Opera Again (A znovu žebrácká opera)
20. 11. 2014 Leaving (Odcházení)

HARVARD UNIVERSITY, BOSTON

22. 10. 2014 The Uninvited Guest (Nezvaný host)
Every Young Man (Každý mladý muž)
Joseph Kilian aka A Person to Be Supported (Postava k podpírání)

THE CINEMATHEUQUE, VANCOUVER, KANADA

27. 10. 2014 Every Young Man (Každý mladý muž)
A Report on Party and Guests (O slavnosti a hostech)
27. 10. 2014 The Heart above the Castle (Srdce nad hradem)

Joseph Kilian aka A Person to Be Supported (Postava k podpírání)
3. 11. 2014 And the Beggar's Opera Again (A znovu žebrácká opera)
Who is Václav Havel... (Kdo je Václav Havel...)
5. 11. 2014 Leaving (Odcházení)

TRYLON MICROCINEMA, MINNEAPOLIS

3. a 4. 11. 2014 The Uninvited Guest (Nezvaný host)
Every Young Man (Každý mladý muž)
10. 11. 2014 The Mist (Mlha)
A Report on Party and Guests (O slavnosti a hostech)
17. a 18. 11. 2014 The Heart above the Castle (Srdce nad hradem)
Leaving (Odcházení)
24. a 25. 11. 2014 Joseph Kilian aka A Person to Be Supported (Postava k podpírání)
Who Is Václav Havel... (Kdo je Václav Havel...)
And the Beggar's Opera Again (A znovu Žebrácká opera)

AMERICAN UNIVERSITY, WASHINGTON DC

7. 11. 2014 The Uninvited Guest (Nezvaný host)
Every Young Man (Každý mladý muž)
9. 11. 2014 The Mist (Mlha)
Report on Party and Guests (O slavnosti a hostech)
14. 11. 2014 Leaving (Odcházení)
16. 11. 2014 The Beggar's Opera Again (A znovu Žebrácká opera)
The Heart Above the Castle (Srdce nad hradem)

UNIVERSITY OF PITTSBURG, PITTSBURG

16. 11. 2014 Joseph Kilian aka A Person to Be Supported (Postava k podpírání)
A Report on the Party and Guests (O slavnosti a hostech)
The Uninvited Guest (Nezvaný host)
And the Beggar's Opera Again (A znovu Žebrácká opera)
17. 11. 2014 Who Is Václav Havel... (Kdo je Václav Havel...)
The Power of the Powerless

ČESKÉ CENTRUM NEW YORK, NEW YORK

23. 11. 2014 Living in Freedom (Život podle Václava Havla)
25. 11. 2014 Every Young Man (Každý mladý muž)
2. 12. 2014 Who Is Václav Havel... (Kdo je Václav Havel...)
And the Beggar's Opera Again (A znovu Žebrácká opera)
The Heart above the Castle (Srdce nad Hradem)
11. 12. 2014 The Uninvited Guest (Nezvaný host)
Joseph Kilian aka A Person to Be Supported (Postava k podpírání)

UNIVERSITY OF ROCHESTER, ROCHESTER

7. 12. 2014 The Uninvited Guest (Nezvaný host)
Leaving (Odcházení)

BRATTLE THEATER, CAMBRIDGE, BOSTON

24. 11. 2014 A Report on the Party and Guests (O slavnosti a hostech)
Who Is Václav Havel... (Kdo je Václav Havel...)
The Uninvited Guest (Nezvaný host)

BOSTON UNIVERSITY, BOSTON

8. 12. 2014 The Heart above the Castle (Srdce nad Hradem)
Joseph Killian aka A Person to Be Supported (Postava k podpírání)

THE MUSEUM OF RUSSIAN ICONS, CLINTON

11. 12. 2014 And the Beggar's Opera Again (A znovu Žebrácká opera)

FESTIVAL SVOBODY

Festival svobody byl společným projektem neziskových organizací, státních institucí i jednotlivců, uspořádaným u příležitosti 25. výročí sametové revoluce. Knihovna se výraznou měrou podílela na jeho dramaturgii a s Palácem Lucerna a Řádem sv. Voršily připravila čtyřdenní maraton akcí:

14. 11. 2014 | ČTENÍ Z KNIHY

MICHAELA ŽANTOVSKÉHO HAVEL

Čtení z nově vydané knihy Michaela Žantovského *Havel* se konalo v kavárně kina Lucerna a účastnila se jej celá řada osobností, jež si podle svého vybíraly a předčítaly texty. Akce byla uspořádána ve spolupráci s nakladatelstvím Argo.

VERNISÁŽ FOTOGRAFICKÉ VÝSTAVY

S CHTÍČEM PO SVOBODĚ

Výstava černobílých fotografií Pavla Hrocha z bývalého Československa, které zachycují nejen období již masově navštěvovaných demonstrací v roce ,89 a následného převratu, ale především první polovinu devadesátých let, horečnatou dobu plnou politických a sociálních změn, karnevalového veselí, oslav, naděje a očekávání.

15. 11. 2014 | NOC (DIVADEL) V KNIHOVNĚ VÁCLAVA HAVLA

Dramatické dílo Václava Havla bylo připomenuto proudem filmových projekcí a scénického čtení.

ČTENÍ Z KNIHY VÁCLAV HAVEL EDY KRISEOVÉ

Václav Havel znal spisovatelku Edu Kriseovou z disentu. Prožila s ním nejbouřlivější revoluční týdny, stala se nejprve jeho poradkyní a potom ředitelkou odboru Stížností a milostí na Pražském hradě. To, co se dělo tenkrát, se už nikdy nebude opakovat: vlády se chopili myslitelé, spisovatelé, filozofové... Sice bez praktických zkušeností s vládnutím, ale s těmi nejčistšími úmysly. Akce byla uspořádána ve spolupráci s nakladatelstvím Práh.

Z PAMĚTI STUDENTEK

Komponované čtení z dvou nových knih nakladatelství Prostor, *Vezměte s sebou květinu!* od Moniky MacDonagh-Pajerové a *Moje pařížská revoluce* od Andrey Sedláčkové, které mj. popisují předrevoluční i revoluční události. Výběr textů připravila Erika Zlamalová.

ZRYCHLENÝ TEP DĚJIN:

VÁCLAV HAVEL – LADISLAV ADAMEC

Scénické čtení vybraných pasáží z přepisů magnetofonových záznamů jednání Občanského fóra a Verejnosti proti násilí s představiteli státní moci v čele s premiérem Ladislavem Adamcem v listopadu a prosinci 1989. Nahrávky a jejich přepisy pořídil tajemník Václava Havla Vladimír Hanzel. Program připravili: Anna Freimanová, Ondřej Pavelka, Kryštof Pavelka. Scénické čtení: Ladislav Adamec – Jiří Štrébl, Václav Havel – Lukáš Příkazký. Dále četli: Lucie Políšenská, Karel Heřmánek a Jakub Kropáček.

16. 11. 2014 | STUDENTI A REVOLUCE

Setkání a diskuse studentů, kteří vedli sametovou revoluci – Monika MacDonagh-Pajerová, Šimon Pánek, Jan Potměšil – a současných studentů – Tereza Reichlová,

Noc (divadel) v Knihovně Václava Havla

Festival Svobody: Vernisáž fotografické výstavy Pavla Hrocha: S chtitěm po svobodě

Festival Svobody: Z paměti studentek

Festival Svobody: Divadlo a Revoluce

Festival Svobody: Církev a Revoluce

Festival Svobody: Slavnostní uvedení filmu Život podle Václava Havla

Robin Hendrych a Filip Jelínek, kteří celý svůj život prožili v demokracii. Jak se na události před 25 lety dívá mladá generace? A jak se na současnost dívají vůdci tehdejších událostí? Setkání moderoval Michal Horáček. Ve spolupráci s Nadací Forum 2000.

DIVADLO A REVOLUCE

Vzpomínkový a debatní večer hlavních aktérů listopadových týdnů roku 1989: někdejších studentů Divadelní fakulty AMU, režisérů, herců, dramatiků a dramaturgů, doplněný autentickými filmovými záznamy.

SLAVNOSTNÍ UVEDENÍ FILMU

ŽIVOT PODLE VÁCLAVA HAVLA

Andrea Sedláčková ve svém nejnovějším snímku sleduje život Václava Havla výhradně prostřednictvím dobových záznamů, fotografií a dalších historických materiálů. Pouze situace či události, které vyžadují vysvětlení „zvnějšku“, doplňuje autorským komentářem. První dokument, který zobrazuje Havlův život výhradně na základě archivních materiálů, vznikl v koprodukcí České televize, kanálu Arte, společnosti Negativ a Knihovny VH.

17. 11. 2014 | CÍRKEV A REVOLUCE

Debatu o roli církve v listopadových událostech 1989. Minimálně od druhé poloviny osmdesátých let byl patrný fenomén propojení oficiálních a neoficiálních struktur na církevní úrovni, který se významně projevil právě během velehradské pouti v roce 1985, a předznamenával i utváření součinnosti mezi církevním a občanským disentem. Hosté: kardinál Miloslav Vlk, Ladislav Heryán a historik Jaroslav Šebek. Debatu moderoval Marek Orko Vácha.

ODHALENÍ BUSTY VÁCLAVA HAVLA V BUDOVĚ KONGRESU USA

Dne 11. března 2014 přijal Kongres Spojených států amerických, nejvyšší zákonodárný orgán USA, rezoluci č. 506 oceňující života odkaz Václava Havla. Ve čtyřstránkovém

textu rezoluce, zmiňujícím celkem patnáct důvodů, proč se američtí zákonodárci k tomuto kroku rozhodli, se mimo jiné praví, že Václav Havel byl světově proslulým ochráncem lidských práv, svým působením – ať již v Chartě 77 či VONSu – neohroženě čelil komunistické perzekuci v období studené války a po sametové revoluci v roce 1989 výrazně napomohl obnově demokracie v Československu a v České republice.

Rezoluce, oceňující život a duchovní odkaz Václava Havla, byla přijata jako rozhodnutí o umístění busty Václava Havla v prostorách Kongresu Spojených států amerických. Busta byla instalována 19. listopadu 2014 z iniciativy Vaclav Havel Library Foundation v New Yorku a ve spolupráci s American Friends of the Czech Republic a dalšími subjekty i jednotlivci jako připomínka 25. výročí sametové revoluce. Bustu vytvořil Lubomír Janečka, sochař českého původu žijící ve Spojených státech, který je také autorem busty Václava Havla pro sídlo Rady Evropy ve Štrasburku.

JÁCHYM TOPOL V AUSTRÁLII: VYPRÁVĚJTE O REVOLUCI!

V listopadových dnech navštívil spisovatel a programový ředitel Jáchym Topol Austrálii, kde na několika veřejných setkáních v Sydney hovořil o undergroundové kultuře socialistického Československa, disentu a sametové revoluci.

KABINET HAVEL 2014/2015 ANEB VŠECHNO, CO POTŘEBUJEME, JE PRAVDA (PRAHA / BRNO)

Volné pokračování cyklu Kabinet Havel, pořádané Knihovnou ve spolupráci s Divadlem Husa na provázku. Akce se konaly střídavě v Národním divadle v Praze a v Divadle Husa na provázku v Brně. Cyklus pokračoval na jaře roku 2015.

Celebration of Freedom: 25 Years of Democracy, A Salute to Václav Havel

Unveiling of a bust of Václav Havel in Statutory Hall United States Capitol

Jáchym Topol v Austrálii

Kabinet Havel 2014/2015

Kabinet Havel: Jsme v bezpečí?

17. 11. 2014 | BEZ HRANIC

Hosty první debaty byli: František Janouch, zakladatel Nadace Charty 77, a Jan Trachta, dětský lékař bez hranic. Otázky pokládala Renata Kalenská, poznámky činil Petr Oslzlý. Na závěr *At' mír dál zůstává s touto krajinou* zazpívala Tereza Marečková.

4. 12. 2014 | JSME V BEZPEČÍ?

Letos uplynulo sto let od vypuknutí 1. sv. války, stojíme na prahu nového konfliktu? Dá se světovým konfliktům zabránit? Může se Česká republika cítit v bezpečí? Hosté: Arm. gen. Petr Pavel, náčelník Generálního štábu, Alexandr Vondra, bývalý ministr obrany, Jiří Rajlich, Vojenský historický ústav. Otázky opět pokládala Renata Kalenská, poznámky opět činil Petr Oslzlý.

17. 12. 2014 | POTŘEBUJEME HRDINY?

POTŘEBUJEME AUTORITY? POTŘEBUJEME VIZI?

O odvaze a zbabělosti, hrdinství a vlastizradě, o úctě a neúctě, respektu a pohrdání, s vizí i bez vize. Hosté Jiří Stránský a Jan Urban. Otázky pokládala Renata Kalenská, poznámky činil Petr Oslzlý.

DALŠÍ AKCE

6. 3. 2014 | OLGA. ZPRÁVA O SLEDOVÁNÍ OBJEKTA, KTERÝ ODMÍTL VYPOVÍDAT A DĚLAL SI, CO CHTĚL

Mimořádná projekce dokumentárního filmu o Olze Havlové režiséra Miroslava Janka v rámci festivalu Jeden svět.

26. 3. 2014 – 14. 4. 2014 | SETKÁNÍ S VÁCLAVEM

Setkání s životem a dílem Václava Havla v trutnovském UFFU: Výstava Antikódy (26. 3 – 14. 4.) Projekce fotografií Bohdana Holomíčka (27. 3. – 14. 4.) Divadelní představení Antiwords (14. 4., 17.00 hodin) Zahradní slavnost v podání Divadla Na tahu (14. 4., 20.00 hodin).

12. 4. 2014 | LITOMYŠLSKÝ KRUH

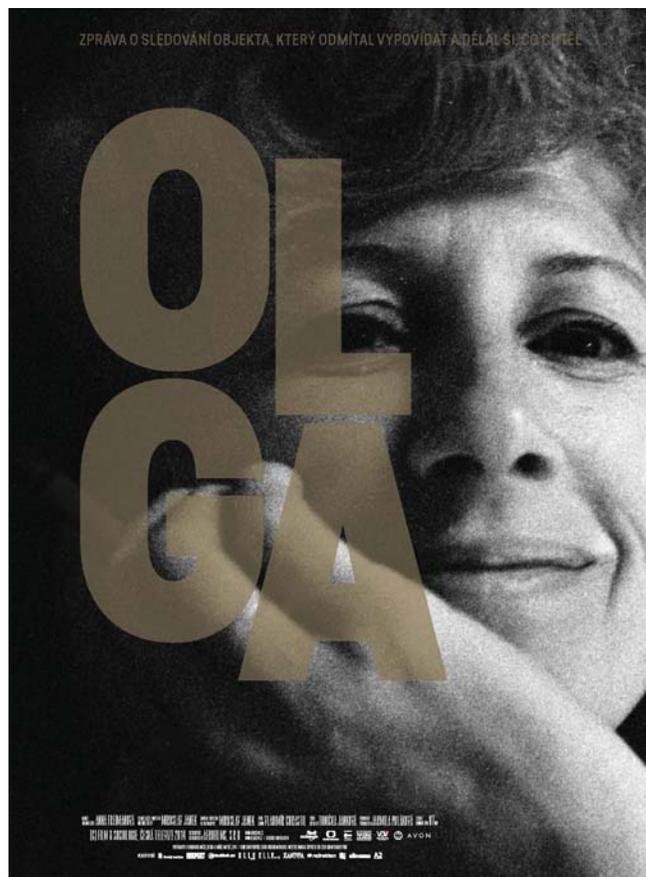
Před 20 lety, 15. a 16. dubna 1994, se tehdejší český prezident Václav Havel setkal v Litomyšli se šesti dalšími stře­doevropskými prezidenty. Slovenským Michalem Kováčem, slovin­ským Milanem Kučanem, maďarským Arpádem Gónczem, německým Richardem von Weizsackerem, rakouský Thoma­sem Klestillem a polským Lechem Walesou. Setkání na lito­myšlském renesančním zámku bylo první svého druhu. Havel je uspořádal proto, aby po skončení studené války znovu nastartoval přátelské vztahy mezi zeměmi ve střední Evropě. Malou východočeskou Litomyšl si vybral k navození nefor­mální atmosféry a možnosti jednat s kolegy prezidenty i jinde, než u oficiálního jednacího stolu. Na programu setkání tak byly hlavně neformální schůzky a na závěr společná televizní debata všech prezidentů o střední Evropě. Domácí pohostin­nou atmosféru se podařilo navodit dokonale, úspěch jednání překonal očekávání a setkávání prezidentů se poté stalo pravidelnou tradicí. V roce 2014 se jich sešlo sedmnáct, avšak počáteční skupina se stále označuje za „litomyšlský kruh“.

13. 5. 2014 | OLGA. ZPRÁVA O SLEDOVÁNÍ OBJEKTA, KTERÝ ODMÍTAL VYPOVÍDAT A DĚLAL SI, CO CHTĚL

Slavnostní premiéra celovečerního dokumentárního filmu režiséra Miroslava Janka. OLGA není pouze popisným ži­votopisem, ale osobním portrétem výjimečné osobnosti – první dámy Olgy Havlové. Osobitá žena, veřejnosti známá jako manželka Václava Havla a zakladatelka nadace Výbor dobré vůle, je zde představena ze své civilní stránky. Janek se tolik nesoustředí na oficiální biografická data, ale nechává promlouvat dosud nezveřejněné archivní záběry a fotografie i osobní zpovědi přátel.

16. 5. 2014 | PŘÍBĚH EDICE EXPEDICE (1975–1989)

Slavnostní uvedení nové publikace Knihovny na knižním veletrhu Svět knihy, 16. sešitu, tentokrát věnovaného

Plakát k filmu *Olga*

Příběh Edice Expedice (1975–1989)

Knihovna Václava Havla na festivalu Trutnoff 2014

Fenomén Underground: Podíl marginalizovaných skupin na rozhodování

samizdatové Edici Expedici založené Václavem Havlem a jeho přáteli. O úskalí vydávání „zakázané“ literatury nad Příběhem Edice Expedice debatovali ti, kteří se o český samizdat starali: Daňa Horáková, Ivan M. Havel, Tomáš Vrba, Jiřina Šiklová a další. Pořad uvedla autorka Sešitu Gabriela Romanová.

16. 8. 2014 | INDIÁNSKÉ LÉTO V KNIHOVNĚ VÁCLAVA HAVLA

Tři přednášky s indiánskou tematikou na Trutnovském festivalu: Masakr u Sand Creeku a Šajeni – včera a dnes; Původní obyvatelé – jejich vymezení z různých pohledů; Pan-indianismus v současné andské neofolkové hudbě.

5. 9. 2014 | FENOMÉN UNDERGROUND

Setkání všech, pro které underground není jen slovem, či uzavřenou historickou kapitolou. Akce se uskutečnila v Divadle Archa v předvečer zahájení vysílání stejnojmenného dokumentárního cyklu České televize. V jeho rámci vystoupila řada undergroundových kapel: Umělá hmota, Hally Belly, The Hever and Vazelina Band, Garage, The Plastic People of the Universe, All Tomorrow's Parties Band. Byly promítány vybrané díly seriálu a dobové fotografie. Před zahájením večerní části programu proběhla v Malém sále panelová diskuse na téma Podíl marginalizovaných skupin na rozhodování, které se zúčastnil František „Čuňas“ Stárek s Karlem Janečkem, Sašou Vondrou, Matějem Chytilým a Danielem Kaiserem. Projekt byl realizován za podpory Nadace Karla Janečka a České televize.

18. 10. 2014 | KNIHOVNA VÁCLAVA HAVLA NA PODZIMNÍM KNIŽNÍM VELETRHU

Knihovna byla na 23. Podzimním knižním veletrhu v Havlíčkově Brodě zastoupena Gabrielou Romanovou, Terezou Johanidesovou a Pavlem Hájkem. Diskuse se čtenáři, čtení ukázek, prezentace archivu a programu Knihovny.

26. 10. 2014 | KNIŽNÍ VELETRH V KRAKOVĚ

Knihovna Václava Havla se prezentovala v rámci společné expozice Světa knihy na 19. Mezinárodním knižním veletrhu v Krakově, který se konal ve výstavním a kongresovém centru EXPO.

8. 12. 2014 | KNIHOVNA NA KNIHEXU

Stánek Knihovny Václava Havla na pražském knižním jarmarku všech malých nakladatelů.

10. 12. 2014 | SLUNCE ZAPADÁ UŽ RÁNO

Uvedení nového svazku edice Sešity Knihovny Václava Havla, antologie současné romské prózy *Slunce zapadá už ráno* autorek Evy Danišové, Ireny Eliášové, Jany Hejkrlikové a Ivety Kokyové. Knihu představila editorka Karolína Ryvolová.

Akce se uskutečnila v rámci akce Roma Spirit, pořádané Otevřenou společností, o.p.s. a Nadací Michaela Kocába.

13. 12. 2014 | VÁCLAV HAVEL VE FOTOGRAFII A FILMU

Vernisáž fotografií Karla Cudlína ve Starém zámku v Dačicích doplnila projekce filmu Andrey Sedláčkové *Život podle Václava Havla* v dačickém kině. Ve spolupráci s městem Dačice.

15. 12. 2014 | ŽENY V POLITICE PO ROCE 89

Debata, moderovaná Janou Šmídovou, byla ohlédnutím za uplynulými 25 lety z pohledu účasti žen v politickém dění, o osobních zkušenostech žen, které se ve veřejném dění angažovaly před listopadem 1989 i v průběhu posledních 25 let. Akci v Knihovně pořádalo Forum 50% za podpory Nadace Open Society Fund Praha z programu Dejme Ženám šanci, který je financován z Norských fondů.

KLUB KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

Klub Václava Havla je stěžejní aktivitou Knihovny pro veřejnost a doplňkem Světa Václava Havla. Jeho prostřednictvím se v prostorách Knihovny pořádají akce určené především studentům, zájemcům o literaturu, divadlo, soudobou historii, politickou diskusi a obecnější společenská témata.

V prvním půlroce Knihovna pořádala své akce v Galerii Montmartre, jejíž kapacita byla přibližně 60 osob, od září 2014 začala působit v novém prostoru v Ostrovní 13, který pojme až dvojnásobný počet lidí. Další návštěvníky pořady získaly prostřednictvím svých virtuálních „otisků“ – fotogaleriím a především videozáznamům, které byly průběžně zveřejňovány na YouTube kanálu Knihovny. Důrazem na elektronickou prezentaci se Knihovna stala dostupnějším a zároveň výraznějším hlasem nejen v prostředí českého internetu.

Měsíční program byl komponován jako pestrá koláž tematických cyklů a samostatných akcí. Zvláštní péče byla věnována uvádění zajímavých osobností z domova i ze světa. Novinkou v programovém schématu Knihovny byl cyklus určený anglicky mluvícímu publiku.

RODINA A PŘÁTELÉ VÁCLAVA HAVLA

20. 5. 2014 | ZLATÁ ŠEDESÁTÁ: PAVEL JURÁČEK

Mimořádná projekce dokumentárního snímku Tomáše Kleina z cyklu „Zlatá šedesátá“, uspořádaná u příležitosti 25. výročí úmrtí Pavla Juráčka.

15. 6. 2014 | PRAŽSKÁ MUZEJNÍ NOC

S VÁCLAVEM HAVLEM A BOHDANEM HOLOMÍČKEM

Audionahrávky Havlových her *Audience*, *Largo desolato* a *Asanace*. Projekce fotografické kroniky dvorního

fotografa a přítele Václava Havla Bohdana Holomíčka. Hudební doprovod Noční optika. Akce se uskutečnila v rámci projektu Pražská muzejní noc.

16. 6. 2014 | OLDŘICH ŠKÁCHA 1941–2014

Vzpomínání Marie Fantyšové a Jiřího Stránského na Oldřicha Škáchu. Setkání provázely a hovor inspirovaly projekce autorových fotografií známých osobností a událostí nedávné československé a české historie.

8. 10. 2014 | PROSTŘEDNICTVÍM KOČKY

PAVLA JURÁČKA

Večer věnovaný jedné z klíčových postav takzvané „nové vlny“ československé kinematografie šedesátých let 20. století, blízkému příteli Václava Havla, autorovi dnes již legendárních Deníků (podle ankety Lidových novin kniha roku 2004), režimem pronásledovanému tvůrci, který zemřel pouhých šest měsíců před 17. listopadem 1989... Čtení z prvního svazku Díla Pavla Juráčka *Prostřednictvím kočky*, projekce filmu *Postava k podpírání*, vzpomínání jeho syna – Marka Juráčka a Miloše Fikejze, znalce díla i života Pavla Juráčka.

3. 12. 2014 | VÁCLAV HAVEL PÍŠE ALFRÉDU RADOKOVI

Ke stému výročí narození velkého českého moderního divadelního a filmového režiséra Alfréda Radoka připravila Knihovna ve spolupráci s Nadačním fondem Cen Alfréda Radoka komponovaný večer věnovaný silnému přátelství,

keré pojilo začínajícího autora Václava Havla a režimem těžce zkoušeného divadelního mága Alfréda Radoka. Pomyslnou červenou nit večera tvořila jejich vzájemná korespondence, z níž se bohužel dochovaly pouze Havlovy dopisy psané z jeho nedobrovolné emigrace na Hrádečku do režisérovy nedobrovolné emigrace ve Švédsku. Dopisy obsahují autentickou zprávu o dusné atmosféře Československa první poloviny sedmdesátých let 20. století a o tehdejší málo nadějně situaci obou přátel. Radokovu práci s herci Havel pregnančně popsal v textech reflektujících vlastní zkušenosti z let, kdy pro něj pracoval jako asistent režie. Čtení z dopisů doplnili svými vzpomínkami pamětníci.

TALKS IN ENGLISH / ANGLICKÉ VEČERY

V roce 2014 začala Knihovna pravidelně pořádat večery pro anglicky mluvící publikum, setkání a diskuse s kolegy i přáteli Václava Havla. Na přípravě akcí spolupracoval a moderoval je David Vaughan, anglický autor a novinář žijící v Praze.

9. 4. 2014 | ALEXANDR VONDRA AND VÁCLAV HAVEL

Někdejší disident, mluvčí Charty 77 a poradce Václava Havla, později velvyslanec ve Spojených státech a politik hovořil o pohledu Václava Havla na zahraniční politiku i o současné situaci na Ukrajině a v Rusku očima bývalého diplomata v době patnáctého výročí od vstupu ČR do NATO.

15. 5. 2014 | PAUL WILSON AND VÁCLAV HAVEL

Novinář na volné noze, překladatel a editor Paul Wilson je známým propagátorem české literatury včetně díla Václava Havla. V Československu žil v letech 1967–1977, kdy byl za své kontakty s disidenty komunistickým režimem vyhoštěn. Přeložil řadu děl Václava Havla, hry, eseje, proslovy a publikoval o Havlovi řadu článků. V nakladatelství Torst vyšla v češtině jeho kniha *Bohemian Rhapsodies*.

Oldřich Škácha 1941–2014

ENGLISH EVENTS AT VÁCLAV HAVEL LIBRARY

15. 5. | THURSDAY | 19.00 | ŘETÉZOVÁ 7, PRAGUE 1

TALKS IN ENGLISH – PAUL WILSON AND VÁCLAV HAVEL

The second in a short series of talks in English with colleagues and friends of Václav Havel. Paul Wilson is a freelance journalist, magazine editor, radio producer and translator of Czech literature. He spent ten years in Czechoslovakia (1967-1977) and he was eventually expelled by the Communist government for his association with the dissident movement. In addition to translating many plays, essays, books, and speeches by Václav Havel, he has published many articles on Havel's work as a dissident and politician. Some of them have been published in Czech, in his recent book, *Bohemian Rhapsoodies* (Torst). Chaired by writer and journalist David Vaughan.

28. 5. | WEDNESDAY | 19.00 | ŘETÉZOVÁ 7, PRAGUE 1

MEETING WITH TOMAS VENCLOVA, LITHUANIAN MASTER OF THE ART OF POETRY

Tomas Venclova, an incendiary poet, literary academic, essayist and translator was thrown out of his native Vilnius in 1977, becoming

an exile and later a professor at Yale. He has received many awards, including the Zbigniew Herbert Award for his life's work. He will discuss poetry and the theory issues facing today's world, not only from the perspective of a poet and citizen of the world but also as a Central European, which he has always considered himself to be. Chaired by writer and Václav Havel Library Program Director Jáchym Topol.

11. 6. | WEDNESDAY | 19.00 | ŘETÉZOVÁ 7, PRAGUE 1

TALKS IN ENGLISH – PETR KOLÁŘ AND VÁCLAV HAVEL

The third in a short series of talks in English with colleagues and friends of Václav Havel. Petr Kolář has held a number of positions in the Czech Foreign Service, including Head of Department, Deputy Minister of Foreign Affairs, advisor to President Václav Havel for European integration and the Balkans, and Ambassador to Sweden (1996-1998), Ireland (1999-2001), the US (2005-2010) and the Russian Federation (2010-2012). With this broad experience, he will talk about recent developments in international relations, including the risk of a new "Cold War". Chaired by writer and journalist David Vaughan.

Admission free; no reservation required.
Programme subject to change.
Photo © Michal Fiala

More information: Václav Havel Library www.vaclavhavel-library.org, info@vaclavhavel-library.org

11. 6. 2014 | PETR KOLÁŘ AND VÁCLAV HAVEL: DO WE RISK A NEW COLD WAR?

Petr Kolář zastával v české zahraniční politice a diplomacii řadu funkcí. Byl poradcem Václava Havla pro evropskou integraci a Balkán, velvyslancem ve Švédsku (1996–1998), Irsku (1999–2003), Spojených státech (2005–2010) a v Rusku (2010–2012). S bohatými zkušenostmi komentuje současný vývoj mezinárodních vztahů, včetně nebezpečí nové studené války.

10. 9. 2014 | THE AUDIENCE AND DISCUSSION WITH BARBARA DAY

Scénické čtení divadelní hry Václava Havla v angličtině připravilo Divadlo NaHraně s herci Martinem Severýnem a Ondřejem Novákem v režii Šimona Dominika. Následovala diskuse s Barbarou Day, která od roku 1965 sledovala práci Václava Havla, v roce 1985 na Bristolské univerzitě obhájila disertaci o Divadle Na zábradlí a zorganizovala český festival. Zájem o české divadlo ji přivedl do kontaktu s podzemní univerzitou a později napsala knihu *Velvet Philosophers*. Diskusi vedl teatrolog Martin Pšenička. Akce se konala se spoluprací s mezinárodním projektem Freedom Express / European Network Remembrance and Solidarity.

21. 11. 2014 | THE FALL OF THE IRON CURTAIN

Jolyon Naegele byl v letech 1984–1994 korespondentem Hlasu Ameriky pro Střední a Východní Evropu, v této době udělal při různých příležitostech s Václavem Havlem řadu rozhovorů. Jolyon Naegele také vysílal o Chartě 77 a dalších nezávislých iniciativách, o demonstracích v Praze a Bratislavě v roce 1988 a 1989, o premiérách Havlových her ve Vídni. Účastnil se tří inaugurací Václava Havla, byl mezi reportéry, kteří jej provázeli na první zahraniční cesty. V současné době je politickým ředitelem Mise Spojených národů v Kosovu, UNMIK.

1. 12. 2014 | JIŘÍ PEHE: THREE FACES OF AN ANGEL

Jiří Pehe, Gerald Turner a Michael Tate v panelové diskusi o literatuře, politice a náboženství u příležitosti vydání anglického překladu novely Jiřího Peheho *Tři tváře anděla*. Moderoval Erik Best.

OBČANSKÉ INICIATIVY V SOCIALISTICKÉM ČESKOSLOVENSKU (1977–1989)

Cyklus Dokumentačního centra, mapující působení nezávislých občanských sdružení a iniciativ mezi Chartou 77 a sametovou revolucí.

27. 5. 2014 | NĚKOLIK VĚT

Propuštění politických vězňů, svoboda shromažďování, sdělovacích prostředků a nezávislých hnutí – to byly hlavní požadavky petice Několik let. V polovině roku 1989 se pod ní podepsalo téměř 4 000 občanů. Nešlo jen o disidenty a klíčové osobnosti tehdejší umělecké scény, ale především o „obyčejné“ občany, kteří už s komunistickým režimem ztraceli trpělivost. O to zásadnější ránu jejich podpisy pro hroutící se systém znamenaly.

Události divokého léta 1989 připomněli: Rebecka Bartůňková (rozená Křižanová), Jana Petrová Marcová, Alexandr Vondra, Stanislav Devátý a další.

Debatu doplnil komentář historika Pavla Žáčka a dobové dokumenty, včetně záběrů Originálního videojournalu.

4. 6. 2014 | INICIATIVA MOST

Volné pokračování celoročního cyklu o vzniku a působení občanských iniciativ v přelomovém roce 1989. Debatu s Michalem Horáčkem a Michaelem Kocábem moderovala Lucie Vopálenská.

22. 9. 2014 | ČESKÉ DĚTI

Volné pokračování celoročního cyklu archivu Knihovny Václava Havla o vzniku a působení občanských iniciativ

Three faces of an Angel

VONS - Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

v přelomovém roce 1989. Debatu s Petrem Placákem, který stál u zrodu nezávislé iniciativy České děti a sepsal její monarchistický manifest, moderoval Jáchym Topol.

15. 10. 2014 | SPOLEČNOST ZA VESELEJŠÍ SOUČASNOST

Pokračování celoročního cyklu archivu Knihovny Václava Havla o vzniku a působení občanských iniciativ v přelomovém roce 1989. Debatu se zakladatelkou hnutí Bárrou Štěpánovou vedl Jáchym Topol.

22. 10. 2014 | VONS – VÝBOR NA OBRANU NESPRAVEDLIVĚ STÍHANÝCH

Jak vznikl, jak pracoval, kdo ho tvořil, koho se zastával a jak vypadal proces s jeho členy. VONS byl založen skupinou signatářů Charty 77 v roce 1978. Jeho členové mj. poskytovali politickým vězňům právní, finanční a jinou pomoc a obraceli se na československé úřady s žádostmi o nápravu. Řada členů VONSu byla za svou činnost šikanována a vězněna. Nejznámější je soudní proces z 22. a 23. října 1979, kdy byli odsouzeni Petr Uhl, Václav Havel, Václav Benda, Otta Bednářová, Jiří Dienstbier a Dana Němcová.

Proces komunistickému režimu způsobil obrovskou mezinárodní ostudu a na místa po zatčených nastoupili další aktivisté.

Ve výroční den procesu promluvila Kamila Bendová, účastnice tehdejšího dění.

3. 11. 2014 | STANISLAV DEVÁTÝ V ILEGALITĚ

Pokračování celoročního cyklu archivu Knihovny Václava Havla o vzniku a působení občanských iniciativ v přelomovém roce 1989. Stanislav Devátý byl signatářem a mluvčím Charty 77 a členem VONS. Dne 16. ledna 1989 položil věnec na hrob Jana Palacha ve Všetatech, v situaci, kdy byl hřbitov tehdejšími bezpečnostními složkami komunistického

režimu obležen. Při policejních zásazích praktikoval metody pasivního odporu, držel protestní hladovky. Ve Zlíně založil Společnost přátel USA. V srpnu 1989 byl odsouzen k dvaceti měsícům vězení, ale podařilo se mu před zatčením uprchnout do již svobodného Polska. Debatu vedl Jáchym Topol.

UKRAJINA A RUSKO

Cyklus přednášek, debatních večerů a čtení věnovaných nejen problematice lidských práv v oblasti bývalého Sovětského svazu.

8. 1. 2014 | VZPOMÍNKOVÝ VEČER NA NATÁLIÍ GORBANĚVSKOU

Večer věnovaný vzpomínce na Natálii Gorbaněvskou, ruskou básnířku, překladatelku z polštiny, bojovnici za lidská práva a jednu z „osmi statečných“, kteří 25. srpna 1968 protestovali na Rudém náměstí v Moskvě proti okupaci Československa.

7. 2. 2014 | SERHIJ ŽADAN: MOJE UKRAJINA DNES... A BÁSNĚ

Prezentace básnické sbírky *Dějiny kultury začátku století* (Nakladatelství Petr Štengl, 2013) za účasti autora, ukrajinského básníka a spisovatele Serhije Žadana. Po čtení následovala beseda na téma Ukrajina, moderovaná překladateli Alexejem Sevrukem a Miroslavem Tomkem.

19. 5. 2014 | VYHNÁNÍ A NÁVRAT KRYMSKÝCH TATARŮ

Osmnáctého května uplynulo sedmdesát let ode dne, kdy dal Stalin celý krymskotatarský národ naložit do vlaků a deportovat z Krymu hlavně do Střední Asie. Výročí deportace jsme si připomněli promítáním filmu *Vyhnání a návrat krymských Tatarů* a následnou besedou o minulosti i současnosti Krymu a Ukrajiny se scenáristkou filmu, novinářkou Petruškou Šustrovou a s dokumentaristkou Krystynou Krauze (autorkou filmu *Tatarské touhy*).

Serhij Žadan: *Moje Ukrajina dnes...a básně*

Vzpomínka na Natálii Gorbaněvskou

UKRAJINA OČIMA DAVIDA SVOBODY

Cyklus debat historika Davida Svobody (ÚSTR), specializujícího se na soudobé dějiny Ukrajiny a Sovětského svazu.

- 22. 5. 2014 Ukrajina. Krvavé války o paměť
- 17. 6. 2014 Banderovci – ukrajinský nacionalismus za II. světové války a jeho dnešní ozvěny
- 4. 9. 2014 Podkarpatská Rus a česko-ukrajinský konflikt
- 29. 10. 2014 Hladomor na Ukrajině

16. 9. 2014 | LITERÁRNÍ A JINÁ UKRAJINA

Devětadevadesáté číslo časopisu PLAV – měsíčníku pro světovou literaturu s titulem Poetry in the UA přináší tvorbu mladých básníků mladého státu, který je v posledních měsících vystaven těžkým zkouškám.

V průběhu večera zazněly texty Lese Beleje, Anny Malihonové, Oleha Kocareva, Iryny Šuvalové, Ilji Strongowského, Halyny Babakové, Myroslava Lajuka, Oleny Husejnové, Vána Kruegera, Julije Stachivské a Hryhorije Semenčuka. Ukázky představili čeští literáti a literátky, Petra Hůlová, Ivana Myšková, Vít Kremlička, Marek Šindelka, David Zábranský, Bára Gregorová, Jáchym Topol a další. Večer uvedli šéfredaktor časopisu PLAV Vratislav Kadlec a Teťána Okopna.

31. 10. 2014 | RUSKO SEDÍCÍ

Setkání a diskuse s Olgou Romanovou, jednou z blogerek neformálního seskupení Rusko sedící, které sdružuje příbuzné, přátele a známé neprávem vězněných osob a informuje o osobách neprávem pronásledovaných. Debata se soustředila na problematiku ruského vězeňství a justici, jak je znají nejen členky Pussy Riot. Moderoval Rostislav Volvoda. Akce se uskutečnila ve spolupráci s festivalem Kulturus.

20. 11. 2014 | MAJDAN – ROK POTÉ

Majdanem ukrajinská bouře snad přímo nezačala, ale stal se její rozbuškou a viditelným symbolem. Co k Majdanu vedlo, jak probíhal a jaký je jeho význam dnes?

Ukrajinské události loňského roku, které vzrušily celý svět a jejichž dozvuky jsou stále palčivou skutečností očima novináře a analytika Ondřeje Soukupa (Hospodářské noviny). O práci reportéra v bojové zóně na východě Ukrajiny promluvil novinář Tomáš Brolík (Respekt). Vzpomínka na krvavé události v Kyjevě doplnila projekce fotografií a vyprávění Eugena Kukly.

27. 11. 2014 | VZPOMÍNKA NA NATÁLIÍ GORBANĚVSKOU

Večer věnovaný básničce, překladatelce a obhájkyni lidských práv Natálii Gorbaněvské k prvnímu výročí jejího úmrtí.

OSOBNOSTI V KNIHOVNĚ VÁCLAVA HAVLA

3. 4. 2014 | 45 LET OD PROTESTU ELIJAHU RIPSE

Beseda s izraelským profesorem Elijahu Ripsem, jedním z protestujících proti okupaci Československa v roce 1968. Rips studoval Matematicko-fyzikální fakultu v Rize, když jej hluboce zasáhla zpráva o činu Jana Palacha, kterého se o několik měsíců později rozhodl následovat. 13. dubna 1969 se v centru Rigy u Památníku svobody polil benzinem a zapálil. Vedle sebe umístil plakát „Protestuji proti okupaci Československa“. Byl uhašen kolemjdoucími a následně zatčen KGB. Po půlročním věznění a provedení psychiatrické „expertizy“ byl odsouzen k dvouleté psychiatrické léčbě. Po propuštění emigroval do Izraele. Nyní je profesorem matematiky na Hebrejské univerzitě. Debatu s Elijahu Ripsem moderoval Adam Hradilek.

Večer uspořádala Knihovna Václava Havla ve spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů, Českým centrem v Tel Avivu a Židovskou obcí v Praze.

24. 4. 2014 | MARTIN HORÁK: ÚSPĚCH I ZKLAMÁNÍ

Demokracie a veřejná politika v Praze 1990–2000. Uvedení knihy a debata s autorem, kanadským politologem českého původu, osvětlí četné záhady špatné výkonnosti

45 let od protestu Elijahu Ripse

Revaz Cincaдзе: Náhlý a sprostý vpád sovětských vojsk

veřejné správy v soudobé Praze. Rok 1990 přinesl městu obnovení demokratické samosprávy. Následovala mj. řada sporných rozhodnutí a veřejná deziluze, jevy, se kterými se Praha potýká dodnes. Rozborem politických rozhodnutí v 90. letech přichází Horák na kořeny daného stavu: Po pádu komunismu se noví političtí představitelé, tváří v tvář nestabilnímu politickému prostředí, uchýlili k jednoduchým a krátkodobým řešením. Toto chování zakotvilo v Praze problematické politické struktury a normy a vytvořilo nové pevné zájmy, které lze jen těžko eliminovat... Akce se uskutečnila ve spolupráci s nakladatelstvím Karolinum.

14. 5. 2014 | ROBERT BRYLEWSKI – IKONA POLSKÉHO UNDERGROUNDU

„Vedli jsme úplně jiné životy než ostatní. Lišili jsme se i zevnějškem. Kariéra nám byla u prdele, studium, vojna a práce zrovna tak. To nám přidávalo na sebevědomí a bezprostřednosti“, říká v autobiografickém rozhovoru legenda polského punku a reggae Robert Brylewski (člen kapel mj. Brygada Kryzys, Izrael a Armia). Celý rozhovor moderovaný polským publicistou Rafałem Księżykiem tvoří knihu *Punk a reggae v Babylonu* vydanou pražským nakladatelstvím SMRŠŤ k příležitosti 25. výročí dějů, které v roce 1989 převrátily osudy postupně všech východoevropských zemí. Knihu představili oba autoři a při té příležitosti a k tomu trochu svobodomyšlně zabušili do kytar. Večer se konal s podporou Polského institutu v Praze.

28. 5. 2014 | SETKÁNÍ S LITEVSKÝM MISTREM BÁSNICKÉHO UMĚNÍ TOMASEM VENCLOVOU

Tomas Venclova, buřičský básník, literární vědec, esejista a překladatel, byl roku 1977 vyštván z rodného Vilnius, aby se stal exulantem a posléze profesorem na Yale. Je držitelem mnoha ocenění, mj. i ceny Zbigniewa Herberta za celoživotní dílo.

Venlova hovořil o poezii i o zapeklitých problémech současného světa, a to nejen z pozice světově proslulého básníka a světoobčana, ale také jako Středoevropan, za kterého se nikdy nepřestal považovat. Hosty večera přivítal Jáchym Topol. Akce se uskutečnila s podporou litevského velvyslanectví.

4. 6. 2014 | TIBETSKÝ EXIL CHCE HÁJIT ZÁJMY VŠECH TIBETANŮ

Debata se zástupci tibetského exilového parlamentu o jejich pracovních cílech, problémech a zkušenostech. Hosty byli členové shromáždění Tibetských lidových zástupců: Khenpo Lopon Sonam Tenphel, Taglung Tsang Karma Chopel, Dawa Phunkyi, Sonam Gyatso.

Setkání se uskutečnilo ve spolupráci se spolky Lungta a Potala.

21. 8. 2014 | NÁHLÝ A SPROSTÝ VPÁD SOVĚTSKÝCH VOJSK

Setkání s Gruzíncem Revazem Cincadzem, jedním z „bezejmenných“ protestujících občanů SSSR proti invazi sovětských vojsk do Československa v srpnu 1968.

Případ Revaze Cincadzeho je zajímavý tím, že nebyl příslušníkem disidentských skupin, nepřipojil se ke konkrétním organizacím, sdružením a skupinám, které v tomto historickém období sovětské Gruzie existovaly. Svůj protest vyjádřil osobitě – napsal předsedovi Rady ministrů SSSR A. N. Kosyginovi dva dopisy, v nichž uvedl své názory na celkové budování země. Druhý dopis z 14. března 1970 zahájil slovy „Vyjadřuji svůj rozhodný, rozhněvaný protest v souvislosti s náhlým, sprostým, ničím neodůvodněným vpádem sovětských vojsk na území Československa. Proti nám a proti této věrolomnosti povstal celý svět.“ Za napsání tohoto dopisu byl Revaz Cincadze zatčen a podroben psychiatrickému vyšetření. Za údajnou schizofrenii byl držen v psychiatrické léčebně v Kazani, propuštěn byl až po téměř dvou letech.

Tibetský exil chce hájit zájmy všech Tibetanů

Otto Dov Kulka: *Krajiny metropole smrti*

Večer se Sin Tong-hjokem: *Okno do táborů smrti v Severní Koreji*

Diskusi s Revazem Cincadzem vedl Adam Hradilek. Akce byla uspořádána ve spolupráci s ÚSTR a za podpory velvyslanectví Gruzie.

**17. 9. 2014 | OTTO DOV KULKA:
KRAJINY METROPOLE SMRTI**

Otto Dov Kulka byl jako devítiletý internován v te-rezínském ghettu a poté deportován do tábora smrti v Osvětimi. Dávne osobní zážitky ho neustále dohánějí a i po mnoha letech se mu vracejí jako živé představy a reminiscence na hluboké dětské trauma, s nímž se dodnes úplně nevyrovnal. Kniha *Krajiny Metropole smrti* je výsledkem jedinečného a působivého experimentu člověka hledajícího způsob, jak pochopit svoji minulost (a naši historii).

Otto Dov Kulka se narodil roku 1933 v moravském No-vém Hrozenkově. Po válce vystudoval historii a filozofii na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě. Nyní žije v Izraeli a je emeritním profesorem na Hebrejské univerzitě v Je-ruzalémě.

Večer s autorem u příležitosti českého vydání jeho knihy byl uspořádán ve spolupráci s nakladatelstvím Torst a Vel-vyslanectvím státu Izrael v Praze.

**2. 10. 2014 | VEČER SE SIN TONG-HJOKEM:
OKNO DO TÁBORŮ SMRTI V SEVERNÍ KOREJI**

Sin Tong-hjok se narodil v lágru (tábor 14, Kaechon, zóna totální kontroly), unikl a zasvětil život svědectví o tom, jak se v táborech lidé rodí a umírají. „Byl jsem zvíře a v člověka se teprve vyvíjím“, uvádí v knize *Útěk z tábora č. 14*, kterou napsal s novinářem Blaine Hardenem a která se stala celosvětovým bestsellerem.

Sinovi strýcové spolupracovali za války s Jihokorejci, a za to v lágrech pyká už třetí generace jakožto „zrádci země“. V táboře Sin strávil 23 let, zažil jen dřinu, násilí a strach. V roce 1996 byl svědkem popravky své matky a bratra,

kteře sám udal za pokus o útěk. Podle údajů Amnesty International je v současných táborech v KLDŘ asi 200 000 vězňů – severokorejský režim však existenci táborů popírá.

Diskutoval koreanista Jaromír Chlad, moderoval Štěpán Černoušek, z korejštiny tlumočil Tomáš Horák.

Večer byl pořádán ve spolupřáci s nakladatelstvím Euro-media.

7. 10. 2014 | NĚMECKO JAKO SVĚTOVÁ MOCNOST, S MOCÍ PŘICHÁZÍ ZODPOVĚDNOST

Představení studie *Nová moc, nová odpovědnost*, kterou zpracovali Stiftung für Wissenschaft und Politik (SWP) a German Marshall Fund. Diskuse se zúčastnili Constanze Stelzenmüller (German Marshall Fund) a Lenka Pitrová (ředitelka strategií a institucionálního rozvoje Úřadu vlády), moderoval Jan Macháček.

13. 10. 2014 | DEMOKRACIE V DNEŠNÍM RUSKU: MICHAIL CHODORKOVSKIJ

Exkluzivní rozhovor s Michaiem Chodorkovským vedl Jan Macháček. Akce se konala v Ostrovní 13 ve spolupřáci s konferencí Forum 2000.

14. 10. 2014 | NEDOKONALÁ DEMOKRACIE: OBAVY VÁCLAVA HAVLA O ROZVOJ DEMOKRACIE

Panelová diskuse o odkazu Václava Havla a jeho vizích budoucí demokracie byla uvedena ředitelkou Knihovny Martou Smolíkovou a moderována Tomášem Vrbou, předsedou správní rady Nadace Forum 2000 za účasti Johna Shattucka, prezidenta a rektora Středoevropské univerzity v Budapešti, Jana Macháčka, novináře a předsedy správní rady Knihovny a Michaela Žantovského, velvyslance ČR ve Velké Británii. Akce se konala ve spolupřáci Knihovny s konferencí Forum 2000.

Democracy in today's Russia: an interview with Mikhail Khodorkovsky

Rozhovory přes hranici: s Berndem Posseltem a Kateřinou Šafaříkovou

**11. 11. 2014 | ROZHOVORY PŘES HRANICI:
S BERNDEM POSSELTEM A KATEŘINOU
ŠAFAŘÍKOVOU**

První večer třídílné diskusní řady, která pokračovala v roce 2015, navázal na „Rozhovory o sousedství“ o česko-německých vztazích, iniciované Václavem Havlem v roce 1995. V řadě tehdy sporných témat se podařilo nalézt řešení, anebo alespoň navázat dialog, a rozvinulo se mnoho česko-německých aktivit. Přesto na obou stranách přetrvávají jisté stereotypy, zejména v České republice je povědomí o současném obrazu Česka v Německu a o dění v Německu vágní, vzhledem k jazykové bariéře, ale také povaze současné české mediální scény. Diskusní večery si kladou za cíl alespoň částečně přispět k vyplnění těchto mezer.

Hosty prvního večera byli Bernd Posselt, německý politik (CSU), novinář a mluvčí Sudetoněmecké národnostní skupiny a Kateřina Šafaříková, redaktorka Lidových novin. Setkání moderovala Zuzana Jürgens, která diskusní řadu ve spolupráci s Knihovnou připravila.

Večer se uskutečnil ve spolupráci s Artefakt Kulturmanagement a s podporou Česko-německého fondu budoucnosti.

**24. 11. 2014 | ANNE SUTHERLAND:
ROMOVÉ – NEVIDITELNÍ AMERIČANÉ**

Americká antropoložka uvedla svou knihu, popisující zvyky a společenskou strukturu Romů v malém kalifornském městečku. Tradice svobodomyšlné Ameriky a socialistického Československa jsou naprosto rozdílné, v mnohém je ale podobnost kalifornských Romů a současných českých Olachů fascinující.

Večerem provázely Margita Wagner a Marta Miklušáková. Akce se uskutečnila ve spolupráci se sdružením Romano Džaniben.

26. 11. 2014 | PIOTR MAJEWSKI:

SUDETŠTÍ NĚMCI 1848–1948

Prezentace knihy polského historika Piotra Macieje Majewského *Sudetští Němci 1848–1948*. Dějiny jednoho nacionalismu.

Původně polsky napsaná monografie je aktualizovaným překladem několikrát oceněné syntézy, která podává ucelený přehled o sudetoněmeckém hnutí od jeho vzniku až do násilného konce soužití Čechů a Němců ve společném státě a představuje významný vklad do výzkumu česko-německých vztahů.

Prezentace se zúčastnil autor knihy, diskusi moderovali zástupci občanského sdružení Conditio humana Adrian Portmann a Jiří Friedl.

Večer se konal ve spolupráci s Conditio humana.

DEBATY S RESPEKTEM

Debaty na aktuální politicko-společenská témata, pořádané ve spolupráci Knihovny a týdeníku Respekt, moderoval novinář Tomáš Sacher.

3. 2. 2014 | 10 LET OD VSTUPU ČR DO EVROPSKÉ UNIE

Debata zaměřená na první kulaté výročí vstupu České republiky a dalších bývalých komunistických zemí do Evropské unie. Hosté: bývalí premiéři Vladimír Špidla a Petr Pithart.

3. 3. 2014 | ČESKÝ SEN: POLITICKÁ STABILITA

Jak dlouho vydrží nová vláda a jak jednotná je česká levice a pravice Hosté: Helena Langšádlová, místopředsedkyně TOP 09 a sněmovního výboru pro evropské záležitosti a Jaroslav Zavadil, pražský lídr ČSSD, předseda sněmovního výboru pro sociální politiku

7. 4. 2014 | DIAGNÓZA ČESKÉ PRAVICE

Po šesti letech u vlády to s českými konzervativci nevypadá dobře. ODS se propadla k hranici volitelnosti, TOP

Debata s Respektem: Lídři kandidátek do Evropského parlamentu

09 stojí na popularitě stále unavenějšího předsedy. V čem pravicová politika selhala a má vůbec šanci získat někdejší podporu? Hosté: Miroslava Němcová (místopředsedkyně ODS), Jan Farský (poslanec TOP 09) a Jiří Pehe (politolog).

21. 5. 2014 | LÍDŘI KANDIDÁTEK DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Hosté: Pavel Poc (ČSSD), Petr Ježek (ANO), Luděk Niedermayer (TOP 09), Jan Zahradil (ODS), Pavel Svoboda (KDU-ČSL), Ondřej Liška (Zelení), Milena Vicenová (LES).

2. 6. 2014 | MÉDIA V RUKOU POLITIKŮ

Jak změnil Andrej Babiš a další noví majitelé česká média? Česká média se vrací do českých rukou. Noví majitelé však spolu se svými politickými ambicemi přinášejí dosud nejsilnější obavy ze ztráty nezávislosti. Hosté: Sabina Slonková (MF Dnes) a Jindřich Šídlo (Hospodářské noviny).

18. 9. 2014 | ŽÁDNÁ DALŠÍ SVĚTOVÁ?

100 let od propuknutí první světové války je svět plný neklidu. Co nám připomínají letošní kulatá výročí velkých válek a jaké další konflikty hrozí? Hosté: Luboš Dobrovský, Martin M. Šimečka a Pavel Kosatík.

9. 10. 2014 | 25 LET RESPEKTU

Jedinečný večer ke čtvrtstoletí existence týdeníku Respekt za účasti zástupce šéfredaktora Petra Třešňáka a dalších výrazných osobností: Sylvie Lauder, Jáchyma Topola, Tomáše Brolíka a Milana Jaroše.

6. 11. 2014 | MEDA MLÁDKOVÁ, UMĚNÍ A VELKÁ POLITIKA

Debaty o českém umění, jeho sběratelích a politice, která dokázala osudy všech převrátit naruby. Hosté: Meda Mládková, autor knihy *Meda Mládková: Můj úžasný život* Ondřej Kundra, politik Jiří Pospíšil a výtvarník David Černý.

11. 12. 2014 | LISTOPAD 89, ÚSTR A SPOR

O VÝKLAD DĚJIN

Listopad přinesl silné emoce – například červenou kartu M. Zemanovi při připomínce sametové revoluce, ale také spory o budoucnost Ústavu pro studium totalitních režimů. Co pro nás odkaz totality a Listopadu 89 znamená? A umíme s nimi správně pracovat? Hosté: Monika MacDonagh-Pajerová, Adrian Portmann, Jaroslav Spurný a Michal Uhl.

DEBATY KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

Vešle pravidelných debat ve spolupráci s týdeníkem Respekt pořádala Knihovna další debaty koncipované povětšinou předsedou správní rady a novinářem Janem Macháčkem.

4. 2. 2014 | VÝVOJ PREZIDENTOVA VÝKLADU ÚSTAVY V POSLEDNÍ DOBĚ A VZNIKAJÍCÍ VLÁDA

Co to znamená být „odborník“ v politice? Nejen o těchto tématech rozmlouval novinář a analytik Jan Macháček se svými hosty: Petrem Fischerem, Janem Wintrem a Janem Kudrnou.

24. 2. 2014 | DEBATA KANDIDÁTŮ NA POST ŘEDITELE ÚSTAVU PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ

Ústav pro studium totalitních režimů má za sebou rok plný turbulencí. Nový ředitel by mohl přinést očekávané a potřebné zklidnění. Hosté: Viktor Meca, Adrian Portmann, Karel Světnička. Večer moderoval Petr Brod.

6. 3. 2014 | VÝVOJ NA UKRAJINĚ A ČESKÁ ZAHRANIČNÍ POLITIKA VE VZTAHU K UKRAJINĚ

Poslední vývoj na Ukrajině a postoj naší zahraniční politiky komentoval novinář a analytik Jan Macháček se svými hosty: Liborem Dvořákem, Ondřejem Soukupem, Alexejem Sevrukem, Kateřinou Šafaříkovou, Jiřím Schneiderem, Lenkou Víchovou.

23. 4. 2014 | ENERGETICKÁ A EKONOMICKÁ ZÁVISLOST ČR A EVROPY NA RUSKU

Novinář a analytik Jan Macháček debatoval se svými hosty o energetické a ekonomické závislosti ČR a Evropy na Rusku a dalších aktuálních tématech ve vztahu k odpovědi Evropy a světa na ruskou agresi na Krymu. Pozvání přijali: Luboš Dobrovský, Petr Kolář, Luděk Niedermayer, Martin Ehl a Michal Šnobl.

10. 6. 2014 | EUROVOLBY: CO ZNAMENAJÍ PRO ČR?

Co vlastně znamenají květnové volby do Evropského parlamentu? Co zmůže 21 nových českých europoslanců? Jak by měla dále jednat česká vláda v evropské politice? Pozvání na debatu přijali: Jana Maláčová (Úřad vlády), Radko Hokovský (výkonný ředitel think-tanku Evropské hodnoty), Vladimír Bartovic (zástupce ředitele Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM). Moderátor Jakub Janda. Diskuse se uskutečnila ve spolupráci s think-tankem Evropské hodnoty.

19. 6. 2014 | VŠECHNY CESTY VEDOU DO PEKINGU

Lidská práva: Má Česká republika na to, aby skloubila obchodování s Čínou a solidaritu s Tibetem? Nebo si bude muset vybrat? Pozvání přijali: Petr Drulák (1. náměstek ministra zahraničí), Radek Špicar (viceprezident Svazu průmyslu a dopravy, ředitel Aspen institutu), Jan Macháček (novinář, analytik a předseda Správní rady Knihovny Václava Havla) a Martin Bursík (předseda Liberálně ekologické strany). Debatu moderovala novinářka Kateřina Šafaříková.

25. 9. 2014 | EKONOMICKÉ SANKCE VŮČI RUSKU

Aktuální témata ve vztahu k odpovědi Evropy a světa na mocenské ambice Ruska komentoval Jan Macháček se svými hosty: Helenou Horskou, Kateřinou Šafaříkovou, Lubošem Dobrovským, Petrem Kolářem, Luděkem Niedermayerem a Tomášem Prouzou.

4. 11. 2014 | NOVÝ NACIONALISMUS A SEPARATISMUS V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

Debata o nacionalismu a separatismu nejen v zemích, jako je Skotsko, Katalánsko, Belgie, Maďarsko, severní Itálie, Rusko, Čína... Diskusi vedl Jan Macháček se svými hosty: Lenkou Víchovou, Petrem Hlaváčkem, Michaellem Romacovem, Edvardem Outratou, Romanem Jochem, Janem Kyselou.

5. 11. 2014 | POTŘEBUJEME KRIZI PRO PROBUZENÍ EVROPSKÉ IDENTITY?

Pomohla finanční krize evropské identitě? Povede současná ukrajinská bezpečnostní krize k podpoře vnímání společné evropské identity, a ve výsledku tak umožní další integrační kroky na úrovni EU? Jak to ovlivní politiku nového Evropského parlamentu a Komise? Pozvání přijali: Zuzana Roithová, Kristina Larischová, Petr Kratochvíl, Michael Romancov. Debatu moderoval Jakub Janda. Akce se uskutečnila ve spolupráci s think-tankem Evropské hodnoty.

SDÍLENÝ PROSTOR – TVORBA MĚSTA JAKO DIALOG

Seriál popularizačních večerů, připravený ve spolupráci s Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy, zaměřených na hlavní paradigmaty tvorby měst ve 21. století. Jeho mottem byla věta: Sdílený prostor – tvorba města jako dialog.

5. 5. 2014 | DIALOG URBANISTY SE SOCIOLOGEM

Nad tématem územního plánování se potkali doc. Ing. arch. Roman Koucký a PhDr. Ivan Gabal. Večerem provázel Jan Macháček. Doc. Ing. arch. Roman Koucký je ředitelem Sekce plánování města, v jejíž gesci je příprava nového územního plánu hl. m. Prahy (Metropolitního plánu). Mimo jiné přednáší

a vede ateliér na FA ČVUT. Založil nakladatelství literatury o architektuře a umění Zlatý řez a úspěšnou architektonickou kancelář. Je dvojnásobným nominantem mezinárodní ceny Mies van der Rohe.

PhDr. Ivan Gabal – sociolog a poslanec Poslanecké sněmovny PČR (nestraník za KDU-ČSL). V rámci týmu zpracovávajícího Aktualizaci Strategického plánu hl. m. Prahy byl garantem pracovní skupiny Sociální koheze. Je ředitelem sociologicko-analytické společnosti GAC.

8. 9. 2014 | DIALOG EKONOMA S TVŮRCEM STRATEGICKÝCH KONCEPCÍ.

Nad tématem strategického plánování se potkali prof. Jan Švejnár, M.A., Ph.D. a Tomáš Ctibor, FRICS, CRE.

Města přitahují stále nové obyvatele. Jejich atraktivita je dána příležitostmi, které nabízí. Do jaké míry tyto příležitosti ovlivňuje správa města? Může město nabídnout příležitost skutečně pro všechny své obyvatele? Je v případě měst možný trvale udržitelný sociálně ekonomický rozvoj? Co je proto potřeba udělat a naopak nedělat?

20. 10. 2014 | DIALOG ARCHITEKTA S DEVELOPEREM

Nová výstavba je nutnou podmínkou rozvoje každého města. Za jakých podmínek by měla vznikat? Potřebujeme předpisy a regulace nebo platí, že může stavět každý kdo má potřebné finance? Kde končí odpovědnost investora a začíná odpovědnost správy města? Jak náročné je tvořit originální architekturu v kontextu městského prostředí?

25. 11. 2014 | DIALOG DOPRAVNÍHO INŽENÝRA S CYKLOAKTIVISTOU.

Nad tématem městské mobility se potkali Ing. Marek Zděradička, vedoucí Kanceláře infrastruktury na IPR Praha, a Vít Masare z iniciativy Auto*Mat. Cyklus připravuje Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy.

Město není nikdy v klidu. Pohyb je jeho základní vlastností. Fyzicky prostupné, dostupné a propojené město je ideálem. Jakým způsobem se tomuto ideálu lze za současných podmínek přiblížit? Znamená mobilita automaticky to samé co doprava? Jaké investice do dopravní infrastruktury mají smysl? A má správa města vůbec nějak regulovat dopravní chování obyvatel?

17. 12. 2014 | DIALOG DVOU PRAŽSKÝCH POLITIKŮ

Nad tématem městského rozvoje se potkali bývalý primátor hl. m. Prahy Tomáš Hudeček a současný radní pro územní rozvoj Matěj Stropnický. Setkání moderoval Jan Macháček. Slovo „město“ se v Praze často používá jako synonymum pro pražský magistrát s jeho úředníky a politiky, kteří Prahu nejen spravují, ale svými rozhodnutími také výrazným způsobem ovlivňují její budoucí podobu. Jaké všechny nástroje může „město“ uplatňovat v oblasti rozvoje města? Má vystupovat jako aktivní developer nebo pouze jako koordinátor soukromých investic? Za jakých podmínek může nová politická reprezentace navázat na práci té předchozí? Jaká rozhodnutí „města“ mají největší dopad na život obyvatel a je snad lépe radši než něco nedělat nic?

UMĚNÍ

VÝZVY, PARADOXY HRY VÁCLAVA HAVLA

Pokračování cyklu komponovaných večerů věnovaných vzniku a inscenacím jednotlivých divadelních her Václava Havla (v roce 2013 se uskutečnila setkání věnovaná hrám *Largo Desolato*, *Zahradní slavnost* a *Vyrozumění*). Večery odborně připravuje a uvádí Anna Freimanová.

13. 2. 2014 | III. ZÍTRA TO SPUSTÍME

Historická meditace o pěti dějstvích. Divadelní hra Václava Havla, která se od ostatních liší ve všech směrech: nehavlovskou stavbou i dialogy, vznikem, neboť po téměř

dvaceti letech zákazů ji VH napsal na konkrétní objednávku tehdy „kultovního“ Divadla na provázku, i částečně převzatou provázkovskou poetikou. Hra vznikla v roce 1988 k 70. výročí zrodu Československa, kdy krusta tuhé totality již pomalu, nenápadně, ale jistě puká... Hosté večera Petr Oslzlý (ředitel a dramaturg Divadla na provázku, dlouholetý přítel a spolupracovník Václava Havla), Eva Salzmanová a Vladimír Javorský.

24. 3. 2014 | IV. POKOUŠENÍ

Variace stále aktuálního faustovského příběhu z poloviny osmdesátých let, v němž Václav Havel zachytil souboj o vlastní identitu s nesmyslnými mechanismy moci, ale hlavně s ďáblem v každém z nás. Tématem večera byly zajímavé okolnosti vzniku hry, reflexe a připomínky samotného autora, ukázky z několika profesionálních představení a Ivan M. Havel v nezávislé videoinscenaci z let, kdy hra nesměla na československá jeviště.

16. 4. 2014 | V. PRINCIP VAŇEK

Českou divadelní scénou putuje Ferdinand Vaněk již skoro 40 let. Zrodil se na Hrádečku mimochodem, pro obveselení kamarádů: „...mnoho toho na scéně obvykle nenamluví ani neudělá, ale svou prostou existencí, přítomností na scéně, faktem, že je tím, kým je, nutí své okolí, aby se tak či onak vyjevilo.“ Během večera se hovořilo o Havlově Audienci, Vernisáži a Protestu. Teatroložka Lenka Jungmannová též připomněla celý soubor „vaňkovek“ – včetně her Pavla Kohouta, Pavla Landovského a Jiřího Dienstbiera.

6. 10. 2014 | VI. PANTOMIMA VÁCLAVA HAVLA

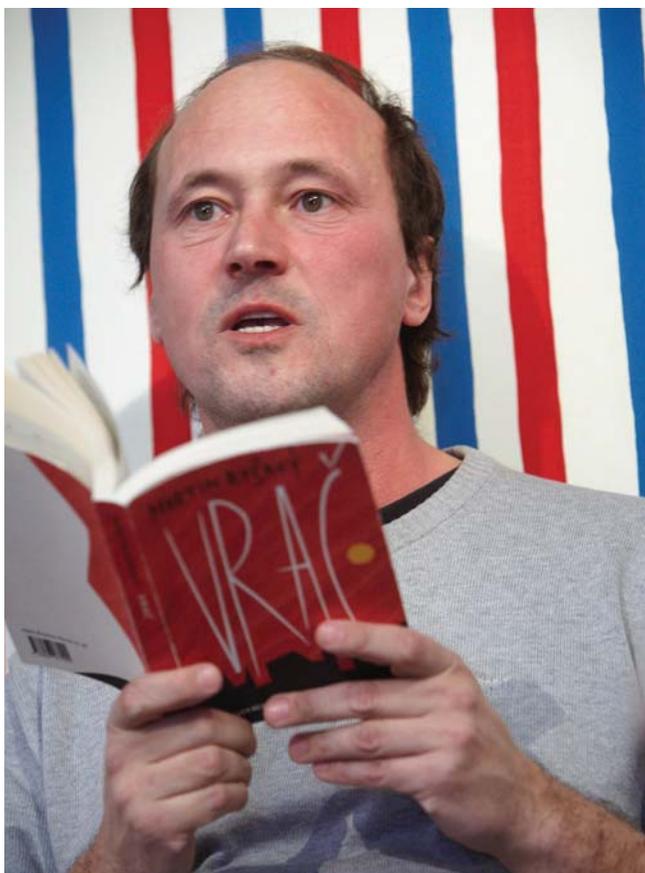
„Perpetum mobile aneb 7 dní pana A“ Téměř neznámé libreto pantomimy, jehož autorem je Václav Havel, vzniklo na žádost přátel ve vězení na jaře 1989. Kopie dopisu Olze Havlové, do něž autor libreto vložil, je uložena v archivu Knihovny

Pantomima Václava Havla: Perpetum Mobile aneb 7 dní pana A

Václav Havel: Audience

Martin Ryšavý: Audiovrač

Václava Havla. Text nastudovali umělci a pedagogové z okruhu Katedry pantomimy HAMU. Večer se uskutečnil u příležitosti nedožitých narozenin Václava Havla.

18. 12. 2014 | VII. PROTEST

Podepsat, či nepodepsat? Hra o složité otázce s ještě složitější odpovědí. Jednoaktovka o dilematu, které přetrvává a patří k ďábelským otázkám, jež jsou pro autorovu dramatickou tvorbu příznačné. V den třetího výročí úmrtí Václava Havla jsme si připomněli jeho méně známou „vaňkovku“ Protest z roku 1978. Inscenace Divadla na tahu. Režie Andrej Krob, hrají Karel Beseda a Radek Bár.

HRY VÁCLAVA HAVLA

6. 1. 2014 | SCÉNICKÉ ČTENÍ: AUDIENCE

Nový rok zahájila Knihovna Václava Havla novým divadelním cyklem. První z večerů scénických čtení her Václava Havla byl věnován Audienci, jednoaktovce z pivovarnického prostředí o absurditě, totalitě, válení sudů, donášení a o Bohdalce. Inscenace Divadla NaHraně: Martin Severýn a Ondřej Novák Režijní vedení: Šimon Dominik. Večer uváděla Barbora Šenoltová.

6. 2. 2014 | VÁCLAV HAVEL: AUDIENCE

„To je přece zásadní věc, hergot!“ Uvedení jednoaktovky Václava Havla ostravským Divadlem Petra Bezruče. Geniální hra z doby, kdy dramatik ještě nebyl prezidentem. Režie: Štěpán Pácl a kolektiv Sládek: Norbert Lichý Vaněk: Jiří Müller

17. 3. 2014 | SCÉNICKÉ ČTENÍ: MOTÝL NA ANTÉNĚ

Druhý večer z cyklu scénických čtení her Václava Havla připomněl jednoaktovku o pasivitě české inteligence Motýl na anténě. Spisovatel Jeník slaví své 30. narozeniny za neutuchajícího a zrychlujícího se bubnování kapek

z kohoutku. Účinkovali: Marie Málková, Ondřej Novák, Diana Toniková a další. Režie: Šimon Dominik.
Večer připravila Barbora Šenoltová.

26. 5. 2014 | SCÉNICKÉ ČTENÍ: MOTOMORFÓZA

Třetí večer z divadelního cyklu scénických čtení byl věnován „ranému“ Havlovi – skeči Motomorfóza, který vznikl na přelomu let 1960–1961 pro revue Ivana Vyskočila. Jejím ústředním motivem je přeměna člověka v automobil...
Režie: Ondřej Novák Hrají: Miloslav Mejzlík, Jiří Hájek, Bohdana Pavlíková, Martin Severýn, Pavel Kryl.
Večer připravila Barbora Šenoltová.

30. 10. 2014 | SCÉNICKÉ ČTENÍ: VERNISÁŽ

Další z Havlových jednoaktovek – Vernisáž – zahájil divadelní cyklus scénických čtení v nové sezoně a nových prostorech Knihovny. Disidentský spisovatel Vaněk opět čelí paradoxům československé reality totalitních let. Hra o povrchnosti, snobství a lidské prázdnotě. Účinkovali herci Divadla NaHraně: Ondřej Novák, Diana Toniková, Jakub Šmíd. Režie: Šimon Dominik.
Večer připravila Barbora Šenoltová.

LITERÁRNÍ SETKÁVÁNÍ, KNIŽNÍ KULTURA

9. 1. 2014 | TIBET UVNITŘ A TIBET VENKU

Večer věnovaný poezii Oezer, tibetské básnířky, spisovatelky a blogerky. Oezer vyrostla v Tibetu, posledních deset let žije se svým manželem, čínským spisovatelem Wang Lixiongem pod policejním dohledem v Pekingu. V červnu minulého roku vydala zatím svou poslední knihu, především o tom, proč se Tibeťané upalují. Její předchozí kniha, sbírka veršů *Tibet srdce, Tibet myslí*, právě vychází česky. Iniciátorem vydání je básník Vít Kremlička, který verše představil, z angličtiny je převedla Karla Vrátná, z čínštiny Olga Lomová. Diskuse se zúčastnila též Zuzana

Ondomišiová. Po čtení následovala diskuse, po diskusi violoncellový koncert Dua Brikius. Pořadem provázela Jana Hradilková.

22. 1. 2014 | MARTIN RYŠAVÝ: AUDIOVRAČ

Autorské čtení Martina Ryšavého z románu *Vrač* (Revolver Revue, 2010) s originálním hudebním doprovodem Pavla Kopeckého a Petra Vokála. Večer se konal u příležitosti právě vydané audioknihy, která tvoří samostatnou přílohu RR č. 93/2013.

23. 1. 2014 | VLADIMÍR MERTA: MIMO ČAS

Hudební večer a uvedení prvního souborného a autorizovaného vydání písňových textů Vladimíra Mertvy, které na téměř tisíci stranách mapuje zpívanou poezii jedné z nejvýznamnějších osobností českého písničkářství. Svazek *Mimo čas* shrnuje všechny Mertovy písňové texty od roku 1966 do současnosti a představuje tohoto osobitého a uznávaného zpívajícího básníka. Zároveň poskytuje čtenářům i působivé lyrické svědectví o autorově životě, názorech a občanských postojích v uplynulých téměř padesáti letech.
Knihu za přítomnosti autora, jeho kytary a dalších hostů uvedli editoři Jan Šulc a Lubomír Houdek. Večer se uskutečnil ve spolupráci s nakladatelstvím Galén.

28. 1. 2014 | JUDITA MATYÁŠOVÁ: PŘÁTELSTVÍ NAVZDORY HITLEROVI

Kniha novinářky Judity Matyášové líčí osudy 80 českých dětí, které se na počátku války dostaly do Dánska a v roce 1943 uprchly do Švédska. Poté mezi sebou ztratily kontakt na 70 let. Autorka knihy se rozhodla, že vypátrá „děti“, dnes devadesátileté pamětníky a jejich příběhy.

Kniha *Přátelství navzdory Hitlerovi* však není jen o konkrétních osudech, ale také o detektivním pátrání napříč celým

Totální Viewegh

Petr Hruška: Darmata

světem. Dozvíme se, jaké to je, když se novinář – pátrač těší z každého nového detailu, který ho přivede na stopu dalších příběhů. A jaké to je, když objeví dávno zapomenuté tajemství a musí se rozhodnout, zda ho předá dál, nebo ho raději nechá spát.

5. 2. 2014 | TOTÁLNÍ VIEWEGH

26. kniha nejprodávanějšího českého spisovatele popisuje jeho náhlé smrtelné onemocnění, následnou bitvu o život a život, který mu poté zbyl. Po autorském čtení s Michalem Vieweghem rozmlouval Jiří Peňás, šéf kulturní rubriky Lidových novin a literární kritik. Setkáním provázal ředitel nakladatelství Druhé město Martin Reiner.

29. 1. 2014 | EZRA POUND A JEHO CANTOS

U příležitosti vydání druhého a třetího svazku velkého eposu 20. století, Poundových Cantos (Cantos II, XXXI–LI, Cantos III, Čínská Cantos LII–LXI), překladatelka Anna Kareninová přiblížila koncept, roviny i styl této mohutné skladby o 117 zpěvech.

31. 1. 2014 | EUGEN BRIKCIUS:

A TĚLO SE STALO SLOVEM

A tělo se stalo slovem zvou, aneb stejnojmenná férie v Knihovně Václava Havla. Představení uváděli Petr Minařík a Radim Kopáč. Osoby a jejich obsazení: Múza / Eliška Jansová, Eugen Brikcius / Eugen Brikcius, Vypravěč konce / Ivan Havel.

Slavnostní uvedení knihy se uskutečnilo ve spolupráci s nakladatelstvím Větrné mlýny.

18. 2. 2014 | PETR HRUŠKA: DARMATA

Autorské čtení básníka Petra Hrušky, laureáta mj. Státní ceny za literaturu 2013, z oceněné knihy *Darmata*. Hudební doprovod Yvetta Ellerová.

20. 2. 2014 | DORA KAPRÁLOVÁ:

ZIMNÍ KNIHA O LÁSCE

Uvedení nové prózy brněnské a berlínské básnířky a kritičky Dory Kaprálové. *Zimní kniha o lásce* (Archa Zlín, 2014) vznikla jako odpověď na prózu maďarského spisovatele Petera Esterházyho „Jedna žena“. Knihu společně s autorkou přivítala Kateřina Rudčenková.

26. 2. 2014 | ČESKÉ PODZEMÍ, AMERICKÉ PODSVĚTÍ

Nakladatelství Pulchra představilo dvě knihy z produkce roku 2013, které každá po svém vyprávějí o životě v undergroundu. První z nich je autobiografický román *Nemáte šanci*, příběhy z amerického podsvětí Jacka Blacka, tuláka, narkomana a kriminálního, z Ameriky dvacátých let, jenž se stal ikonou pro celou generaci beatníků. Druhá s názvem *Trable den co den, vzpomínky na léta nejen v undergroundu* je svědectvím Otakara „Alfréda“ Michla o českém uměleckém podzemí, a to od počátku sedmdesátých let až po současnost. Z knihy *Trable den co den* četli Otakar „Alfréd“ Michl a Anežka Michlová. Z textu *Nemáte šanci* překladatel Tomáš Míka. Knihu *Trable den co den* pokřtil Eugen Brikcius. Hudba: Otakar „Alfréd“ Michl, Pepa Janíček, Honza Pech a Milan „Dino“ Vopálka.

4. 3. 2014 | MAGORŮV NOČNÍ ZPĚV

Oldřich Kaiser četl z nové posmrtně vydané sbírky básní Ivana M. Jirouse *Magorův noční zpěv* a zazpíval a zahrál spolu s Dášou Vokatou.

5. 3. 2014 | ANDREJ GIŇA:

PAŤIV. JEŠTĚ VÍME, CO JE ÚCTA

Uvedení výboru z díla významného romského autora současnosti. Večerem provázely a s autorem hovořily editorky Karolína Ryvolová a Helena Sadílková. Hudba: Le čhaven-dar z Rokycan.

Dora Kaprálová: *Zimní kniha o lásce*

Magorův noční zpěv

Jan Lukavec: *Od českého Tokia k exotické Praze*

Eseje Emanuela Frynty

7. 3. 2014 | JAN LUKAVEC: OD ČESKÉHO TOKIA K EXOTICKÉ PRAZE

Publicista a kulturolog Jan Lukavec uvedl svoji novou knihu o putování Čechů za exotikou a o pronikání exotiky do Čech. Hostem večera byl historik František Šístek. Ukázky z taců Dálného Východu a Polynésie: Ajna Řezníčková.

10. 3. 2014 | JAROSLAV FORMÁNEK: TAJEMSTVÍ PREZIDENTA ZEMANA. NÁVRAT VRABCŮ

Kompletní a úhrnnou zprávu o tehdejších událostech a dalších souvislostech a jevech české společnosti nejen z roku 2013 přináší novela *Návrat vrabců* z připravovaného povídkového souboru Jaroslava Formánka *Hrad*. Hostem večera byl hudebník Vlastimil Třešňák.

12. 3. 2014 | MAGNESIA LITERA I.

Autorské čtení tvůrců nominovaných v některé ze sedmi kategorií výročních knižních cen Magnesia Litera. Uváděl Pavel Mandys z pořádajícího občanského sdružení Litera.

13. 3. 2014 | POEZIE HLUBOKO ZE ZEMĚ

Literární večer básníků z okolí Šumavy. V čele uskupení je hymnický básník Roman Spuzuk ze skupiny XXVI (v zastoupení) a František Klišík, potomek rumunských přistěhovalců ze samoty u Stögrový hutě, kousek od Volar. Z Prachatic pochází Libor Staněk a Radek Štěpánek, tvořící na chorvatském ostrově Pag. Zazní též Jakub Marvan a jeho Projekt A Nomos. A básník Lukáš Bína z Pardubic mj. představil svou prvotinu *Ocelová Středozem*.

18. 3. 2014 | ESEJE EMANUELA FRYNTY

Fryntovy články, eseje a studie o české, ruské, španělské literatuře a slovesném a výtvarném umění let 1946–1974 představili editor svazku nakladatelství Torst Jiří Honzík, Ada a Daniel Fryntovi a spolu s nimi Fryntovi nejlepší

přátelé Ivan Vyskočil a Jiří Suchý, kteří přiblíží Fryntovu jedinečnou osobnost. Uvedl a o vnitřním vesmíru Emanuela Frynty hovořil Jan Šulc.

19. 3. 2014 | MAGNESIA LITERA II.

Autorské čtení tvůrců nominovaných v některé ze sedmi kategorií výročních knižních cen Magnesia Litera.

20. 3. 2014 | U NÁS VE SKLEPĚ

Večer Revolver Revue věnovaný stejnojmenné antologii poezie druhé generace undergroundu vydané v Edici RR. O básních v knize zastoupených promluvil v příspěvku s názvem *Jak nepřebírat* literární kritik a editor Marek Vajchr. Z textů Víta Bruknera, Tonyho Ducháčka, Víta Kremličky, J. H. Krchovského, Karla Malíka, Luďka Markse, Ewalda Murrera, Petra Placáka, Martina Sochy, Filipa Topola, Jáchyma Topola a Anny Wágnerové četli herci Ivana Uhlířová a Miloslav König (koncepte scénického čtení: divadlo Masopust). Večer, kterým provázela šéfredaktorka Revolver Revue Terezie Pokorná, uzavřel literární historik Michael Špirit přednáškou *Nos, který zmizel: Básníci druhé generace undergroundu v akademických dějinách*.

25. 3. 2014 | BÁSNÍK TICHŮ: MALÁ KNIHA NOCI

Křest již druhého vydání sbírky poezie Básníka Ticha s názvem *Malá kniha noci* (Skoba, 2014). Básnická sbírka, která představuje výběr z autorova díla z let 1978–2012, obsahově vychází z trojjednotnosti ticha (souznění a rozladění s vesmírem, harmonie a disharmonie vnitřního a vnějšího, krajina ticha), a kromě legendární magické imaginace přináší i básně ryze detektivní, literární hiphop, kyberpoezii, tichosoft, sci-fi básně, retrobalady, apostaty, analytickou poezii nebo typická haiku (fandu a mindu). V samostatném programu vystoupili kmoťři: Ota Kars, Aleš Klíma a Vít Kremlička.

Malá kniha noci

Kniha vrchních písařů: nahlédnutí do světa (nejen) starověké Číny

26. 3. 2014 | MAGNESIA LITERA III.

Autorské čtení tvůrců nominovaných v některé ze sedmi kategorií výročních knižních cen Magnesia Litera.

27. 3. 2014 | KNIHA VRCHNÍCH PÍSAŘŮ: NAHLÉDNUTÍ DO SVĚTA (NEJEN) STAROVĚKÉ ČÍNY

Překladatelka Olga Lomová uvedla jedno ze základních děl čínské tradice, historickou kroniku z 1. století př. n. l., Knihu vrchních písařů od S'-ma Čchien. V následné debatě hovořila o překládání z klasické čínštiny, o čínské tradiční kultuře, ale také o interpretaci tradice v současné Číně.

2. 4. 2014 | MAGNESIA LITERA IV.

Autorské čtení tvůrců nominovaných v některé ze sedmi kategorií výročních knižních cen Magnesia Litera.

10. 4. 2014 | MICHAEL ŠPIRIT: ČTENÍ O VÁCLAVU HAVLOVI

Výbor nejceněnějších kritických ohlasů na dramatické a esejistické dílo VH z rozsáhlé havlovské literatury vybral editor Michael Špirit. Stati Evy Uhlířové, Jana Grossmana, Sergeje Machonina, Jindřicha Černého, Ivana M. Jirouse či Jany Patočkové a texty dalších se soustředí na tematické a tvárné dominanty Havlovy tvorby. Dílo chce oživit diskusi o autorově umělecké a kritické tvorbě, stejně jako přístupech, které k ní otevírají cestu. O dobrodružstvích při vzniku této „předkládané chrestomatie“ hovořil Michael Špirit se svými hosty.

22. 4. 2014 | SOUČASNÁ ČESKÁ LITERATURA V LABYRINTU

Dora Čechova vedle oceňované knihy povídek *Nechtěl jsem být Leninem* četla ukázky z nových textů a debutant Martin Jun představil rukopis románu *Smrt spisovatele K.* Večer uvedl Joachim Dvořák, šéfredaktor nakladatelství Labyrint.

29. 4. 2014 | VÁCLAV HAVEL A VIETNAM

VIETNAM DNES

V době sametové revoluce žily v Československu desetitisíce Vietnamců. Jak na ně působil domácí úprk od komunismu? A padají dodnes myšlenky a postoje VH v zemi asijského tygra na úrodnou půdu? K druhému výročí úmrtí Václava Havla vydal samizdatový vydavatel Giay Vun v Saigonu sbírku esejů VH pod názvem „Moc bezmocných“ (Dopis Husákovi, Slovo o slovu, Politika a svědomí, Moc bezmocných, O smyslu Charty 77).

Předmluvu napsali Petr Pithart a Václav Bělohradský. Na překladu pracoval známý překladatel Pham Nguyen Truong a členové a přátelé občanského sdružení Van Lang. Knihu uvedli a debaty o současné situaci dodržování lidských práv ve Vietnamu se zúčastnili Václav Trojan, vietnamský novinář žijící v Bratislavě Tran Quang Thanh a členové sdružení Van Lang v sestavě Nguyen Minh, Nguyen Quoc Vu, Pham Huu Uyen.

19. 5. 2014 | HRABAL A MAĎAŘI

K oslavám století mistrova narození jsme přidali téměř utajenou kapitolu, totiž Hrabala čteného Maďary a po maďarsku. Znalci Hrabalova díla Peter Kocsis, Tomáš Mazal a překladatel Robert Svoboda promluvili o zemětřesení, které v tehdejší MLR způsobilo vydání *Postřižin*. O rozdílech mezi maďarským a českým humorem, o louskání překladatelských ořechů a také o vzdálenosti jazyků a blízkosti kultur.

23. 5. 2014 | KAREL PECKA: „BYLO TOHO DOST...“

Neautorské čtení z díla autora, který nikdy nenapsal nic, co nechtěl, co si nemyslel, za co by se museli on a česká literatura stydět. Karel Pecka (1928–1997) je – v lepším případě – znám jako autor románů a povídek z prostředí komunistických lágrů, kde sám strávil deset let života, ale jeho dílo je tematicky i žánrově mnohem obsáhlejší.

Současná česká literatura v Labyrintu

Pásmo sestavené z jeho básní, povídek, románů a publicistických textů představilo Karla Pecku jako spisovatele, jehož slovo je pořád, a možná čím dál víc, aktuální a živé. Pořad připravili Markéta Kořená a studenti Literární akademie (International ART CAMPUS Prague, s. r. o.).

29. 5. 2014 | VLADIMÍR JUST: FAUST JAKO STAV ZADLUŽENÍ

Autorské čtení Vladimíra Justa *Příběh o Faustovi* představuje jeden z nejdůležitějších evropských mýtů, jehož aktuálnost dnes každým dnem narůstá (což je zpráva dobrá pro mýtus, ale s přihlédnutím k pointě faustovských příběhů špatná pro nás). Profesor Vladimír Just proto shromáždil a pro knihu aktualizoval své eseje z let 1994–2013.

V nich sleduje, jak s mýtem pracují tak rozdílní divadelníci či filmaři, jakými jsou Otomar Krejča, Jiří Suchý nebo Jan Švankmajer (z éry němeého filmu například F. W. Murnau), jak osudovou roli hraje Faust u Goetha (jejíž poselství ovšem českému čtenáři prostředkují často zkreslené převody), a u filozofů Josefa Šafaříka či Jana Patočky, u kritika Jana Nerudy, spisovatelů Thomase Manna a Michaila Bulgakova, psychiatra C. G. Junga, skladatelů Berga, Berlioze či Gounoda, dramatika Václava Havla či mystika Josefa Váchala, jehož „faustovství“ jsou věnovány hned dva eseje. Celý soubor deseti – s úvodní přednáškou jedenácti – studií (včetně závěrečného kritického přehledu faustovských inscenací posledních 13 let) nás tak provází útrokami mýtu, vyprávěného z nejrůznějších úhlů, ale s jedním společným jmenovatelem: tím je scéna kontraktu člověka se zlem. Právě tato scéna okamžitého zisku a do nedohledna odložené splátky, scéna, bez níž by žádný faustovský příběh nebyl faustovským příběhem, dala souboru souhrnný název, jímž autor míří k dnešnímu čtení pradávného příběhu: FAUST JAKO STAV ZADLUŽENÍ.

5. 6. 2014 | OD BALKÁNU K BALTU

Napříč zeměmi plnými rozporů a vzácností s básníky propojujícími se slovem: Dejan Matić / Željko Perović / Ivo Stropnik / Zoran Pevec / Ivan Dobnik / Genowefa Jakubowska-Fijałkowska / Małgorzata Lebda / Maciej Melecki. Představení sbírky Franciszka Nastulczyka *Průvodce slepého psa* (Protimluv, Ostrava 2014). Básně v českém překladu recitovala Vlad'ka Kužílková. Večerem provázeli Lenka a Peter Kuharovi.

9. 6. 2014 | OBČANSKÁ SPOLEČNOST A LIDSKÁ PRÁVA VE VÝCHODNÍ STŘEDNÍ EVROPĚ

Tématům, která jsou klíčová pro myšlení Václava Havla, je věnována německy psaná publikace s názvem *Bürgerliche Gesellschaft und Menschenrechte im östlichen Mitteleuropa*, připravená společně péčí Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy a Collegia Carolina v Mnichově. Přispělo do ní celkem 14 autorů z Česka, Německa, Slovenska a Polska, z nichž se většina zúčastnila prezentace knihy. Diskusi vedli editoři Robert Luft, Miloš Havelka a Stefan Zwicker.

12. 6. 2014 | REFLEXE DOBY PŘED ROKEM 1989 V LITERATUŘE

Beseda s autory ze zemí střední Evropy, které spojuje obdobná historická zkušenost. Mirka Ábelová (Slovensko), Peter Kocsis (Maďarsko), Franciszek Nastulczyk (Polsko), Max Ščur (Bělorusko). Moderoval Jáchym Topol.

18. 6. 2014 | JAN GROSSMAN MEZI LITERATUROU A DIVADLEM

Večer věnovaný soubornému vydání literárněkritických, teatrologických, obecně estetických a publicistických prací Jana Grossmana (1925–1993), jedné z nejvýraznějších osobností české kultury druhé poloviny 20. století. Do světové dramatiky se zapsaly jeho inscenace havlovské,

haškovské, kafkovské či jarryovské. Hosté večera: Marie Málková-Grossmanová, Marta Ljubková, Jiří Pelán a Petr Šrámek, editor dvousvazkové edice Mezi literaturou a divadlem (Torst). Setkání uváděl Jan Šulc.

26. 6. 2014 | ČESKÉ VIZE EVROPY?

Projekt evropské integrace prožívá krizi, která je zároveň novou šancí. Nakladatelství Academia vydalo u příležitosti 10. výročí členství ČR v EU knihu *České vize Evropy?* Manuál k naší evropské debatě, která objevně otevírá řadu otázek, jejichž aktuálnost se ukazuje i po nedávných eurovolbách. Nad evropskou problematikou debatovali Jacques Rupnik, Roman Joch, editor knihy Petr Hlaváček, zástupci autorského týmu, novinářka Kateřina Šafaříková a Jan Michal, vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR. Diskusi moderoval novinář, analytik a předseda Správní rady Knihovny Václava Havla Jan Macháček.

11. 9. 2014 | JANA ČERVENKOVÁ: ZAVŘI OČI, OTEVŘI PUSU

Uvedení nové knihy spisovatelky Jany Červenkové, mj. redaktorky samizdatové revue *Obsah*. Próza působivě a přesně zachycuje české země po druhé světové válce, přibližuje tehdejší dobu a politické dění, ukazuje, jak utvářelo existenci obyčejných lidí.

15. 9. 2014 | BRIKETA

Přes sto let se v bývalém ocelovém srdci republiky veršuje. Zjistí to čtenáři antologie nazvané příznačně *Briketa*. Pražský podpal výboru z ostravské poezie a poezie o Ostravě z let 1894 až 2013 za účasti básníků na pravdě Boží (Petr Bezruč, M. Kurt, Jiří Veselský a další), básníků, kteří téměř neopouštějí Francii (Milan Kundera), básníků reálně přítomných (Petr Hruška, Bogdan Trojak, Marek Pražák, Ondřej Hložek, Jan Kunze, Vít Adamus, Lukáš Balabán, Marek Toman, Elli Tiliu, Ivan Motýl a další), proběhl v Knihovně Václava Havla.

Občanská společnost a lidská práva ve východní střední Evropě

Jana Červenková: Zavři oči, otevři pusu

24. 9. 2014 | O BÍLÉM DIVADLE NA HRÁDEČKU

O svých setkáních s Václavem Havlem a dalšími osobnostmi z kulturního života (I. M. Jirous, E. Krumbachová, M. Kundera, F. Pavlíček, E. Valenta aj.) hovořili Zdena Bratřovská a František Hrdlička, kteří představili svou novou autobiograficky laděnou knihu *O kočkách a lidech*. Přiblížili rovněž projekt neoficiálního Bílého divadla z přelomu šedesátých a sedmdesátých let, na němž se podíleli. Pořad uvedl Jan Šulc a ukázky spolu s autory četla herečka Marcela Nohýnková.

7. 10. 2014 | PETR MANO: ŠARLÁK Z PÍSKU

Spisovatel a výtvarník Petr Mano četl ze své povídkové knihy *Šarlák*. Autor literární události roku 2014 popisuje dvanáct zaměstnání, která vystřídal během dvanácti let.

23. 10. 2014 | WALTER CISZEK: ŽIVOT V GULAGU

Uvedení knihy Waltera Ciszka *S Bohem v Rusku*, která je strhujícím svědectvím jezuitského kněze, který byl po vypuknutí druhé světové války zatčen v Polsku a přes dvacet let vězněn sovětským režimem. Teprve v roce 1963 byl vyměněn za sovětského agenta a mohl odjet do USA.

Hosté: Jan Plovajko, vězeň ruského gulagu, rusista Štěpán Černoušek.

Moderátor: Pavel Ryjáček. Hudební doprovod: Marie Fuxová.

Večer se uskutečnil ve spolupráci Knihovny VH, nakladatelství Paulínky, sdružení Gulag.cz a ÚSTR.

27. 10. 2014 | NEZNÁMÁ MILENA JESENSKÁ

Večer věnovaný Mileně Jesenské, spisovatelce, novinářce, překladatelce, femme fatale, provokatérce, mondénní kosmopolitce, matce, protinacistické bojovnici a také vězeňkyni připravily znalkyně díla Mileny Jesenské Alena Wagnerová a Dora Kaprálová.

19. 11. 2014 | VEČER S HLASY

Uvedení nové edice CD Hlasy, zachycující autorské čtení současných českých básníků, spisovatelů a překladatelů. Hosté: Petr Král, Lubomír Martínek, Oldřich Král a Andrej Giňa.

1. 12. 2014 | KAREL HVÍŽĎALA, PETR PITHART A PETR FISCHER – POKUSY

Slavnostní uvedení nové knihy Karla Hvižďaly: *Pokusy, eseje o uvízlých větách a lidech z let 2011–2014* s kresbami Ivana Steigera. Hudební doprovod Jitka Molavcová a Jiří Suchý. Knihu pokřtil Petr Pithart, slovem provedl Petr Fischer.

2. 12. 2014 | VÁCLAV HAVEL: SÁM SOBĚ PODEZŘELÝ

V souvislosti s 25. výročím prvního zvolení Václava Havla prezidentem republiky vydala Knihovna Václava Havla publikaci *Sám sobě podezřelý*. Soubor osobně laděných projevů z let 1990–1995 přibližuje myšlení Václava Havla nejen jako prezidenta-státníka a prezidenta-občana, ale též prezidenta-člověka. Publikaci uspořádala Anna Freimánová, předmluvu napsal Martin Palouš, doslov Michael Žantovský, fotografie Ondřej Němec.

5. 12. 2014 | JEN SE MI NEPROBUĎ ZE SNA

Eugen Brikcius vydal novou sbírku *Jen se mi neprobuď ze sna*, jejíž sugestivní tělesnost odpovídá názvu i duchu předcházejícího konvolutu.

9. 12. 2014 | ŽELEZNÁ OPONA: HOROR MINULOSTI A HRŮZNÁ VIZE BUDOUCNOSTI

Uvedení knih historičky Anne Applebaum *Železná opona a Mezi Východem a Západem*. Autorka zkoumá, jak byl v demokratických společnostech po druhé světové válce zaváděn komunismus. Klidným, ale zdrcujícím způsobem líčí, jak byly politické strany, církve, média

a nejrůznější instituce občanských společností, oslabovány a ničeny.

16. 12. 2014 | JOSEF TOPOL: O ČEM BÁSNÍK VÍ

Uvedení knihy dramatika a básníka Josefa Topola (*1935), přítele Václava Havla.

OSMDESÁTÁ – CYKLUS VÝSTAV SOUČASNÉHO UMĚNÍ

14. 1. – 9. 2. 2014 | JAN VANĚK:

A DUCH SE VZNÁŠEL NADE MNOU

Jan Vaněk (*1957 Tábor) je výtvarník, člen skupiny Pilky (Radek Brož, Roman Dvořák, Roman Trabura), působící na české výtvarné scéně v osmdesátých letech. Sám výtvarný autodidakt vystudoval Střední průmyslovou školu stavební v Českých Budějovicích. Kromě společných výstav skupiny Pilky byla jeho tvorba zastoupena např. v roce 1989 na legendární výstavě Popis jednoho zápasu. Česká výtvarná avantgarda 80. let, manželů Ševčíkových. V současnosti pracuje jako stavební technik. Výstava obrazů Jana Vaňka z přelomu osmdesátých a devadesátých let není jen ohlédnutím se za minulostí. Jeho velká abstraktní plátna nemají nic společného s abstrakcí ve smyslu odhlížení (abstrahování) od skutečnosti ani s abstrakcí, která experimentuje s barvou a podložkou jako médiem.

11. 2. – 9. 3. 2014 | VIKTOR KARLÍK:

NÁPISY A JINÉ PRÁCE

Viktor Karlík (*1962 Praha) je malíř, grafik, autor plastik a objektů. Kořeny jeho výtvarné činnosti sahají do prostředí undergroundu osmdesátých let. V roce 1981 absolvoval Střední průmyslovou školu grafickou v Praze. Posléze byl zaměstnán v depozitáři Sbírký orientálního umění Národní galerie v Praze, mj. jako restaurátor. Roku

Viktor Karlík: Nápisy a jiné práce

Jan Šafránek: Život kolem nás

1985 spoluzaložil samizdatový časopis *Jednou nohou* (později *Revolver Revue*), kde působí jako grafik a redaktor dodnes. Kromě volné tvorby a redakční práce se věnuje také knižní grafice. Jeho poslední větší retrospektivní výstava s názvem *Podzemní práce* se konala v roce 2012 v Západočeské galerii v Plzni.

Pod názvem *Nápisy* a jiné práce se skrývá výstava serigrafí, linorytů a jedné z plastik Viktora Karlíka, které byly vytvořeny během posledních osmi let a jsou věnovány často literárním osobnostem, jež autora jako inspirační zdroje doprovázejí. Ať už se jedná o portrét libeňského grafika a vizionáře (Pocta Vladimíru Boudníkovi, 2009), citáty z próz Célinových, Gombrowiczových či Musilových nebo výrok Marcela Duchampa.

11. 3. – 6. 4. 2014 | JAN ŠAFRÁNEK: ŽIVOT KOLEM NÁS

Jan Šafránek (*1948 Hradec Králové) je výtvarník s nezměnitelným rukopisem, známý českému publiku především svými figurálními malbami. Původně autodidakt začínal jako malíř reklamních panelů pro filmový podnik v Hradci Králové. V roce 1974 přesídlil do Prahy, kde se pohyboval v okruhu undergroundu a mezi členy Křižovnícké školy čistého humoru bez vtipu. Po podpisu Charty 77 byl kvůli nátlaku StB nucen v roce 1979 emigrovat do Vídně, kde studoval malbu a kresbu v ateliéru prof. Carla Ungera na Vysoké škole uměleckoprůmyslové. Pár let poté se usadil v australském Sydney. Podnikal cesty po Spojených státech amerických, Mexiku, Jižní Americe, Tichomoří. Od roku 1990 střídavě žije a tvoří ve Vídni a v Praze. Jeho poslední výstava s názvem *Na cestě* se konala v roce 2013 v Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem.

Výstava *Život kolem nás* představuje Šafránkovy olejomalby a práce na papíře z let 2003–2014. Hlavním tématem je lidská figura, svět lidí. Běžný městský ruch, hemžení lidu na ulicích, všední práce a situace, které zobrazují

prodavače odevzdaně nabízející zboží, pouliční umělce při svých exhibicích, spící recepční či bruslaře užívající si volné chvíle na pláních ledu. Muži, děti, krásky, stařeny, tlusťoši. Jakoby byli se svými životy stavěni do protikladu velkých příběhů dnešních hrdinů.

8. 4. – 4. 5. 2014 | ZDENĚK KOŠEK: KROTITEL MRAČEN

Zdeněk Košek (*1949 Duchcov) je výtvarný autodidakt věnující se především olejomalbě a kresbě. Vyučil se typografem a krátce studoval grafickou školu v Praze. V 70. a 80. letech pracoval jako sazeč a příležitostně vytvářel karikatury a humoristické kresby pro regionální noviny a časopisy. Celoživotně ho doprovází silný zájem o počasí a meteorologické jevy. Od roku 1989 je v invalidním důchodu. Vystavoval na desítkách českých i zahraničních výstav a jeho dílo je zastoupeno v jedné z neucelenějších sbírek art brut ABCD. Žije v Ústí nad Labem.

Výstava Krotitel mračen se snaží představit výtvarná díla Zdeňka Koška především z přelomu osmdesátých a devadesátých let. V autorově tvorbě i životě šlo o klíčovou dobu, kdy se proměnil jak jeho výtvarný rukopis, tak pohled na svět. Od časopiseckých karikatur se přesunul k obsedantním záznamům nepřehledného množství informací. Zapisoval různorodé zvuky, let ptáků, směr větru, nekonečné kombinace čísel a chemických prvků společně se svými osobními zážitky a údaji. Cítil se zodpovědný za chod světa, v němž je jeho hlavním posláním řídit počasí. Rituální zápisy jako přímý prostředek k ovlivnění atmosféry mu zaručovaly udržení pořádku.

28. 4. 2014 | ZDENĚK KOŠEK SE PŘEDSTAVUJE

Večer se srážkologem a bouřkologem Zdeňkem Koškem. Po promítnutí krátkého filmového portréту (*Zdeněk Košek*, režie Bruno Decharme, 2005) následovala debata o jeho celoživotní tvorbě. Večerem provázeli Jaromír Typlt a Terezie Zemánková.

Zdeněk Košek: Krotitel mračen

Zbyněk Benýšek: Triptych Čekárna a nové obrazy

6. 5. – 1. 6. 2014 | ZBYNĚK BENÝŠEK: TRIPTYCH ČEKÁRNA & NOVÉ OBRAZY

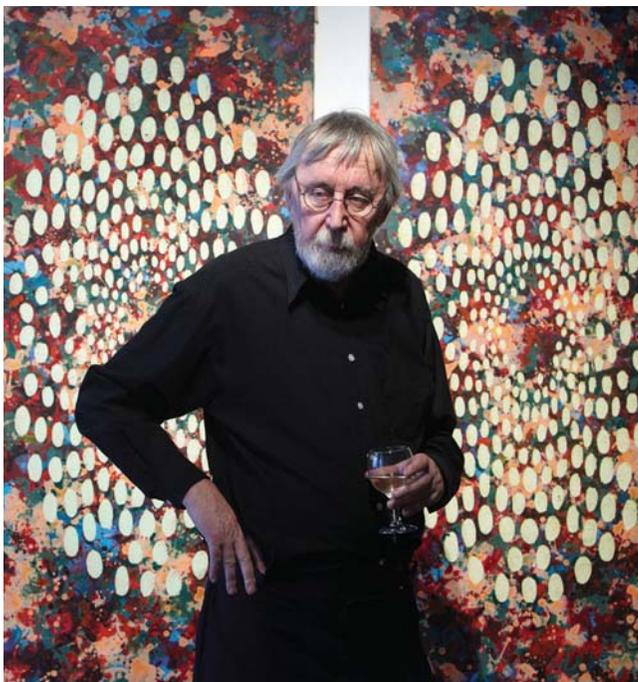
Zbyněk Benýšek (*1949 Olomouc) je malíř, grafik, básník, textař a hudebník, popravdě renesanční umělec, pocházející z umělecké generace, která nastoupila na scénu v šedesátých letech, ovlivněna západními impulsy beatnické poezie, bigbeatu a kulturou hippies. Mezi léty 1964 a 1968 studoval Střední umělecko-průmyslovou školu v Brně. Do roku 1970, kdy se mu povedlo získat modrou knížku, navštěvoval přednášky na Univerzitě Palackého v Olomouci. Následně se přesunul do Prahy, kde se pohyboval v undergroundovo-folkařském okruhu. V lednu 1977 podepsal Chartu 77 a byl pak zaměstnán jako topič, domovník a noční hlídač. V roce 1982 odjel do vídeňského exilu, kde založil a deset let redigoval tamizdatovou uměleckou revue Paternoster. V roce 1992 se přestěhoval zpět do Prahy, v posledních dvaceti letech napsal řadu scénářů pro Českou televizi, vydal sedm knih poezie a próz, soubor písňových textů a rozsáhlý román Loutky boží.

Výstava Triptych Čekárna & nové obrazy představuje výběr ze současné malířovy tvorby. Vystaveny jsou zde tři triptychy a několik doplňujících maleb. Tradičně jsou Benýškovy olejomalby označovány jako hyperrealistické či fotorealistické. Toto zařazení vyplývá především z estetiky hladké a precizní malby jeho obrazů sedmdesátých a osmdesátých let. Již tehdy ale Benýšek přistupoval ke své tvorbě nanejvýš svobodně a na rozdíl od fotorealistů obrazy volně komponoval. Od prázdnoty a absurdnosti fotorealistických děl odlišovala Benýškovy obrazy fantaskní a skrytá významovost, která mu zůstala dodnes.

3. 6. – 28. 6. 2014 | OLAF HANEL: KOLEM DOKOLA A JINAK

Olaf Hanel (*1943 Praha) je malíř, grafik, sochař, kurátor a výtvarný kritik, jeden z hlavních představitelů českého akčního umění šedesátých a sedmdesátých let. V letech 1960

až 1965 studoval na Pedagogickém institutu v Pardubicích. Od roku 1967 do 1970 působil jako ředitel Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě, kde připravil mj. výstavy Ladislavu Novákovi, Bohdanu Lacinovi, Naděždě Plíškové či Bohuslavu Reynkovi. V té době začal vytvářet své konceptuální projekty. Po příchodu do Prahy v roce 1971 působil v okruhu Křížovnické školy čistého humoru bez vtipu, jejíž členové se také stali účastníky Hanelových akcí. Po podpisu Charty 77 byl zaměstnán jako čerpač vody a topič. V únoru 1979 emigroval do Vídně, odkud se po půl roce přesunul do kanadského Montrealu. Zde mezi léty 1982 a 1983 příležitostně pracoval jako tiskař pro nakladatelství Sixty Eight Publishers. Vytvářel landartové skulptury a začal malovat. V roce 1990 se přestěhoval zpět do Prahy, kde téměř dvacet let působil jako kurátor Českého muzea výtvarných umění. Počátky výtvarné činnosti Olafa Hanela jsou spojeny s kresleným humorem, karikaturou. Kresba ovlivnila i jeho pozdější tvorbu, a to konceptuální akce, ve kterých pracoval s lineární konstrukcí a grafickými představami. V polovině sedmdesátých let s akčním uměním z politických důvodů skončil a začal hledat jiné způsoby vyjádření. Iniciační se pro něj stala návštěva jihofrancouzského města Vence, ve kterém, inspirován uměleckým geniem loci a okolní vegetací, začal gestickým způsobem vytvářet abstraktní malby. Na výstavě Kolem dokola a jinak jsou představeny Hanelovy akrylové malby z posledních dvaceti let, které jsou ovlivněné právě touto zkušeností krajiny. Jsou zde přítomny ve dvou polohách. První zobrazuje svět přírody, organického pohybu, růstu a zániku, neustále se proměňujících energií. Na pozadí náhodně vzniklých barevných skvrn, jejichž předobrazem byl autorův zážitek s průhledy listovím, se roztácejí odstředivé a dostředivé spirály, dynamické kruhy a ovály. Ve druhé z nich je tento přírodní svět konfrontován s předmětným. Nahodile vybrané předměty promítnutím a výřezy z maskovací pásky po sobě zanechávají jen siluety, otisky formy na strakatém pozadí chaosu.

Olaf Hanel: Kolem dokola a jinak

Eugen Kukla: Svědectví z ulic Kyjeva

FOTOGRAFICKÁ VÝSTAVA

**28. 2. – 6. 4. 2014 | EUGEN KUKLA:
SVĚDECTVÍ Z ULIC KYJEVA**

Výstava aktuálních dokumentárních fotografií Eugena Kukly z Majdanu z období prosinec 2013 až únor 2014. Výstava dokumentárních snímků fotoreportéra Eugena Kukly (1963) sleduje vývoj ukrajinských událostí od poklidné situace v prosinci minulého roku do napjatých okamžiků poloviny tohoto měsíce. Autorovy fotografie poskytují přímý vhled do centra dění – na střety v Gruševského ulici, demonstranty na náměstí Nezávislosti, stavění barikád z pneumatik, symbolu ukrajinské revoluce, a ohořelých policejních aut, rozbité ulice Kyjeva jako hrozné pozůstatky proběhlých bojů.

Snímky zároveň umožňují poznat pozadí „života na Majdanu“ v záběrech z improvizovaných nemocnic, pravoslavných modliteben nebo rozdělování přidělu jídla a oblečení. Nechybí portréty známých osobností jako ukrajinského profesora a režiséra Mychajla Iljenka či bývalého českého ministra zahraničí Karla Schwarzenberga při povzbuzování ukrajinské prozápadní opozice. Jedná se ale především o zachycení tamější atmosféry a jednotlivých demonstrantů s jejich osobními příběhy.

Slovy Eugena Kukly: „Spektrum demonstrujících bylo nesmírně široké, od babušek po matky s kočárky, mladí lidé, staří lidé, veteráni z Afghánistánu, studenti, střední vrstvy, Kozáci... prostě celá ukrajinská společnost.“

VZDĚLÁVÁNÍ

Vedle stálé expozice, která je veřejnosti přístupná denně mimo pondělí, stál vzdělávací program Knihovny v roce 2014 na třech pilířích. Nejstarším z nich, založeným v roce 2009, je soutěž pro studenty středních škol o Cenu Knihovny Václava Havla za nejlepší studentský esej. Druhý pilíř představovaly komentované prohlídky expozice a workshop Havel v kostce, který i v tomto roce vedla lektorka Nina Rutová. Třetí pilíř tvořily odborné tematické přednáškové cykly. Vedle toho lze do této oblasti zařadit četné přednášky z oblasti historie, lidských práv, kultury či politiky.

STÁLÁ EXPOZICE KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

Expozice nazvaná *VH aneb Havel v kostce* přibližuje návštěvníkům životní osudy Václava Havla kolážími fotografií a citátů. Dotykové obrazovky prostřednictvím podrobnějších informací i zvukových záznamů vřazují jednotlivé kapitoly – rodina, divadlo, disent a prezidentství – do širších kulturněhistorických souvislostí. Velkoplošná interaktivní mapa umožňuje návštěvníkům učinit si plastickou představu o globální, světové „stopě“ Václava Havla.

SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ STUDENTSKÝ ESEJ 2014

JAKOU VIZI MÁ SOUČASNÁ EVROPA

A JAKOU BY MÍT MĚLA?

Jedním z ústředních žánrů tvorby Václava Havla je žánr eseje – na témata literární, umělecká, společenská, politická i duchovní. Eseje Václava Havla, jako je *Moc bezmocných* či *Slovo o slovu*, se staly klasickými texty české literatury, byly přeloženy do desítek jazyků a patří k nemnoha skutečně světově proslulým výtvorům české kultury. I proto je zapotřebí dále pěstovat žánr eseje v českém jazyce – ne ve smyslu napodobování esejů

Václava Havla, ale ve smyslu havlovské odvahy pojmenovávat nepříjemné problémy a hledat jejich nekonvenční řešení.

Téma již 6. ročníku soutěže Knihovny o nejlepší studentský esej znělo: „Jakou vizi má současná Evropa a jakou by mít měla?“ Odborná porota ve složení Kateřina Machová Ondřejová, Jan Hron, Adam Šůra, Václav Tollar a Pavel Ryjáček z nich vybrala trojici nejlepších:

1. místo

Jakub Končil, Gymnázium Jana Keplera, Praha (17 let)

2. místo

Jiří Grosmann, Gymnázium Jana Keplera, Praha (16 let)

3. místo

Jan Kubelka, Vyšší odborná škola sklářská a Střední škola, Nový Bor (17 let)

Slavnostní předání diplomů a odměn se uskutečnilo v Knihovně dne 15. 12. 2014.

WORKSHOP HAVEL V KOSTCE

Havel v kostce je interaktivní program pro studenty středních škol a pro žáky 9. tříd ZŠ.

Probíhá v Knihovně Václava Havla a trvá 120 minut. Studenti sami nebo ve skupinkách čtou a zpracovávají Havlovy texty, sdílejí své názory na Havlovi blízká témata (např. disent, svědomí, absurdita) a propojují je s vlastní zkušeností. Lektorka programu Nina Rutová má dlouholetou praxi mediální, ediční i lektorskou, mimo jiné ve vedení vzdělávacího programu pro učitele „Čtením a psaním ke kritickému myšlení“.

PŘEDNÁŠKOVÉ CYKLY

UNDERGROUND A DISENT

Cykly přednášek, které se uskutečnily v průběhu dvou semestrů, koncipoval historický sociolog Nicolas Maslowský s podtitulem *Politika paměti mezi kontrolou společnosti a morálkou*. Navázal tak na přednáškový cyklus z roku 2013 (*Český underground a Paměť disentu*). Prostřednictvím přednášek a následných diskusí se studenty pokračovala Knihovna v mapování paměti „neoficiální“ české společnosti 2. poloviny 20. století. Oba cykly uspořádala Knihovna Václava Havla ve spolupráci s katedrou historické sociologie Fakulty humanitních studií UK, přednášky byly vypsané v rámci řádného studia jako součást kreditovaných předmětů.

ČESKÝ UNDERGROUND II.

26. 2. 2014 | Vymezení – úvodní přednáška Nicolase Maslowského

12. 3. 2014 | Jáchym Topol

26. 3. 2014 | Vratislav Brabenec

9. 4. 2014 | Vladimír Merta

23. 4. 2014 | Krystyna Krauze

7. 5. 2014 | Bobeš Rössler

PAMĚŤ DISENTU II.

8. 10. 2014 | Zdeněk Bárta – disent na venkově

22. 10. 2014 | Jan Ruml

12. 11. 2014 | Biskup Paďour – divadlo a církev

26. 11. 2014 | Pavel Rychetský – diskrétní zóna

3. 12. 2014 | Kamila Bendová – rodinný příběh

17. 12. 2014 | Kolektivní paměť – sociologická perspektiva

EKONOMIKA

Cyklus seminářů, připravovaných a moderovaných Vitem Macháčkem, přiblížil návštěvníkům současné ekonomické trendy a problémy netriviální, často až provokativním způsobem. Semináře pořádala Knihovna ve spolupráci s Behavioral Economics Society.

19. 2. 2014 | ELEKTRONICKÉ MĚNY V MODERNÍ EKONOMICE: PŘECHODNÁ MÁNIE NEBO PŘEDZVĚST REVOLUCE?

Podle zakladatele původní švédské pirátské strany Rickarda Falkvinge „znamená bitcoin pro bankovníství to samé, co e-mail pro pošty.“ Nakolik je toto proroctví reálné a co se dá od fenoménu, který pomalu přestává být hříčkou hackerské komunity, ale stává se fenoménem každodenně propíraným v médiích, čekat?

Pozvání přijali a o možné budoucnosti peněz promluvili: Jaroslav Brychta (X-Trade Brokers), Luboš Mokráš, (analytik České spořitelny), Prof. Ing. Zbyněk Revenda, CSc. (FFaÚ VŠE) a Vít Kalvoda.

12. 5. 2014 | KDYŽ EKONOMIE NENÍ O PENĚŽÍCH

Ekonomové nesledují pouze peněžní toky. Chceme ukázat významné proudy ekonomického uvažování, kterým je počítání korun v peněžence dost vzdálené. A naživo zkusíme experimenty z teorie her, zastavíme se také u myšlenek z pomezí ekonomie a sociologie i přírodovědných oblastí. Téma uvádí a besedu řídí Vít Macháček, účastnil se Petr Bartoň (ekonom Chicagské školy se zkušenostmi z univerzit v Chicagu a Cambridge). Petr Houdek (Přírodovědecká fakulta UK a Univerzita J. E. Purkyně). Tomáš

Mlčoch (Institutu pro zdravotní ekonomiku), Marek Hudík (Centrum pro teoretická studia).

16. 10. 2014 | SOCIÁLNÍ NEROVNOSTI A EKONOMICKÁ PROSPERITA

Ekonomie většinou hovoří o tvorbě a velikosti bohatství, „koláče“, který se rozděluje mezi obyvatele, firmy a stát fungující v rámci dané ekonomiky. Právě dobíhající krize ale přesunula pozornost na distribuci, respektive redistribuci zdrojů. Není důležité sledovat jen jak je koláč veliký, ale též kolik si z něj kdo může ukousnout. Jakkoliv na to někteří ekonomové zapomínají, jejich pohled na věc je mnohdy omezující, různé úhly pohledu představili ekonom z Univerzity Karlovy Petr Janský, sociolog Daniel Prokop z agentury Median, filozof Michael Hauser.

ČESKÉ ZEMĚ, EVROPA A SVĚT

Cyklus přednášek Markéty Křížové (Středisko ibero-amerických studií FF UK), mapující fenomén „jinakosti“ na setkávání a střetávání odlišných kulturních světů Evropy a Ameriky.

20. 1. 2014 | „ČERNÁ“ A „BÍLÁ“ LEGENDA DOBÝVÁNÍ AMERIKY

Jen půl století poté, co Kryštof Kolumbus poprvé zakotvil u břehů karibských ostrovů, nežil na karibských ostrovech jediný domorodec. Velkolepé říše Aztéků a Inků se zhroutily pod španělským nájezdem doslova jako domečky z karet. O tom, co bylo příčinou tak rychlého kolapsu, debatují evropští autoři již pět století. Byla hlavním důvodem neschopnost amerických domorodců reagovat na technologickou převahu bílých dobyvatelů, nebo krutost a bezohlednost, které současní kritikové zámořské kolonizace prohlašují za inherentní vlastnosti evropské civilizace (a skutečný zdroj její expanzivní síly)? Ale můžeme vlastně porážku indiánských říší nazvat „kolapsem“, nebo

se jednalo o „pouhou“ válečnou porážku, následovanou výměnou vládnoucí vrstvy? Jak daleko má v takovém případě vítěz právo zajít? Opět se dostáváme k otázce aplikování současných měřítek „spravedlivé války“ a lidských práv na historické události.

27. 2. 2014 | INDIÁNI V USA: DOBÝVÁNÍ DIVOKÉHO ZÁPADU, DOBOVÝ KONSTRUKT „LIDSKÝCH PRÁV“, REZERVACE A BOJ ZA VÝSADNÍ PRÁVA

Indiáni mají ve Spojených státech unikátní postavení, nesrovnatelné s ostatními etnickými skupinami a vyplývající z jejich statutu „původních obyvatel“ Severní Ameriky. Během 20. století došlo k mnoha pokusům vyřešit „indiánskou otázku“, jejich základním znakem však byla nesystematičnost a nekoordinovanost. Periodicky se střídaly snahy o zachování nebo naopak anulování výsadního postavení Indiánů. Ve druhé polovině 20. století hnutí za posílení výsadních práv původních obyvatel rozvířilo americké veřejné mínění a zpochybnilo samy základy amerického politického systému. Jaké je v současné době postavení Indiánů, jejich vliv na veřejné dění a jejich vyhlídky do budoucnosti?

15. 4. 2014 | INDIÁNI V LATINSKÉ AMERICE: Z BEZVÝZNAMNOSTI DO PREZIDENTSKÝCH PALÁCŮ.

Po celé 19. a většinu 20. století byli latinskoameričtí Indiáni téměř neviditelní, vytěsnění z politického života a jejich kultura potlačována. V posledních desetiletích však, díky souběhu sociálních procesů a narůstající citlivosti světové veřejnosti vůči problémům „čtvrtého světa“, začínají brát svůj osud do vlastních rukou. Udělení Nobelovy ceny Rigobertě Menchú v roce 1992, ohlas vyvolaný zapatistickým povstáním na jihu Mexika nebo skutečnost, že se prezidenty Peru a Bolívie stali muži honosící se svým indiánským původem, se staly mezníky ve zviditelňování indiánské otázky na celém území Latinské Ameriky. Zároveň se ale stále více odhaluje i hloubka

sociálních a ekonomických problémů a objevují se nové, zapříčiněné turismem, narůstající ekonomickou globalizací i devastací přírodního prostředí.

VEČERY S MARKEM ORKO VÁCHOU

Marek Vácha, český římskokatolický kněz, teolog, přírodovědec, pedagog a spisovatel je farářem lechovické farnosti, kaplanem Římskokatolické akademické farnosti při kostele Nejsvětějšího Salvátora a přednostou Ústavu etiky na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Specializuje se na otázky evoluční biologie a lékařské i environmentální etiky. Jeho přednáškový cyklus pokračoval v následujícím roce a zaznamenal velkou návštěvnost i sledovanost nahrávek v archivu Knihovny.

10. 11. 2014 | KDO JE ČLOVĚK... NA VYPRÁVĚNÍ PŘÍBĚHŮ ZÁLEŽÍ

Večery s Markem Orko Váchou V roce 2005 byl popsán genom šimpanze a vědecká komunita čekala, zda-li při porovnání tohoto genomu s naším naleznou nějaké rozdíly, geny pro lidství. Linie obou DNA jsou téměř totožné.

DALŠÍ PŘÍLEŽITOSTNÉ PŘEDNÁŠKY A DISKUSE

3. 1. 2014 | K ČEMU JSOU STUDIA V ZAHRANIČÍ?

Panelová diskuse o studiu v zahraničí s Tomášem Jungwirthem, Janem Strakou a Radkem Špicarem na setkání Bakala Scholars.

25. 2. 2014 | MILAN DRÁPALA: „DISIDENTI“ TŘETÍ REPUBLIKY (1945–1948)

Rok 1945 přinesl do obnoveného Československa svobodu a spoustu nadějí na vybudování demokratické a spravedlivé společnosti. Za jejich obzorem však vystupovaly hrozby, jež plynuly nejen z mocenských ambic komunistů opřených o sovětskou dominanci, ale byly zakódovány

i v politickém systému Národní fronty a poválečné kolektivní mentalitě. Pokusy o systémovou kritiku a změnu režimu třetí republiky byly v českém prostředí vcelku výjimečné a neúspěšné, přesto jsou pozoruhodným svědectvím intelektuálního nonkonformismu i politické prozíravosti. Referát představil osobnosti reprezentující v dobovém diskurzu tyto marginální postoje a načrtl obrysy jejich kritiky.

7. 5. 2014 | PAVEL PECHÁČEK: STĚHOVÁNÍ JAKO OSUD
Povídání Pavla Pecháčka, Lídy Rakušanové a historika Prokopa Tomka o Rádiu Svobodná Evropa, Hlasu Ameriky, Václavu Havlovi i o tom, jak se zrodilo stěhování „štvavé vysílačky“ z Mnichova do Prahy.

13. 5. 2014 | MUSLIMOVÉ A ZÁPAD ANEB PROČ ISLÁM BUDÍ STRACH

O islámu se v posledních letech hovoří stále častěji a téma vyvolává silné emoce. Nejinak je tomu i v České republice s její nepočtenou muslimskou menšinou. Ještě před nedávnem marginální téma vzbuzuje zájem politiků i aktivistů a vyvolává často bouřlivé rozpravy, v nichž islám vystupuje jako jistá „antiteze“ naší (západní, křesťanské atd.) civilizace. O islámu a o jeho tolik medializovaných „třecích plochách“ diskutovali v Knihovně Václava Havla arabisté a islamologové Jan Čuřík, Petr Pelikán a Bronislav Ostřanský. Večer moderoval Jan Fingerland (Český rozhlas).

14. 5. 2014 | CO ZNAMENAJÍ SLOVA VE SPOLEČNOSTI
Přednáška Nicolase Maslowského, sociologa polsko-francouzského původu, který se dlouhodobě zabývá rolí disentu a kulturního undergroundu ve společnosti. Přednáška pojednávala o moci slov ze sociologického pohledu, od sociologů jako Bourdieu až po myšlenky Václava Havla v jeho *Moci bezmocných*.

23. 9. 2014 | ROK BEZ MAGORA

V den nedožitých 70. narozenin Ivana Martina Jirouse se uskutečnila projekce dokumentárního filmu, vzniklého bezprostředně po smutné události. Film mapuje kaleidoskop životních příběhů IMJ alias Magora, básníka, publicisty a výtvarného kritika, který je znám především spoluprací s undergroundovou kapelou Plastic People. Za své akce a politické názory byl pětkrát vězněn. Snímek Olivera Maliny Morgensterna se dočkal i mnoha rozporuplných kritik.

24. 10. 2014 | VEČER K 75. VÝROČÍ PRVNÍHO TRANSPORTU EVROPSKÝCH ŽIDŮ

Dne 18. října 1939 byl vypraven z Ostravy první transport Židů v dějinách holocaustu organizovaný Adolfem Eichmannem. Směřoval do Niska nad Sanem. Deportovaní museli vybudovat tábor, který měl být destinací pro další transporty. Od „Plánu Nisko“ se však upustilo a tábor byl zrušen. Část zadržovaných se vrátila domů, část byla zavražděna nacisty a část zahnána do SSSR, kde mnozí skončili v gulagu. Zaměstnanci ÚSTRu našli v ukrajinských archivech stovky spisů NKVD k obětem transportů do Niska. Nově objevené dokumenty společně s osudy deportovaných představili Mečislav Borák, Jan Dvořák a Adam Hradílek.

12. 11. 2014 | DISENT A EXIL... CESTA K LISTOPADU

Jaký význam měly pro disent osobnosti exilu, které informovaly o dění v ČSSR a pomáhaly disentu? Jak fungovaly „kanály“ a jaké byly způsoby spolupráce přes Železnou oponu? A jak účinně se dařilo StB mařit kontakt mezi domácími „chartistickými hnízdy“ a zahraničními „diverzními centrály“?

Debatu vedl historik Petr Blažek. Hosté: socioložka Jiřina Šiklová, badatel Radek Schovánek (ÚSTR), knihovník Jiří Gruntorád (Libri prohibiti) a Alexandr Vondra, někdejší mluvčí Charty 77 a diplomat.

13. 11. 2014 | BRONISLAV OSTŘANSKÝ:

ATLAS MUSLIMSKÝCH STRAŠÁKŮ

Zájem o islám narůstá. Řada kontroverzních jevů, jež léta plní zpravodajské rubriky, se ale v příručkách o islámu nevyskytuje. Nezasvěcený pozorovatel tak může nabýt dojmu, jako by existovaly dva islámy, mediální a ten z knihoven či univerzit, jejichž průnik se zdá být minimální. A právě tuto mezeru by měl zaplnit *Atlas muslimských strašáků*, jenž se soustředí na ta islámská či muslimská témata, která bývají tolik medializována – a mezi nemuslimy často přijímána s nepochopením či obavami. Autor, vědecký pracovník Orientálního ústavu AV ČR, v knize předkládá nástin vybraných „strašáků“, pomocí nichž by chtěl přispět k lepšímu chápání islámu a muslimů.

Dílo uvedl prof. Luboš Kropáček (Ústav Blízkého východu a Afriky FF UK v Praze).

Večer se uskutečnil v rámci 6. ročníku festivalu Nad Prahou pŕlměsíc.

18. 11. 2014 | VEČER SE SMRTÍ

Debatu o tom, jak v České republice umíráme. Ročně v naší zemi zemře 105 tisíc lidí, z toho 69 % v nemocnici nebo LDN. Většina z nás přitom chce zemřít doma, ale málokomu se jeho přání vyplní. Schází dostupná paliativní péče a systém podpory pečujících osob. Služby hospiců nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění. Pečující nemají záruky, rozhodnou-li se o své blízké postarat, že nepřijdou o práci a budou schopni se uživit. A lékaři upozorňují, že na sdělení špatné zprávy svým pacientům mají zhruba deset minut. Tolik času trvá vynést koš s odpadky... Jak tento stav změnit? A chceme to vůbec, nebo se nám podařilo smrt ze života vytěsnit? Mezi diskutujícími byli Marek Uhlíř – domácí hospic Cesta domů, Iva Holmerová – geriatrica, Gerontologické centrum, Zdeněk Kalvach – lékař, geriatr, bývalý místopředseda České geriatrické a Pavel

Pokorný – kaplan, moderátor: Petr Třešňák. Večer byl připraven ve spolupráci s organizací Cesta domů.

19. 11. 2014 | STUDENTSKÁ THÁLIE:

POETICKÉ FÓRUM

Setkání mladých literátů se čtením oceněných účastníků Autorského počínu Studentské Thálie a básnických hostů z národních literárních soutěží: Hořovice Václava Hraběte a Ortenova Kutná Hora.

8. 12. 2014 | PŘIROZENÁ ARCHITEKTURA:

HLEDÁNÍ BUDOUCNOSTI

Architekt Martin Rajniš se skupinou spolupracovníků vytvářejí po více než deset let řadu experimentálních staveb a hledají možné cesty budoucího vývoje architektury. Tomuto úsilí se dostává čím dál tím větší pozornosti i v mezinárodním kontextu (Global Award for Sustainable Architecture/Cena za udržitelnou architekturu Paříž 2014, Plischkeho cena Vídeň 2014, 3x nominace na Cenu Mies van der Rohe v letech 1997, 2004 a 2008). Přednáška byla věnována jak jednotlivým stavbám, tak i možným trendům budoucího vývoje ve světle stále rychlejších změn, které prožíváme. Večer moderoval Jan Macháček.

OHLASY V MÉDIÍCH

V roce 2014 se o Knihovně Václava Havla psalo či hovořilo v 1 034 tištěných, audiovizuálních a elektronických mediálních výstupech, sledovaných firmou Newton Media (v roce 2013 tomu bylo v 830 případech). Pozornost byla během roku věnována celosvětovému projektu Laviček Václava Havla (100) a 25. výročí události 17. listopadu 1989 (87). Program Knihovny Václava Havla byl zmiňován v souvislosti s Ruskem (75) a Ukrajinou (31), čtyři desítky článků informovaly o Ceně Václava Havla za lidská práva 2014 a jejím laureátovi, vězněném ázerbájdžánském ochránci lidských práv Anaru Mammadlím

a dokumentární film Andrey Sedláčkové *Život podle Václava Havla*, který Knihovna Václava Havla koprodukovala, se objevil v 25 sledovaných článcích. Z ediční produkce si pozornost vysloužila knížka Pavla Juráčka *Prostřednictvím kočky* (15). Knihovna Václava Havla se objevovala rovněž v článcích o domácí a zahraniční politice, konkrétně v souvislosti s Milošem Zemanem (97), Bohuslavem Sobotkou (58), Karlem Schwarzenbergem (53) a Lubomírem Zaorálkem (16). Uvedeným i dalším tématům se média věnovala ve větší míře, ale spojovala je často pouze se jménem Václava Havla samého.

NÁVŠTĚVNOST

Během roku 2014 dosáhl celkový počet návštěvníků akcí Knihovny 11.145 osob. Z většiny akcí je pořizován videozáznam, který je posléze zveřejněn na YouTube kanálu Knihovny. Ten ke konci roku zaznamenal 71.064 zhlédnutí (v roce 2013 videa na tomto kanále zhlédlo 58.900 zájemců). Knihovna byla též velmi aktivní na sociálních sítích. Na své facebookové stránce měla ke konci roku 11.893 přátel. Zprávy Knihovny zveřejňované na Twitteru sledovalo 2.081 followers.

Na webových stránkách Knihovny lze nalézt měsíční programy, aktuality, informace o projektech Knihovny, video a foto dokumentaci jednotlivých akcí, ale také vstup do elektronického archivu Dokumentačního centra. Měsíční návštěvnost stránek se pohybovala mezi 8000 a 10.000 návštěvníky. Knihovna rozesílá každý týden elektronický newsletter s programem a příležitostně upoutávky na jednotlivé akce. K odběru se lze zaregistrovat na webových stránkách.

FINANČNÍ PŘEHLEDY

Náklady 2014	17 881 328 Kč
Dokumentační centrum	3 824 442
Výzkum a konference	226 215
Publikace	1 368 540
Svět Václava Havla	1 544 250
Evropské dialogy Václava Havla	578 235
Cena Václava Havla	677 058
Klub	4 257 189
Výstavy	450 156
Vzdělávání	57 967
Administrativní a režijní náklady	4 897 276

Přijaté finanční dary a dotace	15 708 276 Kč
Fondation Zdenek at Michaela Bakala	14 300 000
RPG RE Commerical/ Asental Bussiness s.r.o.	758 953
Nadace Karla Janečka	248 832
Ministerstvo zahraničních věcí	200 000
Visegrad Fund	125 968
Česko německý fond budoucnosti	44 364
Milena Kelly	10 000
Eyedeia Recognition	5 000
Michal Broža	3 600
Marek Kovařík	2 700
Tomáš Pikola	2 200
Martin Konečný	400
Drobní dárci	6 259

Nefinanční dary:

TechSoup	53 706
AG studio	

Vlastní výnosy 2014	1 561 000 Kč
<i>Z toho:</i>	
Příjmy z prodeje vlastních výrobků (knihy, pohlednice)	690 000
Příjmy z prodeje cizích výrobků	34 000
Prodej služeb	837 000
Úroky a kurzovní rozdíly	77 000
Ostatní výnosy	118 000

Přehled vývoje celkových nákladů

2010	7 553 000,- Kč
2011	10 952 000,- Kč
2012	14 423 000,- Kč
2013	17 877 062,- Kč
2014	17 881 328,- Kč

FUNDRAISING

I v roce 2014 se Knihovna Václava Havla věnovala fundraisingu s cílem diversifikace zdrojů příjmů.

V prodeji vlastních knih se nepodařilo navázat na úspěch z roku 2013 s titulem Miloš Havel – český filmový magnát. Přesto příjmy z knih nebyly zanedbatelné i díky již osvědčenému e-shopu a dosáhly částky bezmála 700 tisíc korun. Úspěšné byly například tituly *Sám sobě podezřelý* Václava Havla, *Fantazie g moll* Filipa Topola, *Prostřednictvím kočky* Pavla Juráčka či *Příběh Edice Expedice* sestavený Gabrielou Romanovou.

Vedle velkorysé a dlouhodobé podpory programů a provozu ze strany Fondation Zdenek et Michaela Bakala, který je zajištěn prostřednictvím tříletého finančního rámce až do roku 2017, se podařilo v roce 2014 Knihovně získat příjmy i z jiných zdrojů.

Společnost RPG RE Commercial poskytla dar na krytí výdajů spojených se sídlem Knihovny v ulici Kateřinské. Ministerstvo zahraničních věcí ČR se prostřednictvím

dotace podílelo na nákladech na konferenci u příležitosti udělení Ceny Václava Havla za lidská práva. Z Visegradského fondu Knihovna získala grant na kofinancování projektu Evropské dialogy Václava Havla, Česko-německý fond budoucnosti pomohl finančně se sérií tzv. Hovorů přes hranici. Za finanční podpory Nadace Karla Janečka organizovala Knihovna spolu s partnery jako Česká televize či Divadlo Archa v září 2014 velkolepé setkání *Fenomén underground*. Polská nadace European Network Remembrance And Solidarity přispěla částkou 45 050 Kč na projekt *Freedom Express*.

I v roce 2014 Knihovna získala nefinanční dar formou podpory nákupu software od firmy Microsoft prostřednictvím programu TechSoup zajišťovaným Sdružením VIA. Firma AG Studio poskytla formou daru jeden stolní počítač s příslušenstvím.

Z ostatních zdrojů příjmů nelze opomenout laskavou neziskovou pomoc drobných dárců, jejichž počet se zvyšuje.

ROZVAHA

ke dni **31.12.** 2014

(v tisících Kč)

IČ					
2	7	1	6	9	4 1 3

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky

Knihovna Václava Havla o.p.s.

Kateřinská 487/18

Praha 2

12800

AKTIVA

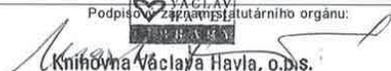
	Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A. Dlouhodobý majetek celkem	1	+987	+1 046
A. I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	2	+1 010	+1 071
A. I. 1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	3		
A. I. 2. Software	4	+825	+825
A. I. 3. Ocenitelná práva	5		
A. I. 4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	6		
A. I. 5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	7	+185	+246
A. I. 6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	8		
A. I. 7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	9		
A. II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	10	+1 437	+1 706
A. II. 1. Pozemky	11		
A. II. 2. Umělecká díla, předměty a sbírky	12	+651	+277
A. II. 3. Stavby	13		
A. II. 4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	14	+786	+1 429
A. II. 5. Pěstitelské celky trvalých porostů	15		
A. II. 6. Základní stádo a tažná zvířata	16		
A. II. 7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	17		
A. II. 8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	18		
A. II. 9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	19		
A. II. 10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	20		
A. III. Dlouhodobý finanční majetek celkem	21		
A. III. 1. Podíly v ovládaných a řízených osobách	22		
A. III. 2. Podíly v osobách pod podstatným vlivem	23		
A. III. 3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	24		
A. III. 4. Půjčky organizačním složkám	25		
A. III. 5. Ostatní dlouhodobé půjčky	26		
A. III. 6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	27		
A. III. 7. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	28		
A. IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	29	-1 460	-1 731
A. IV. 1. Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	30		
A. IV. 2. Oprávky k softwaru	31	-674	-825
A. IV. 3. Oprávky k ocenitelným právům	32		
A. IV. 4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	33		
A. IV. 5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	34		-39
A. IV. 6. Oprávky ke stavbám	35		
A. IV. 7. Oprávky k samost. movitým věcem a souborům movitých věcí	36	-786	-867
A. IV. 8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	37		
A. IV. 9. Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	38		
A. IV. 10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	39		+0
A. IV. 11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	40		

	Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
B. Krátkodobý majetek celkem	41	+11 064	+11 701
B. I. Zásoby celkem	42	+2 306	+2 642
B. I. 1. Materiál na skladě	43		
B. I. 2. Materiál na cestě	44		
B. I. 3. Nedokončená výroba	45	+324	+484
B. I. 4. Polotovary vlastní výroby	46		
B. I. 5. Výrobky	47	+1 824	+2 010
B. I. 6. Zvířata	48		
B. I. 7. Zboží na skladě a v prodejnách	49	+158	+148
B. I. 8. Zboží na cestě	50		
B. I. 9. Poskytnuté zálohy na zásoby	51		
B. II. Pohledávky celkem	52	+192	+697
B. II. 1. Odebíratelé	53	+188	+211
B. II. 2. Směnky k inkasu	54		
B. II. 3. Pohledávky za eskontované cenné papíry	55		
B. II. 4. Poskytnuté provozní zálohy	56		+420
B. II. 5. Ostatní pohledávky	57		+31
B. II. 6. Pohledávky za zaměstnanci	58		+3
B. II. 7. Pohledávky za institucemi soc. zabezp. a veřejného zdravotního pojištění	59		
B. II. 8. Daň z příjmů	60		
B. II. 9. Ostatní přímé daně	61		
B. II. 10. Daň z přidané hodnoty	62		
B. II. 11. Ostatní daně a poplatky	63		
B. II. 12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	64		
B. II. 13. Nároky na dotace a ost. zúčtování s rozp. orgánů územ. sam. celků	65		
B. II. 14. Pohledávky za účastníky sdružení	66		
B. II. 15. Pohledávky z pevných termínovaných operací a opcí	67		
B. II. 16. Pohledávky z vydaných dluhopisů	68		
B. II. 17. Jiné pohledávky	69		
B. II. 18. Dohadné účty aktivní	70	+4	+32
B. II. 19. Opravná položka k pohledávkám	71		
B. III. Krátkodobý finanční majetek celkem	72	+8 519	+8 067
B. III. 1. Pokladna	73	+54	+41
B. III. 2. Ceniny	74		
B. III. 3. Účty v bankách	75	+8 465	+8 026
B. III. 4. Majetkové cenné papíry k obchodování	76		
B. III. 5. Dluhové cenné papíry k obchodování	77		
B. III. 6. Ostatní cenné papíry	78		
B. III. 7. Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	79		
B. III. 8. Peníze na cestě	80		
B. IV. Jiná aktiva celkem	81	+47	+295
B. IV. 1. Náklady příštích období	82	+47	+295
B. IV. 2. Příjmy příštích období	83		
B. IV. 3. Kursové rozdíly aktivní	84		
AKTIVA CELKEM	85	+12 051	+12 747

PASIVA

	Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A. Vlastní zdroje celkem	86	+6 564	+6 304
A. I. Jmění celkem	87	+6 564	+6 215
A. I. 1. Vlastní jmění	88	+66	+66
A. I. 2. Fondy	89	+6 498	+6 149
A. I. 3. Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků	90		
A. II. Výsledek hospodaření celkem	91	+0	+89
A. II. 1. Účet výsledku hospodaření	92	XXXXXXXXXXXXXX	+89
A. II. 2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	93	+0	XXXXXXXXXXXXXX
A. II. 3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	94		
B. Cizí zdroje celkem	95	+5 487	+6 443
B. I. Rezervy celkem	96		
B. I. 1. Rezervy	97		
B. II. Dlouhodobé závazky celkem	98	+3 744	+3 744
B. II. 1. Dlouhodobé bankovní úvěry	99		
B. II. 2. Vydané dluhopisy	100		
B. II. 3. Závazky z pronájmu	101		
B. II. 4. Přijaté dlouhodobé zálohy	102		
B. II. 5. Dlouhodobé směnky k úhradě	103		
B. II. 6. Dohadné účty pasivní	104		
B. II. 7. Ostatní dlouhodobé závazky	105	+3 744	+3 744
B. III. Krátkodobé závazky celkem	106	+1 743	+2 305
B. III. 1. Dodavatelé	107	+125	+593
B. III. 2. Směnky k úhradě	108		
B. III. 3. Přijaté zálohy	109		
B. III. 4. Ostatní závazky	110		
B. III. 5. Zaměstnanci	111	+479	+352
B. III. 6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům	112	+3	
B. III. 7. Závazky k institucím soc. zabezpečení a veř. zdrav. pojištění	113	+289	+202
B. III. 8. Daň z příjmů	114		+8
B. III. 9. Ostatní přímé daně	115	+113	+104
B. III. 10. Daň z přidané hodnoty	116		
B. III. 11. Ostatní daně a poplatky	117		
B. III. 12. Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	118		
B. III. 13. Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů úz. samos. celků	119		
B. III. 14. Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	120		
B. III. 15. Závazky k účastníkům sdružení	121		
B. III. 16. Závazky z pevných termínových operací a opcí	122		
B. III. 17. Jiné závazky	123	+237	+236
B. III. 18. Krátkodobé bankovní úvěry	124		
B. III. 19. Eskontní úvěry	125		
B. III. 20. Vydané krátkodobé dluhopisy	126		
B. III. 21. Vlastní dluhopisy	127		
B. III. 22. Dohadné účty pasivní	128	+497	+810
B. III. 23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	129		
B. IV. Jiná pasiva celkem	130		+394
B. IV. 1. Výdaje příštích období	131		+394
B. IV. 2. Výnosy příštích období	132		
B. IV. 3. Kursové rozdíly pasivní	133		
PASIVA CELKEM	134	+12 051	+12 747

Okamžik sestavení:
Předmět činnosti č. 1 :
Předmět činnosti č. 2 :

Podpisovatel:
Knižovna Václava Havla, o.p.s.
Ostrovní 129/13, 110 00 Praha 1
tel.: 222 220 112

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Razítko

Výkaz zisku a ztráty

ke dni **31.12.** **2014**

(v tisících Kč)

IČ
2 7 1 6 9 4 1 3

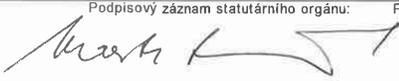
Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky
Knihovna Václava Havla o.p.s.
Katefinská 487/18
Praha 2
12800

A. Náklady	Číslo řádku	Stav k rozvahovému dni		Celkem
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	
A. I. Spotřebované nákupy celkem	1	+589	+11	+600
A. I. 1. Spotřeba materiálu	2	+589		+589
A. I. 2. Spotřeba energie	3			
A. I. 3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	4			
A. I. 4. Prodané zboží	5		+11	+11
A. II. Služby celkem	6	+9 216		+9 216
A. II. 5. Opravy a udržování	7	+26		+26
A. II. 6. Cestovné	8	+164		+164
A. II. 7. Náklady na reprezentaci	9	+334		+334
A. II. 8. Ostatní služby	10	+8 692		+8 692
A. III. Osobní náklady celkem	11	+7 638		+7 638
A. III. 9. Mzdové náklady	12	+5 755		+5 755
A. III. 10. Zákonné sociální pojištění	13	+1 883		+1 883
A. III. 11. Ostatní sociální pojištění	14			
A. III. 12. Zákonné sociální náklady	15			
A. III. 13. Ostatní sociální náklady	16			
A. IV. Daně a poplatky celkem	17			
A. IV. 14. Daň silniční	18			
A. IV. 15. Daň z nemovitosti	19			
A. IV. 16. Ostatní daně a poplatky	20			
A. V. Ostatní náklady celkem	21	+148		+148
A. V. 17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	22			
A. V. 18. Ostatní pokuty a penále	23			
A. V. 19. Odpis nedobytné pohledávky	24			
A. V. 20. Úroky	25			
A. V. 21. Kursové ztráty	26	+11		+11
A. V. 22. Dary	27	+67		+67
A. V. 23. Manka a škody	28	+25		+25
A. V. 24. Jiné ostatní náklady	29	+45		+45
A. VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	30	+271		+271
A. VI. 25. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	31	+271		+271
A. VI. 26. Zůstatková cena prodaného dlouhodob. nehmot. a hmot. majetku	32			
A. VI. 27. Prodané cenné papíry a podíly	33			
A. VI. 28. Prodaný materiál	34			
A. VI. 29. Tvorba rezerv	35			
A. VI. 30. Tvorba opravných položek	36			
A.VII. Poskytnuté příspěvky celkem	37			
A.VII. 31. Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	38			
A. VII. 32. Poskytnuté členské příspěvky	39			
A.VIII. Daň z příjmů celkem	40	+8		+8
A.VIII. 33. Dodatečné odvody daně z příjmů	41	+8		+8
Náklady celkem	42	+17 870	+11	+17 881

	Číslo řádku	Stav k rozvahovému dni		Celkem
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	
B. Výnosy				
B. I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	43	+1 527	+34	+1 561
B. I. 1. Tržby za vlastní výrobky	44	+690		+690
B. I. 2. Tržby z prodeje služeb	45	+837		+837
B. I. 3. Tržby za prodané zboží	46		+34	+34
B. II. Změna stavu vnitroorganizačních zásob celkem	47	+309		+309
B. II. 4. Změna stavu zásob nedokončené výroby	48	+76		+76
B. II. 5. Změna stavu zásob polotovarů	49			
B. II. 6. Změna stavu zásob výrobků	50	+233		+233
B. II. 7. Změna stavu zvířat	51			
B. III. Aktivace celkem	52			
B. III. 8. Aktivace materiálu a zboží	53			
B. III. 9. Aktivace vnitroorganizačních služeb	54			
B. III. 10. Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	55			
B. III. 11. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	56			
B. IV. Ostatní výnosy celkem	57	+15 774		+15 774
B. IV. 12. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	58			
B. IV. 13. Ostatní pokuty a penále	59			
B. IV. 14. Platby za odepsané pohledávky	60			
B. IV. 15. Úroky	61	+39		+39
B. IV. 16. Kursové zisky	62	+38		+38
B. IV. 17. Zúčtování fondů	63	+15 579		+15 579
B. IV. 18. Jiné ostatní výnosy	64	+118		+118
B. V. Tržby z prodeje majetku, zúčt. rezerv a opravných položek	65			
B. V. 19. Tržby z prodeje dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku	66			
B. V. 20. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	67			
B. V. 21. Tržby z prodeje materiálu	68			
B. V. 22. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	69			
B. V. 23. Zúčtování rezerv	70			
B. V. 24. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	71			
B. V. 25. Zúčtování opravných položek	72			
B. VI. Přijaté příspěvky celkem	73			
B. VI. 26. Přijaté příspěvky zúčtované mezi org. složkami	74			
B. VI. 27. Přijaté příspěvky (dary)	75			
B. VI. 28. Přijaté členské příspěvky	76			
B. VII. Provozní dotace celkem	77	+326		+326
B. VII. 29. Provozní dotace	78	+326		+326
Výnosy celkem	79	+17 936	+34	+17 970
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	80	+66	+23	+89
C. I. 34. Daň z příjmů	81			
D. Výsledek hospodaření po zdanění	82	+66	+23	+89

Knihovna Václava Havla, o.p.s.
 Ostrovní 129/13, 110 00 Praha 1
 tel.: 222 220 112
 IČ: 27169413 DIČ: CZ27169413
www.vaclavhavel-library.org

Okamžik sestavení:	Podpisový záznam statutárního orgánu:	Podpis osoby odpovědné za sestavení:	Razítko
Předmět činnosti č. 1:			
Předmět činnosti č. 2:			

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2014 (v tisících Kč)

1. Charakteristika a hlavní aktivity

Založení a charakteristika společnosti

Knihovna Václava Havla, o.p.s. ("společnost") vznikla dne 26. července 2004.

Hlavním účelem zřízení společnosti jsou archivní, archivně badatelské, dokumentační a knihovnické činnosti zaměřené na dílo Václava Havla a dokumenty či věci s jeho působením související, jejich odborná analýza a s tím související vzdělávací a popularizační aktivity.

Sídlo společnosti

Knihovna Václava Havla, o.p.s.
Kateřinská 487/18, Nové Město
128 00 Praha 2
Česká republika

Identifikační číslo

271 69 413

Členové správní rady k 31. prosinci 2014 a k 31. prosinci 2013

Jan Macháček (předseda)

Dagmar Havlová

Michal Horáček

Mark Vydra

Bessel Kok

Michaela Bakala

Martin Palouš

Jacques Rupnik

Nina Smitová

Statutárním orgánem společnosti je ředitelka společnosti paní Marta Smolíková.

Členové dozorčí rady k 31. prosinci 2014 a k 31. prosinci 2013

Dita Stejskalová

Mgr. Emil Holub

Ondřej Jonáš

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2014 (v tisících Kč)

Zakladatelé společnosti

Dagmar Havlová

Miloslav Petrusek

Karel Schwarzenberg

Zakladatelé společnosti se při založení společnosti zavázali ke vkladům v celkové výši 3 tis. Kč. Tyto vklady jsou plně splaceny a nejsou zapsány v rejstříku obecně prospěšných společností.

Změny v rejstříku obecně prospěšných společností

S účinností od 29. března 2014 byla Dagmar Havlová znovu jmenována členkou správní rady. Tato skutečnost byla zapsána 23. ledna 2015 do rejstříku obecně prospěšných společností.

2. Zásadní účetní postupy používané společností

- (a) Způsob zpracování účetních záznamů, způsob a místo jejich úschovy

Účetnictví je vedeno externí společností VGD, s.r.o. v systému Byznys VR. Účetní doklady jsou uloženy na adrese zmíněné účetní společnosti.

- (b) Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je evidován v pořizovací ceně. Dlouhodobý hmotný majetek v pořizovací ceně do 40 tis. Kč a dlouhodobý nehmotný majetek do 60 tis. Kč není vykazován v rozvaze a je účtován do nákladů v roce jeho pořízení.

V následující tabulce jsou uvedeny metody a doby odpisování podle skupin majetku:

Majetek	Metoda	Doba odpisování
Kancelářské vybavení, nábytek	Lineární	3 roky
Software	Lineární	5 let

- (c) Přepočty cizích měn

Společnost používá pro přepočet transakcí v cizí měně denní kurz ČNB. V průběhu roku účtuje společnost pouze o realizovaných kurzových ziscích a ztrátách.

Aktiva a pasiva v zahraniční měně jsou k rozvahovému dni přepočítávána podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou. Nerealizované kurzové zisky a ztráty jsou zachyceny v rozvaze.

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2014 (v tisících Kč)

(d) Zásoby

Nedokončená výroba a hotové výrobky (knihy) zahrnují materiálové, mzdové a ostatní přímé náklady. Úbytek nedokončené výroby a hotových výrobků je oceňován metodou váženého aritmetického průměru.

Zboží je oceňováno v pořizovacích cenách. Pořizovací cena zahrnuje cenu pořízení a vedlejší pořizovací náklady (např. dopravu). Úbytek zásob je oceňován metodou váženého aritmetického průměru.

Knihy pořízené pro účely činnosti archivu knihovny jsou evidovány v podrozvahové evidenci a jsou účtovány do nákladů po dobu pěti let.

(e) Přijaté a poskytnuté dary

Společnost účtuje o finančních prostředcích přijatých na základě darovacích smluv na účet Fondy, ze kterého jsou tyto přijaté finanční prostředky zúčtovány dle charakteru jejich použití následujícími způsoby:

- do výkazu zisku a ztráty ve prospěch účtu Zúčtování fondů do výše nákladů vynaložených na jednotlivé projekty (střediska) nebo provozní činnost v daném účetním období;

- proti bankovnímu účtu v případě poskytnutí finančních prostředků na projekty třetích stran, které byly vybrány v rámci jednotlivých projektů společnosti.

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2014 (v tisících Kč)

3. Dlouhodobý majetek

(a) Dlouhodobý nehmotný majetek

	Software	Ostatní nehmotný majetek	Celkem
Pořizovací cena			
Zůstatek k 1.1.2014	825	185	1 010
Přírůstky	--	61	61
Úbytky	--	--	--
Přeúčtování	--	--	--
Zůstatek k 31.12.2014	825	246	1 071
Oprávk			
Zůstatek k 1.1.2014	674	--	674
Odpisy	151	39	190
Oprávk k úbytkům	--	--	--
Přeúčtování	--	--	--
Zůstatek k 31.12. 2014	825	39	864
Zůstatková hodnota 1.1.2014	151	185	336
Zůstatková hodnota 31.12.2014	--	207	207

(b) Dlouhodobý hmotný majetek

	Kancelářské vybavení, nábytek	Umělecká díla, předměty a sbírky	Celkem
Pořizovací cena			
Zůstatek k 1.1.2014	786	651	1 437
Přírůstky	428	--	428
Úbytky	--	-159	-159
Přeúčtování	215	-215	--
Zůstatek k 31.12.2014	1 429	277	1 706
Oprávk			
Zůstatek k 1.1.2014	786	--	786
Odpisy	81	--	81
Oprávk k úbytkům	--	--	--
Přeúčtování	--	--	--
Zůstatek k 31.12.2014	867	--	867
Zůstatková hodnota 1.1.2014	--	651	651
Zůstatková hodnota 31.12.2014	562	277	839

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2014 (v tisících Kč)

4. Účty v bankách

Finanční prostředky jsou vedeny na běžných účtech denominovaných v CZK, USD a EUR. Zůstatek na bankovních účtech k 31. prosinci 2014 činí 8 026 tis. Kč (2013 – 8 465 tis. Kč).

5. Pohledávky a závazky

(a) Pohledávky

Pohledávky činí celkem 697 tis. Kč (2013 – 192 tis. Kč), ze kterých 14 tis. Kč (2013 – 2 tis. Kč) představují pohledávky po lhůtě splatnosti.

(b) Závazky

Krátkodobé závazky činí celkem 2 305 tis. Kč (2013 – 1 743 tis. Kč), ze kterých 312 tis. Kč (2013 – 12 tis. Kč) představují závazky po lhůtě splatnosti.

Dlouhodobým závazkem společnosti k 31. prosinci 2014 je bezúročná půjčka poskytnutá společnosti v lednu 2011 ve výši 3 744 tis. Kč (2013 – 3 744 tis. Kč) na zajištění provozu, která je splatná 10. ledna 2016.

6. Náklady příštích období

Náklady příštích období činí celkem 295 tis. Kč (2013 – 47 tis. Kč) a představují zejména časové rozlišení nákladů na nakoupené knihy do archivu a časové rozlišení nákladů na výrobu filmu.

7. Zásoby

Zásoba hotových výrobků k 31. prosinci 2014 činí celkem 2 010 tis. Kč (2013 – 1 824 tis. Kč) a představuje zásobu knih vlastní produkce knihovny.

Zásoba zboží k 31. prosinci 2014 činí celkem 148 tis. Kč (2013 – 158 tis. Kč) a představuje zásobu knih a DVD určených pro prodej v rámci expozice „Václav Havel v kostce“.

K 31. prosinci 2014 činil celkový objem zásob nevykázaných v rozvaze 1 763 tis. Kč (2013 – 1 735 tis. Kč), z toho cizí knihy v komisním prodeji činily 132 tis. Kč (2013 – 104 tis. Kč), vypůjčené knihy 1 081 tis. Kč (2013 – 1 081 tis. Kč) a knihy evidované v archivu činily 550 tis. Kč (2013 – 550 tis. Kč).

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2014 (v tisících Kč)

8. Vlastní zdroje

	Vlastní jmění	Fondy	Výsledek hospodaření	Celkem
Zůstatek k 1.1.2014	66	6 498	--	6 564
Přijaté dary	--	15 436	--	15 436
Poskytnuté příspěvky	--	-206	--	-206
Úhrada ztrát minulých let	--	--	--	--
Zúčtování fondů	--	-15 579	--	-15 579
Zisk / - ztráta roku 2014	--	--	89	89
Zůstatek k 31.12.2014	66	6 149	89	6 304

9. Zaměstnanci a vedoucí pracovníci

Průměrný počet zaměstnanců a osobní náklady za rok 2014 a 2013:

2014	Prům. počet zaměstnanců	Mzdové náklady	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	Sociální náklady
Zaměstnanci	11	5 755	1 883	--
2013	Prům. počet zaměstnanců	Mzdové náklady	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	Sociální náklady
Zaměstnanci	10	5 827	1 925	--

10. Odměny a půjčky členům správní rady a dozorčí rady

V průběhu let 2014 a 2013 nebyly společností vyplaceny ani poskytnuty žádné odměny a půjčky členům správní a dozorčí rady. Rovněž nebyly uzavřeny žádné smlouvy, které by společnost zavazovaly k vyplácení jakýchkoli požitků v případě ukončení činnosti jednotlivých členů v těchto orgánech.

11. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění činí 202 tis. Kč (2013 – 289 tis. Kč), ze kterých 141 tis. Kč (2013 – 203 tis. Kč) představují závazky ze sociálního zabezpečení a 61 tis. Kč (2013 – 86 tis. Kč) představují závazky ze zdravotního pojištění. Žádné z těchto závazků nejsou po lhůtě splatnosti.

12. Ostatní přímé daně a dotace

Ostatní přímé daně z titulu záloh na daň z příjmů fyzických osob činí 104 tis. Kč (2013 – 113 tis. Kč). Žádné z těchto závazků nejsou po lhůtě splatnosti.

V roce 2014 obdržela společnost dotaci ze státního rozpočtu ve výši 200 tis. Kč. A tuto dotaci v roce 2014 vyčerpala v plné výši.

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2014 (v tisících Kč)

13. Informace o projektech společnosti

Obdobně jako v předchozím období společnost v průběhu roku 2014 organizovala veřejná a klubová setkání. Veřejnosti je přístupná expozice „Václav Havel v kostce“ v Ostrovní ulici na Starém městě v Praze.

Všechny aktivity společnosti budou detailně popsány ve výroční zprávě. Zároveň budou ve výroční zprávě uvedeny přijaté a poskytnuté dary.

14. Daň z příjmů

Společnost vykázala z činností podléhajících dani z příjmů právnických osob splatnou daň ve výši 8 tis. Kč k 31. prosinci 2014 (2013 – 0 tis. Kč).

Ostatní příjmy nepodléhají dani z příjmů podle ustanovení § 18 zákona o daních z příjmů 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, neboť jsou získávány z činností vyplývajících z poslání obecně prospěšné společnosti.

15. Správní náklady

Správní náklady společnosti za rok 2014 činí celkem 4 897 tis. Kč (2013 – 5 372 tis. Kč). Jejich struktura je následující:

2014	Náklady celkem	Z toho správní náklady
Spotřebované nákupy	600	32
Služby	9 216	1 855
Osobní náklady	7 638	2 800
Daně a poplatky		
Ostatní náklady	148	46
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	271	156
Daň z příjmů	8	8
Celkem	17 881	4 897

2013	Náklady celkem	Z toho správní náklady
Spotřebované nákupy	410	200
Služby	9 206	2 396
Osobní náklady	7 752	2 452
Daně a poplatky	2	2
Ostatní náklady	250	65
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	257	257
Celkem	17 877	5 372

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2014 (v tisících Kč)

16. Významná následná událost

S účinností od 12. ledna 2015 byla Michaela Bakala znovu jmenována členkou správní rady. Tato skutečnost byla zapsána 12. března 2015 do rejstříku obecně prospěšných společností.

Dne 26. ledna 2015 zaniklo členství ve správní radě i funkce předsedy správní rady Janu Macháčkoví. S účinností od 24. března 2015 byla jmenována členkou správní rady Božena Jirků. S účinností od 26. března 2015 byla Michaela Bakala zvolena místopředsedkyní správní rady a správní rada rozhodla o změně sídla společnosti na Ostrovní 129/13, Praha 1. Tyto skutečnosti nebyly k datu sestavení účetní závěrky zapsány do rejstříku obecně prospěšných společností.

<p>Datum: 19. května 2015</p>	<p>Podpis statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou:</p> <p>Marta Smolíková ředitelka</p>
-----------------------------------	--

Knihovna Václava Havla, o.p.s.
Ostrovní 129/13, 110 00 Praha 1
tel.: 222 220 112
IČ: 27169413 DIČ: CZ27169413
www.vaclavhavel-library.org

KPMG Česká republika Audit, s.r.o.
Pobřežní 648/1a
186 00 Praha 8
Česká republika

Telephone +420 222 123 111
Fax +420 222 123 100
Internet www.kpmg.cz

Zpráva nezávislého auditora pro správní radu společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Účetní závěrka

Na základě provedeného auditu jsme dne 19. května 2015 vydali k účetní závěrce, která je součástí této výroční zprávy, zprávu následujícího znění:

„Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s., tj. rozvahy k 31. prosinci 2014, výkazu zisku a ztráty za rok 2014 a přílohy této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných účetních metod a ostatních doplňujících údajů. Údaje o společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s. jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naši odpovědností je vyjádřit na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně vyhodnocení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém, který je relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsme přesvědčeni, že získané důkazní informace poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s. k 31. prosinci 2014 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok 2014 v souladu s českými účetními předpisy.“

Obchodní rejstřík vedený
Městským soudem v Praze
oddíl C, vložka 24185.

KPMG Česká republika Audit, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (KPMG International), a Swiss entity.

IČ 49919187
DIČ CZ699001996
ID datové schránky: 8h3gtra

Výroční zpráva

Provedli jsme ověření souladu výroční zprávy s výše uvedenou účetní závěrkou. Za správnost výroční zprávy je odpovědný statutární orgán společnosti. Naší odpovědností je vydat na základě provedeného ověření výrok o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy požadují, abychom ověření naplánovali a provedli tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných ohledech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření našeho výroku.

Podle našeho názoru jsou informace uvedené ve výroční zprávě společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s. za rok končící 31. prosincem 2014 ve všech významných ohledech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

V Praze, dne 23. října 2015

KPMG Česká republika Audit, s.r.o.
Evidenční číslo 71

Ing. Petr Škoda
Partner
Evidenční číslo 1842